

Koledarček
družbe svetega Mohora

za

navadno leto

1867.

Na svitlo dala
družba sv. Mohora.

V CELOVCU 1866.

Natisnil Ferd. žl. Kleinmayr.

Glej poslednjo stran.

Koledarček

družbe svetega Mohora

za

navadno leto

1867.

Na svitlo dala

družba sv. Mohora.

Z dovoljenjem vis. čast. Kerškega knezoškofjstva.

J. Urbančič

V CELOVCU 1866.

Natisnil Jožef Blaznik v Ljubljani.

Kolegariček

III M26.132 b

1867

030024268

Navadno leto 1867

ima 365 dni in se začne s torkom in konča s torkom.

Začetek leta.

Občno in deržavno leto se začne v novega leta dan, 1. jan.
Cerkveno leto se začne 1. adventno nedeljo, 1. decembra.

Godovinsko številstvo za leto 1867.

Zlato število 6	Rimsko število 10
Epakta ali lunsko kazalo XXV	Nedeljska čerka F
Solnčni krog 28	Letni vladar: Saturn.

Letni časi.

Pomlad se začne 21. marca. | Jesen se začne 23. septembra.
Poletje se začne 21. junija. | Zima se začne 22. decembra.

Premakljivi prazniki.

Septuagezima 17. februarja.	Vnebohod Kristusov 30. maja.
Pust terpi 59 dni.	Binkoštna nedelja 9. junija.
Pepelnica 6. marca.	Sv. Trojica 16. junija.
Velika noč 21. aprila.	Sv. Rešn. Telesa 20. junija.
Križev teden 27., 28. in 29. maja.	1. adventna nedelja 1. decembra.

Kvaterni in drugi posti.

- I. Kvatre, pomladne ali postne 13., 15. in 16. marca.
- II. " letne ali binkoštna 12., 14. in 15. junija.
- III. " jesenske 18., 20. in 21. septembra.
- IV. " pozimske ali adventne 18., 20. in 21. decembra

Štiridesetdanski post je od pepelnice do velike sobote, t. j. od 6. marca do 20. aprila.

Kvaterni in drugi posti so z † zaznamovani.

Prepovedani dni,

ob katerih se po cesarski postavi ne smejo ne igre, ne plesi, ne druge očitne veselice obhajati:

Na pepelnico. — Na sv. Jožefa dan. — Na dan Marijinega oznanjenja. — Sv. veliki teden in na veliko noč. — O binkoštih. — Na dan sv. rešnjega Telesa. — Na dan rojstva Marije device. — Na dan vseh Svetnikov. — Tri zadnje dni adventne. — Na sveti dan ali božič.

Znamenja za lunine krajce.

Mlaj	☉	Šip ali polna luna	☾
Pervi krajec	☽	Zadnji krajec	☾

Nebeška znamenja.

♈ Oven	♈	♌ lev	♌	♍ strelec	♍
♉ bik	♉	♍ devica	♍	♎ kozel	♎
♊ dvojčki	♊	♎ vaga	♎	♏ vodnar	♏
♋ rak	♋	♏ škorpijen	♏	♐ ribe	♐

Mrakovi I. 1867.

V tem letu merkne solnce dvakrat in luna dvakrat.

Solnce merkne pervikrat dne 6. marca ob desetih zjutraj in se vidi v Evropi, Aziji in Afriki.

Pervikrat merkne luna dne 20. marca ob devetih zjutraj.

Drugokrat merkne solnce 29. avgusta in se vidi v južni Ameriki in južni Afriki.

Drugokrat merkne luna dne 14. septembra ob eni zjutraj.

Januar ali prosinec

III

ima 31 dni.

Dnevi	Godovi in nedeljski evangelji	Zn.
1 Torek	Novo leto. Obrez. Gospod.	☩
2 Sreda	Makari, opat	☩
3 Četertek	Genovefa, devica	☩
4 Petek	Tit, škof	☩
5 Sobota	Telesfor, p. m.	☩
<i>Modri iz jutrovega. Mat. 2.</i>		
6 Ned. F	Sv. 3 kralji. Razgl. Gosp.	☩
7 Ponedeljek	Valentin, škof.	☩
8 Torek	Severin, opat.	☩
9 Sreda	Julijan, muč.	☩
10 Četertek	Pavel, pušč.	☩
11 Petek	Pavlin, škof. Higin, p. m.	☩
12 Sobota	Ernest, opat	☩
<i>Ko je bil Jezus 12 let star. Luk. 2.</i>		
13 Ned. F	I. ned po Razgl. Veron. mil.	☩
14 Ponedeljek	Hilari, škof.	☩
15 Torek	Maver, op.	☩
16 Sreda	Marcel, papež, m.	☩
17 Četertek	Anton, pušč.	☩
18 Petek	Priska, d. m.	☩
19 Sobota	Kanut, kralj, m.	☩
<i>Od ženitnine v Kani galilejski. J. 2.</i>		
20 Ned. F	2. ned po Razgl. Jez. Ime	☩
21 Ponedeljek	Neža, dev.	☩
22 Torek	Vincenc m. Rajmund. op.	☩
23 Sreda	Devica Marije poroka	☩
24 Četertek	Timotej, škof, m.	☩
25 Petek	Sv. Pavla spreobrnjenje	☩
26 Sobota	Polikarp, škof in muč.	☩
<i>Jezus ozdravi gobovega. Mat. 8.</i>		
27 Ned. F	3. ned po Razgl. Jan. Kr.	☩
28 Ponedeljek	Marjeta, dev.	☩
29 Torek	Franc Sal., škof.	☩
30 Sreda	Janez milost.	☩
31 Četertek	Peter Nol., sp.	☩

Lunini spremeni.

- ☾ Mlaj 6. dne ob eni 35 minut zjutraj.
- ☾ Pervi krajec 13. dne ob petih 40 min. zvečer.
- ☾ Šip 20. dne ob osmih 41 min. zjutraj.
- ☾ Zadnji krajec 27. dne ob treh 53 min. zvečer.

Solnce stopi 20. tega mesca v vodnarjevo znamenje.

Rast dneva.

V tem mescu se raztegne dan za eno uro 4 minute.

Dozdevno vreme.

Od začetka do 11. merzlo, od 12. do 18. oblačno, potem nastopi spet mraz do 24. s snegom; od 25. do konca lepi merzli dnevi.

Februar ali svečan

ima 28 dni.

Dnevi	Godovi in nedeljski evangelji	Zn.	Lunini spremeni.
1 Petek	Ignaci, škof in muč.	☾	
2 Sobota	Svečnica. Darov. Gosp.	☾	☉ Mlaj 4. dne ob sedmih 21 mi. zvečer.
<i>Jezus pomiri vihar na morji. Mat. 8.</i>			☾ Pervi krajec 12. dne ob dveh 46 min. zjutraj.
3 Ned. F	4. ned po Razgl. Blaž, šk.	☾	☉ Šip 18. dne ob osmih 47 min. zvečer.
4 Ponedeljek	Andrej, škof.	☾	☾ Zadnji krajec 26. dne ob 33 min. čez dvanajst zjutraj.
5 Torek	Agata, dev. m.	☾	
6 Sreda	Rotija, dev. muč.	☾	
7 Četertek	Romvald, opat	☾	
8 Petek	Janez Mat, spozn.	☾	
9 Sobota	Polona, dev. muč	☾	
<i>Prilika o pšenici in luliki. Mat. 13.</i>			
10 Ned. F	5. ned. po Razgl. Šolastika	☾	
11 Ponedeljek	7 služ. Mar. dev.	☾	☉ Solnce stopi 19 tega mesca v ribje znamenje.
12 Torek	Evlalija, d. m.	☾	
13 Sreda	Katarina, d.	☾	
14 Četertek	Valentin, m.	☾	
15 Petek	Favstin in Jovita muč	☾	
16 Sobota	Julijana, d. m.	☾	
<i>Prilika o delavcih v vinogradu. M. 20.</i>			
17 Ned. F	1. predp. ned. Silvin	☾	
18 Ponedeljek	Flavijan	☾	
19 Torek	Konrad, sp.	☾	
20 Sreda	Elevteri, šk.	☾	
21 Četertek	Leonora, kr.	☾	
22 Petek	Sv. Petra stol.	☾	
23 Sobota	Marjeta, Kort.	☾	
<i>Prilika o sejavcu in semenu. Luk. 8</i>			
24 Ned. F	2. predp. ned. Matija ap.	☾	
25 Ponedeljek	Valburga, dev.	☾	
26 Torek	Aleksander, šk.	☾	
27 Sreda	Leander, šk.	☾	
28 Četertek	Roman, op.	☾	
			Dozdevno vreme. V začetku vetrovno z dežjem in snegom; od 4. do srede oblačno 14. sneg, 15. in 16. veter in dež; od 17. do 21. oblačno, od 22. do konca lepo, toda vetrovno.

Rast dneva.

Dan se raztegne v tem mescu za eno uro in 31 minut.

Marec ali sušec

ima 31 dni.

V

Dnevi	Godovi in nedeljski evangelji	Zn.
1 Petek	Albin, šk.	64
2 Sobota	Simplici, pap.	65
<i>Jezus ozdravi slepca. Luk. 18.</i>		
3 Ned. F	3. predp. ned. Kunigunda	66
4 Ponedeljek	Kazimir, sp.	67
5 Torek	Friderik, op. (Pust)	68
6 Sreda	† Pepelnica, Fridolin	69
7 Četertek	Tomaž Akv. šk.	70
8 Petek	Janez od Boga, sp.	71
9 Sobota	Ciril in Metod, šk.	72
<i>Jezus od hudiča skušan. Mat. 4.</i>		
10 Ned. F	1. postna ned. 40 mučenc.	73
11 Ponedeljek	Herakli in Zosim	74
12 Torek	Gregor, p.	75
13 Sreda	† Kvatre. Rozina, vdova	76
14 Četertek	Matilda, kr.	77
15 Petek	† Kvatre. Longin, muč.	78
16 Sobota	† Kvatre. Heribert, škof	79
<i>Jezus se spremeni na gori. Mat. 17.</i>		
17 Ned. F	2. post. (kvaterna) ned. He.	80
18 Ponedeljek	Edvard, kr.	81
19 Torek	Sv. Jožef, Jez. redn.	82
20 Sreda	Joahim	83
21 Četertek	Benedikf, opat	84
22 Petek	Oktavijan, m.	85
23 Sobota	Viktorija, m.	86
<i>Jezus izžene hudiča iz mutca. L. 11.</i>		
24 Ned. F	3. postna ned. Gabriel	87
25 Ponedeljek	Oznanjenje Marije Dev.	88
26 Torek	Teodor, škof, m.	89
27 Sreda	Rupert, škof (Sredpost)	90
28 Četertek	Guntram, kr.	91
29 Petek	Ciril, m.	92
30 Sobota	Kvirin, m.	93
<i>Jezus nasiti 5000 mož. Jan. 6.</i>		
31 Ned. F	4. (sredpostna) ned. Amos	94

Lunini spremeni.

- ☉ Mlaj 6. dne ob osmih 44 min. zjutraj.
- ☾ Pervi krajec 13. dne ob sedmih 53 min. zjutraj.
- ☉ Šip 20. dne ob osmih 1 min. zjutraj.
- ☾ Zadnji krajec 28. dne ob osmih 52 min. zjutraj.

Solnce stopi 21. tega mesca v o v n o v o znamenje.

21. se začne pomlad.

Rast dneva.

Dan se raztegne v tem mescu za eno uro 58 minut.

Dozdevno vreme.

Od. 1. do 6. neprijetno in merzlo; od 7. do 11. voljno prijetno vreme; od 12. do 18. jasno toda vetrovno; 19. 20. sneg; do konca vsako jutro merzlo in neprijetno.

April ali mali traven

ima 30 dni.

Dnevi	Godovi in nedeljski evangelji	Zn.	Lunini spremeni.
1 Ponedeljek	Hugon, šk.	☾	
2 Torek	Francišek P.	☾	☉ Mlaj 4. dne ob ednajstih 11 min. zvečer.
3 Sreda	Rihard, šk.	☾	☾ Pervi krajec 11. dne ob štirih 15 min. zvečer.
4 Četertek	Izidor, šk. uč.	☾	☉ Šip 19. dne ob 12 min. čez dvanajst zjutraj.
5 Petek	Vincenc Fer., sp.	☾	☾ Zadnji krajec 27. dne ob dveh 6 min. zjutraj.
6 Sobota	Sikst, m.	☾	Solnce stopi 20. tega mesca v bikovo znamenje.
<i>Judje hočejo Jezusa kamnjati. J. 8.</i>			
7 Ned. F	5. (tiha) postn. ned. Ep' fani	☾	Rast dneva.
8 Ponedeljek	Dionizi, šk.; božj. glav.	☾	Dan se raztegne v tem mescu za eno uro 41 minut.
9 Torek	Maria Kleof.	☾	
10 Sreda	Ecehiel, pr.	☾	
11 Četertek	Leon, papež, uč.	☾	
12 Petek	Juli, pap.; 7 žal. Mar. D.	☾	
13 Sobota	Hermeneg, kr. m.	☾	
<i>Jezus častito jezdi v Jeruzalem. M. 21.</i>			
14 Ned. F	Cvetna ned. Lambert šk.	☾	Dozdevno vreme.
15 Ponedeljek	Helena, ces.	☾	Do 4. merzlo in neprijetno; 5. lep tople dan; od 6. do 8. oblačno in neprijetno; od 9. do srede bolj vetrovno in hladno s slano; 16.—17. deževno in neprijetno; od 18. do 22. spet neprijetno vreme; od 23. do konca lepo in toplo.
16 Torek	Kalist, m.	☾	
17 Sreda	Erik kr. sp.	☾	
18 Četertek	Vel. četertek Apoloni	☾	
19 Petek	Vel. petek Krescenci, sp.	☾	
20 Sobota	Vel. sobota Sulpici, m.	☾	
<i>Jezus vstane od smerti. Mark. 16.</i>			
21. Ned. F	Velika noč. Vstaj. Gosp.	☾	
22 Ponedeljek	Velikonočni ponedeljek	☾	
23 Torek	Sv. Juri, m. Adalbert, šk.	☾	
24 Sreda	Fideli, m.	☾	
25 Četertek	Marka, ev.	☾	
26 Petek	Klet, p. m.	☾	
27 Sobota	Peregrin, sp.	☾	
<i>Jezus se prikaže pri zapertih vratih. Jan. 20.</i>			
28 Ned. F	I. Bela ned. Vital, m.	☾	
29 Ponedeljek	Peter, m.	☾	
30 Torek	Katarina Sen., d.	☾	

Maj ali veliki traven

VII

ima 31. dni.

Dnevi	Godovi in nedeljski evangelji	Zn.
1 Sreda	Filip in Jakob ap.	☩☩☩
2 Četertek	Sigismund, kr.	☩☩☩
3 Petek	Najdenje sv. križa	☩☩☩
4 Sobota	Florijan, m.; Monika, vd.	☩☩☩
<i>Jezus se imenuje dobrega pastirja. J. 10.</i>		
5 Ned. F	2. ned po v. noči. Pij V.	☩☩
6 Ponedeljek	Janez ap. pr. vrati	☩☩
7 Torek	Stanislav, šk.	☩☩
8 Sreda	Mihaela arh. prikazen	☩☩☩☩
9 Četertek	Gregor Nac., šk. uč.	☩☩☩☩
10 Petek	Izidor sp.	☩☩☩☩
11 Sobota	Mamert, šk. Gandolf, sp.	☩☩☩☩

Jezus napoveduje svoj odhod. Jan 16.

12 Ned. F	3. ned po v. noči. Pankraci	☩☩
13 Ponedeljek	Servaci, šk.	☩☩☩
14 Torek	Bonifaci, m.	☩☩☩
15 Sreda	Sofija	☩☩☩
16 Četertek	Janez Nep., m.	☩☩☩☩
17 Petek	Jošt, sp.	☩☩☩☩
18 Sobota	Venanci, m.	☩☩☩☩

Jezus obeta učencem sv. Duha. J. 1.

19 Ned. F	4. ned po v. noči. Peter Cel.	☩☩
20 Ponedeljek	Bernardin sp.	☩☩☩
21 Torek	Feliks Kant.	☩☩☩
22 Sreda	Julija, d. m.	☩☩☩
23 Četertek	Dezideri, šk.	☩☩☩
24 Petek	Marija dev. pom.	☩☩☩
25 Sobota	Gregor VII. pap.	☩☩☩

Jezus uči o moči molitve. Jan. 16.

26 Ned. F	5. ned po v. noči. Filip N.	☩☩☩
27 Ponedeljek	Magdalena Pac.	} križev teden
28 Torek	Vilhelm, sp.	
29 Sreda	Maksim, šk. m.	☩☩☩☩
30 Četertek	Vnebohod Kristusov, Ferd.	☩☩☩☩
31 Petek	Kancijan in tovarši	☩☩☩☩

Lunini spremeni.

- ☉ Mlaj 4. dne ob osmih 46 min. zvečer.
- ☾ Pervi krajec 10. dne ob ednajstih 10 min. zvečer.
- ☽ Šip 16. dne ob dveh 58 min. zvečer.
- ☾ Zadnji krajec 26. dne ob šestih 28 min. zvečer.

Solnce stopi 21. tega mesca v znamenje dvojčkov.

Rast dneva.

Dan zraste v tem mescu za eno uro 17 minut.

Dozdevno vreme.

V začetku lepo, ob jutrih bolj hladno s slano; od 6. do 13. lepo, potem dež in za dežjem nekaj hladnih dni; 27.—28. deževno, potem do konca precej hladno vreme.

Dnevi	Godovi in nedeljski evangelji	Zn.	Lunini spremeni.
1 Sobota	Gracijan, m.	☿	
<i>Jez. govori o pričevanji sv. Duh. J. 15.</i>			☉ Mlaj 2. dne ob štirih 19 min. zvečer.
2 Ned. F	6. ned po v. noči. Erazem	♄	☾ Pervi krajec 9. dne ob sedmih 43 min. zjutraj.
3 Ponedeljek	Klotilda, kr.	♄	☉ Šip 17. dne ob šestih zjutraj.
4 Torek	Kvirin, šk. m.	♄	☾ Zadnji krajec 25. dne ob šestih 34 min. zjutraj.
5 Sreda	Bonifaci, šk. m.	♄	
6 Četertek	Norbert, šk.	♄	
7 Petek	Robert, opat.	♄	
8 Sobota	† Medard, šk.	♄	
<i>Jez. govori o sv. Duh. in ljubezni. J. 14.</i>			
9 Ned. F	Binkošti Prih. sv. D. Prim.	♄	Solnce stopi 21. tega mesca v rakovo znamenje. — Najdaljši dan, najkrajša noč.
10 Ponedeljek	Binkošti pondel. Marjeta	♄	
11 Torek	Barnaba, ap.	♄	
12 Sreda	† Kvatre Janez Fak, sp.	♄	
13 Četertek	Anton Pad., sp.	♄	
14 Petek	† Kvatre Bazili, šk.	♄	
15 Sobota	† Kvatre Vid, muč.	♄	
<i>Meni je vsa oblast dana. Mat. 28.</i>			21. se začne poletje.
16 Ned. F	1. pobink. Sv. Trojica. Beno	♄	
17 Ponedeljek	Rajner, sp.	♄	Rast in krajsanje dneva.
18 Torek	Marka, m.	♄	Dan se raztegne do 21. za 18. minut., skerči se pa do konca za 3 min.
19 Sreda	Julijana, d. Gervazi, m.	♄	
20 Četertek	Sv. rešnje Telo. Silveri	♄	
21 Petek	Aloizi, sp.	♄	
22 Sobota	Ahaci, m.	♄	
<i>Prilika o veliki večerji, Luk. 14.</i>			Dozdevno vreme.
23 Ned. F	2. pobinkoštna. Edeltruda	♄	V začetku lepi dni, 5. — 7. dež, potem do srede lepi dni; v začetku druge polovice dež, potem do konca lepi, topli dnevi.
24 Ponedeljek	Janez Kerstnik	♄	
25 Torek	Prosper, škof.	♄	
26 Sreda	Janez in Pavl., m.	♄	
27 Četertek	Hema, vdova	♄	
28 Petek	† Leon II., pap. Jez. serce	♄	
29 Sobota	Peter in Pavel, ap.	♄	
<i>Prilika o zgubljeni ovci. Luk. 15.</i>			
30 Ned. F	3. pobinkoštna. Sp. Pavla	♄	

Juli ali mali serpan

IX

ima 31 dni.

Dnevi	Godovi in nedeljski evangelji	Zn.	Lunini spremeni.
1 Ponedeljek	Teobald	☾	☉ Mlaj 1. dne ob desetih 54 minut. zvečer.
2 Torek	Obiskanje Mar. D.	☾	☉ Pervi krajec 8. dne ob šestih 37 min. zvečer.
3 Sreda	Heliodor, škof	☾	☉ Šip 16. dne ob devetih 2 mi. zvečer.
4 Četertek	Ulrik, škof	☾	☉ Zadnji krajec 24. dne ob treh 38 min. zvečer.
5 Petek	Domici, muč.	☾	☉ Mlaj 31. dne ob petih 49 minut. zjutraj.
6 Sobota	Izaija, pr.	☾	
<i>O velikem ribjem vlakcu. Luk. 5.</i>			
7 Ned. F	4. pobinkoštna. Vilibald	☾	
8 Ponedeljek	Elizabeta, kr.	☾	
9 Torek	Cenon, muč.	☾	
10 Sreda	Amalija, dev.	☾	
11 Četertek	Pii, papež, m.	☾	
12 Petek	Mohor in Fortunat	☾	
13 Sobota	Anaklet, p.	☾	
<i>O farizejski pravičnosti. Mat. 5.</i>			
14 Ned. F	5. pobinkoštna. Bonaventura	☾	
15 Ponedeljek	Henrik, ces.	☾	
16 Torek	Marija škapul.	☾	
17 Sreda	Aleš, spozn.	☾	
18 Četertek	Friderik, m.	☾	
19 Petek	Vincenci. Osm. sv. Mob.	☾	
20 Sobota	Elija, prerok	☾	
<i>Jezus nasiti 4000 mož. Mark. 8.</i>			
21 Ned. F	6. pobinkoštna. Olga, vojv.	☾	
22 Ponedeljek	Marija Magdalena	☾	
23 Torek	Libori, škof	☾	
24 Sreda	Kristina, dev. muč.	☾	
25 Četertek	Jakob, ap. Krištof, m.	☾	
26 Petek	Ana, mati Mar. Dev.	☾	
27 Sobota	Pantalcon, m.	☾	
<i>O lažnjivih prerokih. Mat. 7.</i>			
28 Ned. F	7. pobinkoštna. Viktor, p.	☾	
29 Ponedeljek	Marta, dev.	☾	
30 Torek	Abdon in Senen, m.	☾	
31 Sreda	Ignaci Lojolan, sp.	☾	

Lunini spremeni.

- ☉ Mlaj 1. dne ob desetih 54 minut. zvečer.
- ☉ Pervi krajec 8. dne ob šestih 37 min. zvečer.
- ☉ Šip 16. dne ob devetih 2 mi. zvečer.
- ☉ Zadnji krajec 24. dne ob treh 38 min. zvečer.
- ☉ Mlaj 31. dne ob petih 49 minut. zjutraj.

Solnce stopi 23. tega mesca v levo znamenje.

23. začetek pesjih dni.

Krajšanje dneva.

Dan se skerči v tem mescu za 58 min.

Dozdevno vreme.

V začetku deževno; od 4. do srede vroči dni, 16. dež, 17. do 28. velika vročina, ob koncu deževno.

x Avgust ali veliki serpan
ima 31 dni.

Dnevi	Godovi in nedeljski evangelji	Zn.	Lunini spremeni.
1 Četertek	Sv. Petra vezi. Mak. bratje	☾	☉ Pervi krajec 7. dne ob osmih 14 min. zjutraj.
2 Petek	Alfons, Lig. Porciunkula	☽	☽ Šip 15. dne ob ednajstih 43 min. zjutraj.
3 Sobota	Najdba sv. Štefana, m.	☾	☾ Zadnji krajec 22. dne ob desetih 28 min. zvečer.
<i>O krivičnem hišniku. Luk. 16.</i>			☉ Mlaj 29. dne ob dveh 10 min. zvečer.
4 Ned. F	8. pobinkoš. Dominik, sp.	☽	
5 Ponedeljek	Marija snežn.	☾	
6 Torek	Spremenjenje Jezusovo	☽	
7 Sreda	Kajetan, spozn.	☾	
8 Četertek	Cirijak, muč.	☽	
9 Petek	Roman, muč.	☾	
10 Sobota	Lorenči, muč.	☽	
<i>Jezus joka nad Jeruzalemom. L. 19.</i>			Solnce stpi 23. tega mesca v znamenje device.
11 Ned. F	9. pobinkoš. Suzana, dev.	☽	
12 Ponedeljek	Klara, dev.	☾	
13 Torek	Hipolit in Kasijan	☽	
14 Sreda	† Evzebi, sp.	☾	
15 Četertek	Vnebovz. M. D. Vel. gosp.	☽	23. konec pesjih dni.
16 Petek	Rok., sp.	☾	
17 Sobota	Bertram	☽	
<i>O farizeju in colnarju. Luk. 18.</i>			Krajsanje dneva. Dan se skerči v tem mescu za eno uro 36 minut.
18 Ned. F	10. pobinkoš. Helena, ces.	☽	
19 Ponedeljek	Ludovik Tol.	☾	
20 Torek	Bernard, sp. uč.	☽	
21 Sreda	Donat, muč.	☾	
22 Četertek	Timotej, muč.	☽	
23 Petek	Filip Ben., sp.	☾	
24 Sobota	Jernej, apost.	☽	
<i>Jezus ozdravi gluhomutca. Mark. 7.</i>			Dozdevno vreme. Od 1. do 8. lepo vreme, 9.—10. dež, od 11.—20. lepo, potem spet nekaj dni z dežjem.
25 Ned. F	11. pobinkoš. Ludovik, kr.	☽	
26 Ponedeljek	Cefrin, p. m.	☾	
27 Torek	Jožef Kalas., sp.	☽	
28 Sreda	Avguštin, šk. m.	☾	
29 Četertek	Obglav. sv. Janeza	☽	
30 Petek	Roza, d.	☾	
31 Sobota	Rajmund N., sp.	☽	

ima 30 dni.

Dnevi	Godovi in nedeljski evangelji	Zn.
<i>Prilika o usmiljenem Samarit. Luk. 10.</i>		
1 Ned. F	12. pobink. (angeljska) Ili	仲
2 Ponedeljek	Štefan kr.	仲
3 Torek	Evfemija in tovar. d. m.	庚
4 Sreda	Rozalija, dev.	庚
5 Četertek	Lavrenci J., škof.	庚
6 Petek	Hermogen in Fortunat, m.	庚
7 Sobota	Regina, dev.	白

<i>Jezus ozdravi deset gobovih. Luk. 17.</i>		
8 Ned. F	13. pob. Rojst. M. D. m. gosp.	白
9 Ponedeljek	Gorg. in Korb.	白
10 Torek	Nikolaj T. sp.	陰
11 Sreda	Prot in Hiacint	陰
12 Četertek	Erentruda, dev.	陰
13 Petek	Makrobi, m.	陰
14 Sobota	Povikš. sv. križa; Notburga.	陰

Nihče ne more dvema gospodoma služiti. Mat. 6.

15 Ned. F	14. pobinkoš. Ime M. D. Nik.	庚
16 Ponedeljek	Ludmila, vd.	庚
17 Torek	Hildegarda	庚
18 Sreda	† Kvatre. Metod., m.	庚
19 Četertek	Januari, m.	仲
20 Petek	† Kvatre. Evstahi, m.	仲
21 Sobota	† Kvatre. Matevž, ev.	庚

<i>Od mertvega mladenča v Najmu. L. 7.</i>		
22 Ned. F	15. pobinkoš. Mavríci, m.	庚
23 Ponedeljek	Tekla, dev. m.	庚
24 Torek	Rupert, šk.	庚
25 Sreda	Kleofa, sp.	庚
26 Četertek	Ciprian, muč.	庚
27 Petek	Kosma in Damijan, m.	庚
28 Sobota	Venceslav, v. m.	白

<i>Jezus ozdravi vodeničnega. Luk. 14.</i>		
29 Ned. F	16. pobinkoš. Mihael, ar.	白
30 Ponedeljek	Hieronim uč.	庚

Lunini spremeni.

- Pervi krajec 6. dne ob 37 min. čez dvanajst zjutraj.
- ☉ Šip 14. dne ob eni 39 minut. zjutraj.
- Zadnji krajec 21. dne ob štirih 14 min. zjutraj.
- ☉ Mlaj 28. dne ob 48 min. čez dvanajst zjutraj.

Solnce stopi 23. tega mesca v znamenje tehtnice.

23. se začne jesen.

Krajsanje dneva.

Dan se skerči v tem mescu za eno uro 44 minut.

Dozdevno vreme.

V začetku vetrovno in bolj hladno, 7. in 8. dež, potem nekaj hladnih, bolj merzlih dni; 13. dež; 14. slana; od 15. do 20. bolj hladno vreme, od 21. do 27. lepo, potem spet hladno, skoraj merzlo.

Dnevi	Godovi in nedeljski evangelji	Zn.	Lunini spremeni.
1 Torek	Remigi, škof	☾	☾ Pervi krajec 5. dne ob sedmih 23. min. zvečer. ☽ Šip 13. dne ob dveh 30 min. zvečer. ☾ Zadnji krajec 20. dne ob desetih 22 min. zjutraj. ☽ Mlaj 27. dne ob dveh 9 minut. zvečer.
2 Sreda	Leodegar, škof	☾	
3 Četertek	Evald, muč.	☾	
4 Petek	Francišek Seraf., sp.	☾	
5 Sobota	Placid in tov., m.	☾	
<i>O največi zapovedi. Mat. 22.</i>			
6 Ned. F	17. pob. M. D. sv. Roženkr.	☾	Solnce stopi 23. tega mesca v škorpionovo znamenje.
7 Ponedeljek	Justina, dev.	☾	
8 Torek	Brigita, vdova	☾	
9 Sreda	Dionizi, škof m.	☾	
10 Četertek	Francišek Borg., sp.	☾	
11 Petek	Burkard, šk.	☾	
12 Sobota	Maksimilijan, šk. m.	☾	
<i>Jezus ozdravi mertvoudnega. Mat. 9.</i>			
13 Ned. F	18. pobinkoš. Koloman m.	☾	Krajsanje dneva. Dan se skerči v tem mescu za eno uro, 45 minut.
14 Ponedeljek	Kalist p. m.	☾	
15 Torek	Terezija, dev.	☾	
16 Sreda	Gal, opat	☾	
17 Četertek	Hedvika, kr. vdova	☾	
18 Petek	Luka, ev.	☾	
19 Sobota	Peter od Alk., sp.	☾	
<i>Prilika o kraljevi ženitnini. Mat. 22.</i>			
20 Ned. F	19. pobink. Cerkv. posveč.	☾	Dozdevno vreme. V začetku hladno neprijetno vreme, včasih z dežjem do srede; od 15. do 22. lepo, 23. in 24. dež, potem prav neprijetno do konca.
21 Ponedeljek	Uršula, d. m.	☾	
22 Torek	Kordula, dev.	☾	
23 Sreda	Janez Kap., sp.	☾	
24 Četertek	Rafael, arhangelj	☾	
25 Petek	Krispin in Krispinijan, m.	☾	
26 Sobota	Evarist, p. m.	☾	
<i>Jezus ozdravi kraljičevega sina. Ja. 4.</i>			
27 Ned. F	20. pobinkoš. Sabina, m.	☾	
28 Ponedeljek	Simon in Juda	☾	
29 Torek	Narcis, škof	☾	
30 Sreda	Klavdi, muč.	☾	
31 Četertek	† Volvenk, šk.	☾	

ima 30 dni.

Dnevi	Godovi in nedeljski evangelji	Zn.	Lunini spremeni.
1 Petek	God vseh Svetnikov	☾☾	☾ Pervi krajec 4. dne ob treh 33 min. zvečer.
2 Sobota	Vseh vernih duš	☾☾	
<i>Prilika o kraljevem računu. Mat. 18.</i>			
3 Ned. F	21. pobinkoš. Huberti šk.	☾☾	☾ Šip 12. dne ob dveh 15 min. zjutraj.
4 Ponedeljek	Karol Bor., šk.	☾☾☾	☾ Zadnji krajec 18. dne ob šestih 11 min. zvečer.
5 Torek	Emerik, spozn.	☾☾☾	
6 Sreda	Lenart, opat.	☾☾☾☾	☾ Mlaj 26. dne ob šestih 17 min. zjutraj.
7 Četertek	Engelbert, šk. m.	☾☾☾☾	
8 Petek	Bogomir, šk.	☾☾☾☾☾	☾ Solnce stopi 22. tega mesca v strelčev o znamenje.
9 Sobota	Teodor, muč.	☾☾☾☾☾	
<i>Dajte cesarju itd. Mat. 20.</i>			
10 Ned. F	22. pobinkoš. Andrej Avel.	☾☾	☾ Krajsanje dneva.
11 Ponedeljek	Martin, šk.	☾☾	
12 Torek	Martin, papež	☾☾☾	☾ Ta mesec se skerči dan za eno uro, 21 minut.
13 Sreda	Stanislav Kostka, sp.	☾☾☾	
14 Četertek	Veneranda, d. m.	☾☾☾☾	☾ Dozdevno vreme.
15 Petek	Leopold, vojv.	☾☾☾☾	
16 Sobota	Otmар, opat	☾☾☾☾☾	☾ V začetku deževno do 8., potem nekaj jasnih precej merzlih dni, od 16. do 22. deževno vreme s snegom, od 23. lepi bolj merzli dnevi.
<i>Jezus obudi Jairovo hčer. Mat. 9.</i>			
17 Ned. F	23. pobinkoš. Gregor, šk.	☾☾	☾ Dozdevno vreme.
18 Ponedeljek	Evgen	☾☾	
19 Torek	Elizabeta, kr.	☾☾☾	☾ V začetku deževno do 8., potem nekaj jasnih precej merzlih dni, od 16. do 22. deževno vreme s snegom, od 23. lepi bolj merzli dnevi.
20 Sreda	Feliks Val., sp.	☾☾☾	
21 Četertek	Marije Dev. darovanje	☾☾☾☾	☾ Dozdevno vreme.
22 Petek	Cecilija, dev. muč.	☾☾☾☾	
23 Sobota	Klemen, p. m.	☾☾☾☾☾	☾ V začetku deževno do 8., potem nekaj jasnih precej merzlih dni, od 16. do 22. deževno vreme s snegom, od 23. lepi bolj merzli dnevi.
<i>O gnusobi razdjanja. Mat. 24.</i>			
24 Ned. F	24. pobinkoš. Janez od Kr.	☾☾	☾ Dozdevno vreme.
25 Ponedeljek	Katarina, d.	☾☾	
26 Torek	Konrad, škof	☾☾☾	☾ V začetku deževno do 8., potem nekaj jasnih precej merzlih dni, od 16. do 22. deževno vreme s snegom, od 23. lepi bolj merzli dnevi.
27 Sreda	Virgili, šhof	☾☾☾	
28 Četertek	Eberard, škof	☾☾☾☾	☾ Dozdevno vreme.
29 Petek	Saturnin, m.	☾☾☾☾	
30 Sobota	Andrej, apost.	☾☾☾☾☾	☾ V začetku deževno do 8., potem nekaj jasnih precej merzlih dni, od 16. do 22. deževno vreme s snegom, od 23. lepi bolj merzli dnevi.

Dnevi	Godovi in nedeljski evangelji	Zn.
<i>Od poslednje sodbe. Luk. 21.</i>		
1 Ned. F	1. adventna. Eligi, šk.	☿
2 Ponedeljek	Bibijana, d. m.	☿
3 Torek	Franc Ksaveri, sp.	☿
4 Sreda	Barbara, d. m.	☿
5 Četertek	Krispina, d. m.	☿
6 Petek	Miklavž, šk.	☿
7 Sobota	† Ambrozi	☿

Lunini spremeni.

- ☉ Pervi krajec 4. dne ob ednajstih 26 minut. zjutraj.
- ☽ Šip 11. dne ob eni 15 minut. zvečer.
- ☾ Zadnji krajec 18. dne ob štirih 40 min. zjutraj.
- ☼ Mlaj 26. dne ob 45 min. čez dvajnajst zjutraj.

Solnce stopi 22. tega mesca v kozlovo znamenje. Najkrajši dan, najdaljša noč.

22. se začne zima.

Krajsanje in rast dreva.

Dan se skerči do 21. za 21 minut., potem se raztegne do konca za 5 minut.

Dozdevno vreme.

V začetku, lepi bolj merzli dnevi, 8. dež in sneg, od 9. do srede megleno, od 16. blizo do konca lepi merzli dnevi.

Janez Kerstnik v ječi. Mat. 11.

8 Ned. F	2. ad. Preč. spočetje. M. D.	☿
9 Ponedeljek	Sir, šk.	☿
10 Torek	Judita	☿
11 Sreda	Damaz, p.	☿
12 Četertek	Maksenci	☿
13 Petek	Lucija, d. m.	☿
14 Sobota	Spiridion, šk.	☿

Pričevanje Janeza Kerstnika. Jan. 1.

15 Ned. F	3. adventna. Kristijana	☿
16 Ponedeljek	Evzebi, šk.	☿
17 Torek	Lazar, šk.	☿
18 Sreda	† Kvatre. Gracijan	☿
19 Četertek	Nemezi, m.	☿
20 Petek	† Kvatre. Liberat, m.	☿
21 Sobota	† Kvatre. Tomaž, apost.	☿

Jan. K. je poklican v prerokovanje. L. 3.

22 Ned. F	4. adventna. Dimitri, m.	☿
23 Ponedeljek	Viktorija, d. m.	☿
24 Torek	Adam in Eva	☿
25 Sreda	Božič. Jez. rojstvo	☿
26 Četertek	Sveti Stefan, p. m.	☿
27 Petek	Janez, ev.	☿
28 Sobota	Nedolžnih otročičev	☿

Simeon in Ana v tempelju. Luk. 2.

29 Ned. F	ned. pr. nov. letom. Tomaž	☿
30 Ponedeljek	David, kr.	☿
31 Torek	Silvester, papež	☿

Deželni patroni.

Sv. Ciril in Metod (9. marca) na Moravskem; sv. Jožef (19. marca) po slov. deželah in na Tirolskem; sv. Rupert (27. marca) na Solnograškem; sv. Marka (25. aprila) na Beneškem; sv. Janez Nep. (16. maja) na Češkem; sv. Ladislav (27. jun.) na Erdeljskem; sv. Mohor (12. julija) po slovenskih deželah; sv. Elija (20. julija) na Hrovaškem; sv. Štefan (20. avg.) na Ogerskem; sv. Tilen (1. sept.) na Koroškem; sv. Venceslav (28. sept.) na Češkem; sv. Mihael (29. sept.) na Gališkem; sv. Just (1. nov.) na Teržaškem; sv. Leopold (15. nov.) na Avstrijskem in sv. Spiridion (14. dec.) na Dalmaškem.

Rodopis cesarske rodovine.

Cesar avstrijski: Franc Jožef Pervi, rojen na Dunaju 18. avgusta 1830, je prevzel cesarstvo 2. decembra 1848.

Cesarica: Elizabeta Evgenija Amalija, hči vojvoda Maks Jožefa na Bavarskem, rojena v Posenhofnu 24. decembra 1837, poročena 24. aprila 1854 na Dunaju.

Cesarevič naslednik: Rudolf (Franc, Karol, Jožef), rojen 21. avgusta 1858.

Cesaričini: 1. Sofija (Friderika, Doroteja), rojena 6. marca 1855, umerla v Budi 29. maja 1857. — 2. Gisela (Ludovika, Marija), rojena 21. julija 1856.

Bratje Nj. Veličanstva cesarja.

1. Nj. velič. nadv. Ferdinand Maksimilian (Jožef), rojen v Schönbrunu 6. julija 1832, poročen v Bruselu 27. julija 1857 s Karolino, hčerjo kralja belgijskega — cesar meksikanski.

2. Nadvojvoda Karl Ludovik (Jožef Marija), rojen v Schönbrunu 30. julija 1833, poročen 4. maja 1857 z Margareto, hčerjo kralja Joana Saksonskega, rojeno 24. maja 1840, umerlo 15. sept. 1858.

3. Nadvojvoda Ludovik Jožef (Anton Viktor), rojen na Dunaju 15. maja 1842.

Starši Nj. Veličanstva.

Franc Karol, rojen na Dunaju 7. dec. 1802, poročen na Dunaju 4. nov. 1824 s Sofijo, rojeno v Monakovem 7. jan. 1805.

Očetovi bratje in sestre.

a) Ferdinand Pervi, rojen na Dunaju 19. aprila 1792, je postal cesar 2. marca 1835, se cesarstvu odpovedal 2. dec. 1848, poročen z Marijo Ano Karolino, hčerjo Viktorja Emanuela, kralja sardinskega, rojeno 19. sept. 1803.

b) Marija Klementina, gospa zvezdokižnega reda, rojena 1. marca 1798, poročena z Leopoldom, kraljičem sicilijanskim, vdova od 10. marca 1851.

c) Marija Ana, rojena 8. junija 1804.

I. Štempelj za menjice. II. Štempelj za pobotnice.

I. Štempelj za menjice.				II. Štempelj za pobotnice.			
	do	75 fl.	fl. 7 kr.		do	20 fl.	fl. 7 kr.
čez	75 "	150 "	13 "	čez	20 "	40 "	13 "
"	150 "	225 "	19 "	"	40 "	60 "	19 "
"	225 "	375 "	32 "	"	60 "	100 "	32 "
"	375 "	750 "	63 "	"	100 "	200 "	63 "
"	750 "	1125 "	94 "	"	200 "	300 "	94 "
"	1125 "	1500 "	25 "	"	300 "	400 "	25 "
"	1500 "	3000 "	50 "	"	400 "	800 "	50 "
"	3000 "	4500 "	75 "	"	800 "	1200 "	75 "
"	4500 "	6000 "	— "	"	1200 "	1600 "	— "
"	6000 "	7500 "	25 "	"	1600 "	2000 "	25 "
"	7500 "	9000 "	50 "	"	2000 "	2400 "	50 "
"	9000 "	12000 "	— "	"	2400 "	3200 "	— "
"	12000 "	15000 "	50 "	"	3200 "	4000 "	50 "
"	15000 "	18000 "	— "	"	4000 "	4800 "	— "
"	18000 "	21000 "	— "	"	4800 "	5600 "	50 "
"	21000 "	24000 "	— "	"	5600 "	6400 "	— "
"	24000 "	27000 "	50 "	"	6400 "	7200 "	— "
"	27000 "	30000 "	— "	"	7200 "	8000 "	— "

III. Štempelj za privatna pisma.

III. Štempelj za privatna pisma.			
	do	10 fl.	fl. 7 kr.
čez	10 "	20 "	13 "
"	20 "	10 "	19 "
"	30 "	50 "	32 "
"	50 "	100 "	63 "
"	100 "	150 "	94 "
"	150 "	200 "	25 "
"	200 "	400 "	50 "
"	400 "	600 "	75 "
"	600 "	800 "	— "

	800 do	1000 fl.	6 fl.	25 kr.
čez	1000 "	1200 "	7 "	50 "
"	1200 "	1600 "	10 "	— "
"	1600 "	2000 "	12 "	50 "
"	2000 "	2400 "	15 "	— "
"	2400 "	2800 "	17 "	50 "
"	2800 "	3200 "	20 "	— "
"	3200 "	3600 "	22 "	50 "
"	3600 "	4000 "	25 "	— "

Družbine postave in vodila.

(Družba sv. Mohora poterjena od mil. gg. knezoškofa Kerškega 5. junija 1860 in od sv. Očeta papeža obdarovana z obilnimi odpustki.)

A. Postave.

§. 1. Namen družbe sv. Mohora je: Podpirati pobožno, lepo obnašanje in ohranjovati katoliško vero med slovenskim ljudstvom; v ta namen se bodo na svitlo dajale in razširjale med Slovenci dobre katoliške bukve.

§. 2. Kako stopi in se sprejme kdo v to družbo? Pravico, v to bratovščino stopiti, ima vsak katoliški kristjan obojnega spola, vsakega stanú in vsake starosti, da le dotične dolžnosti spolnovati more in hoče. Sprejme se pa vsak v to bratovščino s tem, da se pri kakem družbinem predstojniku oglasi in se njegovo imé v braterne bukve zapiše.

Kdor se je v to družbo tako sprejel, ostane njen družnik tako dolgo, dokler očitno ne naznani svoje volje, iz družbe stopiti, sam pri kakem predstojniku, ali pa dokler se zavolj zanemare družbinih dolžnost iz bratovščine ne dene.

§. 3. Dolžnosti družnikov: 1. Vsak družnik naj vsak dan moli en „Očenaš“, eno „Češčeno Marijo“ in zraven naj pristavi besede: „Sveti Mohor, prosi Boga za nas“; to naj odmoli v ta namen: da se katoliška vera sploh, posebno pa med slovenskim ljudstvom, obrani in razširja.

Vsak duhovnik, ki pristopi, naj pa še zraven tega tudi, ako je mogoče, 12. julja, kakor na praznik sv. Mohora, mašuje za vse žive in mertve družnike.

2. Vsak družnik plača tedaj, kedar v družbo stopi in potem vsako leto naprej, en goldinar avstr. veljave, da družba

more na svitlo dajati dobrih bukev. Kdor po večkratnem opominjevanji svoje letnine ne plača, se ne bo več imel in štel za družnika; dalje se pa zavaljo tega ne bo več tirjeval ali pa toževal.

3. Vsak družnik se zaveže, da si bo po svoji moči in po svojih okolščinah prizadeval, naj se dobre bukve med Slovenci razširjajo; vendar ta zaveza ni taka, da bi kdo svojo vest težil in si grehov nakladal, če tega ne dela.

§. 4. Dobički družnikov: 1. Vsak družnik, ako vestno spolnuje pogodbe, postane deležen vseh odpustkov, ki so je sveti Oče Pij IX. v svojem pismu od 18. maja 1860 podelili in so ti-le:

- a) Popolnoma odpustek na dan, ko kdo v bratovščino stopi, ako se zgrevano spové in sv. rešnje Telo vredno sprejme.
- b) Popolnoma odpustek za smertno uro vsakemu, ako se zgrevano spové in sv. rešnje Telo vredno prejme, ali pa, če tega storiti ne more, vsaj presladko ime „Jezus“ zgrevano izgovori, ali pa vsaj v sercu pobožno izdihae.
- c) Popolnoma odpustek vsakemu družniku, ako se zgrevano spové in sv. rešnje Telo prejme in na dan svetega Mohora ali pa na eden, kateri si bodi izmed sedem sledečih dni braterno cerkev, ali pa, če je ni, svojo farno cerkev obišče in tam pobožno moli za edinost keršanskih vladarjev, za pokončanje vseh krivover in za povišanje svete katoliške cerkve.
- d) Odpustek sedem let in 280 dni (sedemkrat štirideset dni) štirikrat vsako leto, ako družnik kak vsednji dan ali kako nedeljo braterno cerkev, če pa je ni, kako drugo od škofa poterjeno cerkev, kakor zgorej, obišče in pobožno moli.
- e) Odpustek šestdeset dni, kolikorkrat je družnik pri sveti maši ali pri kakem drugem cerkvenem opravilu v braterni cerkvi ali kapeli pričujoč; ali pa kolikorkrat kako od škofa poterjeno procesijo ali presveto rešnje Telo, naj se že v procesiji okoli nosi ali kakemu bolniku na dom nese, pobožno spremlja, ali pa, če tega storiti ne more, vsaj tedaj, ko zvon zasliši, en Očenaš in česčena si Marija za rajne družnike odmoli ali pa slednjič ktero si bodi dobro in ljubeznjivo delo stori. Ti odpustki vsi se zamorejo po priprošnji tudi za verne duše v vicah zadobiti.

2. Vsak družnik se udeleži vseh molitev in daritev sv. maš, ki se v namen te družbe opravljajo.

3. Od vsakih bukev, ki jih izda družba, dobi vsak družnik po enem iztisu za svoje plačilo. Kdor pa letnino plača po dvoje, troje itd., dobiva tudi po dvoje, po troje itd., izdanih bukev.

4. Vsak družnik ima pravico, take spise, ki se mu za slovensko ljudstvo potrebni ali koristni dozdevajo, družbinim odbornikom priporočevati, naj je na svitlo spravijo.

§. 5. Voditev družbe. 1. Kakor cerkvena družba te škofije stoji ta družba vselej pod nadgledstvom knezoškofa Kerškega, in pod vodstvom od ravno tega knezoškofa poterjenega odbora, ktereга si v Celoveu stanujoči družniki izmed sebe izvolijo.

2. Po krajih, kjer so fajmošter družnik, so oni tudi njen predstojnik za svojo faro. Ako pa niso družnik, izvoli družbin odbor koga drugega (ako mogoče kakega duhovnika) za predstojnika. Ta oskerbljuje družbina opravila: on prejema nove družnike, jim izročuje družbine bukve, in pobira in zarajtuje njih letna plačila.

B. Vodila opravnega reda.

§. 1. Da doseže družba ali bratovščina sv. Mohora svoj imenitni namen, zato bo izdajala vsako leto:

- a) Dvoje „slovenskih večernic“, namenjenih za priproste kmečke ljudi, ki bodo obsegale mične povesti, čedne pesmice, zanimive obraze iz življenja raznih narodov, mnogotere poduke o natoroznanskih resnicah in druge reči za poduk in kratek čas mladim in starim;
- b) majhen družbin „koledarček“, ki bo zapopal razum navadne pratike imenik častitih družnikov, vse družbine račune in mnogotere krajše npravopodučne spise za mladost in za odraščene ljudi;
- c) kolikor bodo pripuščale dнарne moči, še kake druge bukve, priprostemu kmetu v požlahtnovanje ali častiti duhovščini v koristno rabo.

Vsi spisi, ki je misli družba na svitlo dati, morajo pa v čisti, lahko umevni slovenščini zloženi in po kakem visokočastitem škofijstvu poterjeni biti.

§. 2. Razpošiljale se bodo družbine bukve trikrat v letu (mesca marca, mesca julija in mesca novembra)*) po tistem potu, po katerem jih vsak družnik prejemati želi. Navadno se bo to godilo po vis. čast. dekanijstvih, kterim se bodo bukve za vse družnike v njihovem okraju do pošti pošiljale.

§. 3. Da si pa družba lože pridobi dobrih bukev in spisov, plačevala bo gg. pisavcem izvirne sestavke po 9 gld. za tiskano polo v majhni obliki, kakor jo kažejo „Večernice“, poslovenjene pa po 6 gld.; če se bodo tiskali na veliki osmerki, jim bo dajala za polo po 3 gld. več. Če pa število družnikov v kakem letu

*) Da se čast. gg. prejemnikom manj poštuine prizadene in si tudi družba prevelikih stroškov za štemplanje voznih lističev prihrani, samo enkrat v letu in sicer mesca julija.

čez 1000 naraste, plačevala jim bo za izvirne sestavke po 5, za prestave pa po 3 glđ. več za tiskano polo *).

§. 4. Imé vsakega družnika se vpiše v družbine ali braterne bukve in se mu pošlje v znamenje njegovega pristopa podoba sv. Mohora. — Kdor se pa hoče za vse žive dni iznebiti letnega plačila, plača v družbino matico v kovanem denarju ali v bankovcih 15 goldinarjev na enkrat ali pa 7 gold. 50 kr. vsaj dvakrat v teku enega leta; kdor pa svojega polovičnega plačila v družbino matico pred pretekom ustanovljenega obroka ne dopolni, zgubi pravico do prvega polovičnega plačila. S tem plačilom postane vsakdo dosmertni družnik, ter si pridobi pravico do družbinih bukev za vse žive dni, šolske in tarne bukvarnice pa za vse čase svojega obstanka. Ime vsakega dosmertnega družnika se ne vpiše samo v braterne bukve, ampak tudi v matični zapisnik in se mu pošlje v častno znamenje, da se šteje med utemeljitelje družbe sv. Mohora, listina s podobo svetega Mohora, ki jo podpišeta razun vodja in tajnika, vsaj še dva druga odbornika.

§. 5. Matica je zakladna glavnicca ali zakladni kapital, ki se ga nikdo ne sme dotakniti; le obresti iz matičnega denarja in letnina letnih družnikov se smejo obračati v natiskovanje družbinih bukev in za druge družbine potrebe. Narasčala bo pa matica:

- a) po plačilih dosmertnih družnikov;
- b) po dobrovoljnih darilih;
- c) po darilih tistih gg. pisavcev, ki družbi svoje spise brez plačila prepuščajo; in
- d) po tistih denarjih, ki jih bo vsako leto vergla kupčijska razprodaja družbinih bukev.

§. 6. Družbina opravila bo oskerbovalo devet v Celovcu bivajočih odbornikov, ki pa morajo letni ali dosmertni udi biti. Sklepali bodo po čezpolovični glasov. Eden izmed njih je družbin vodja, eden vodjev namestnik in oskerbnik družbinnega premoženja, eden pregledovavec družbinih računov, eden tajnik in vrednik družbinih spisov, ostali pa bodo skerbeli za naglo in natančno razpošiljanje družbinih bukev.

§. 7. Ako bi se družba sv. Mohora iz kakega posebnega vzroka kedaj razvezala, imá vsak živi dosmertni družnik pravico do vložnega plačila; kaj se pa ima z ostalim premoženjem zgoditi, razsodi z visokim družbinim zavetnikom družbin odbor.

*) Ako so spisi popolnoma pravilno pisani, plačuje se zdaj za polo po tri goldinarje več.

Ta vodila se smejo le po dogovoru in po čezpolovičnem dovoljenji vseh živih dosmertnih družnikov prenarediti.

V Celovcu 24. junija 1860.

Dr. Val. Müller,

korar in viši šolski ogleda
kot vodja.

And. Einspieler,

duh. svetov. in katehet na realki
kot vodjev namestnik.

Ant. Janežič,

c. k. gimn. učitelj više realke
kot tajnik.

P. Karl Robida,

c. k. gimn. učitelj kot pregledovavec družbinih računov.

Jožef Godina,

c. k. kam. komis., odbornik.

Karl Dürnwirt,

špiritual, odbornik.

Lambert Ferčnik,

mestni kaplan, odbornik.

Krištof Kandut,

stolni kaplan, odbornik.

Gregor Somer,

c. k. norm. učenik, odbornik.

Semnji na Kranjskem, Štajerskem, Koroškem in Primorskem.

Na Kranjskem.

V Bistrici na Pivki, poned. po sv. Jurji, in po sv. Martiuu ;
v Bohinju, 24. jun. in 6. dec.

Na Bučki, v kerškem kant., 24. febr., 25. apr., poned. pred
kresom, poned. pred sv. Mihielom in 11. nov.

V Cerkljah, 17. jan., veliki petek, 16. avg. in 21. okt.

V Cérknici, 24. febr., 4. poned. po veliki noči, 26. jul. in
2. nov.

V Čermošnicah, 12. marca, 24. jun. in poned. po roženkr.
nedelji.

V Černomlji, vsak kvaterni torek, véliki torek, po sv. Petru
in Pavlu in po sv. Simonu in Judi.

V Doberničah, velikon. torek, 4. maja in sredo po sv. Jakobu

Na Dobravi, 14. febr., véliki poned. in 29. avg.

V Dobu, 14. febr., 15. jun., 10. avg., 28. dec

V Doljih, 20. jan., 3. poned. po veliki noči, poned. pred sv.
Lorenцем in 29. sept.

V Grahovem, 9. febr., in 17. apr.

V Hotedrašici, 10. okt. in 21. nov.

V Idriji, véliki sredo, 16. maja, 15. okt. in 4. dec.

- V Idriji spodnji (pri fari), 3. maja, 17. avg., poned. po roženkr. ned. in 11. nov.
- Na Igu, 27. febr. 20. marca, 2. poned. po veliki noči, binkoštni četrtek, 10. avg., in 11. nov.
- V Št. Jerneji, poned. po sv Trojici, 24. avg. in poned. po vernih dušah.
- Na Jesenicah, 22. jul in 2. nov.
- V Kamni gorici, 10. avg. in 4. dec.
- V Kamniku, 20. jan., 12. marca, 9. jun., 24. avg. 25. okt. in 4. dec.
- Na Kerki, poned. po sv. 3 kraljih, 16. maja, 5. jun. in poned. po roženkr. ned.
- V Kerškem, 3. febr., pustni ponedeljek, 18. marca, 4. maja, 4. jun., 2. avg., poned. po sv. Luki in 25. nov.
- V Kočevji, 20. jan., 4. maja, 15. jun., 25. jul., 24. avg., 30. nov., 31. dec.
- V Kostanjevici, poned. po tihi ned., po sv. Jakobu, po sv. Mihelu in kvat. poned. v adventu.
- V Kranjski gori, ponedeljek pred žégnanjsko ned.
- V Kranji, 25. apr., 1. avg., 21. sept., 18. okt. in 11. nov.
- V Krašnji, 5. avg. in 21. dec.
- V Kropi, 12. jul. in 6. nov.
- V Leskovcu pri Kerškem, poned. pred sv. Jurjem in 14. avg.
- V Litii, poned. po 4. ned. v postu. 4. maja, poned. po sv. Telesu, po sv. Mihelu in po sv. Miklavžu.
- V Ljubljani, 3. poned. po sv. 3 kraljih, 1. poned. m. maja, poned. po sv. Petru in Pavlu, po mali gospojnici, in po sv. Leopoldu, vsak semenj terpi ves teden.
- V Logatcu doljnem, 3. jan., 12. marca, 24. okt.
- V Logatcu gornjem, petek po nebohodu Krist., poned. po roženkranski nedelji in 13. dec.
- V Loki, 17. marca, 24. apr., binkoštni torek, 24. jul., 24. avg., 29. sept. in 25. nov.
- V Ložu, 4. maja, 16. avg. in 28. okt.
- V Lukovcu, v Berdskem kant., 3. febr., 26. marca, 27. apr. in 9. sept.
- V Mengšu, 9. febr., 17. marca, 25. maja, 29. sept., 6. nov. in 13. dec.
- V Metliki, torek po sv. 3 kraljih, po svečnici, po sv. Jožefu, po beli ned., po binkoštih, po sv. Marjeti, po velikem šmarnu, po sv. Mihelu, po sv. Martinu in po sv. Miklavžu.
- Na Mirni, 24. jun. in 3. nov.
- V Mirni peči, 20. marca, 31. maja, 30. jun., 29. sept. in 29. dec.
- V Mokronogu, sob. pred tiho ned., sob. pred sv. Jernejem, 28. okt. in 9. dec.

- V Moravčah, 24. febr., véliki poned., 16. maja, 21. jun. in 11. nov.
- V Motniku, 12. febr., 3. poned., v postu, 22. apr. 2 jun. in sredo po roženkr. nedelji.
- V Novem mestu, torek po sv. Antonu p., pred sv. Jurjem, po sv. Jerneji, po sv. Lukžu in po sv. Andreji.
- V Planini, 24. apr., 12. jul., 16. avg. in 30. nov.
- V Polhovem gradu, poned. pred tiho ned. in 13. jun
- V Postójni, poned. po nebohodu Krist., 24. avg., 18. okt. in 3. dec.
- V Radečah, 1. pond. v postu, poned. pred sv. Jurjem, 28. jun., 1. sept. poned. po sv. Martinu in 27. dec.
- V Radolici, 12. marca, 24. apr., binkoštni vtorek, 26. jul., 28. okt., 13. dec.
- V Razdertem, 14. febr. in 11. nov.
- V Ratečah, pri Kranjski gori, poned. po žegnanjski ned.
- V Ribnici, 2. jan, 2. poned. po veliki noči, 24. jun., poned. po 2. avg. in 21. sept.
- V Rovtah, poned. po tihi ned., 24. jun., 10. avg. in 29. sept.
- V Senožéčah, binkoštni četrtek in poned. po kvat. nedelji jeseni.
- Na Skarúčini, v Kamniškem kant., 15. apr., 1. sept., in 28 okt.
- V Slapjem na Vipavskem, véliki poned. in 22. nov.
- V Sodražici, poned. pred sv. Gregorjem, 22. jul. in 15. okt.
- V Sorici, 1. maja in 18. okt.
- V Štarem tergu, v Černomeljskem kant, 13. jun. in 1. okt.
- V Švibnjem, 1. maja in 25. maja.
- V Šmartnem, pri Litii, poned. po sv. Jakobu in po sv. Martinu.
- V Štorji, na Vipavskem, 1. febr., poned. po beli ned. in sredo po roženkr. ned.
- V Ternovem, na Pivki, poned. po sv. 3 kraljih, po sv. Petru in Pavlu in 19. okt.
- V Teržišči, (pri sv. Trojici), poned. pred nebohodom Krist., po sv. Trojici in 23. jun.
- V Teržiču, 18. marca véliki četrtek, poned. po sv. Trojici, 30. nov. in 21. dec.
- V Toplicah, pri Novem mestu, 21. jan., četrtek po sv. Matii, po sv. Florijan, pred vnebovzetjem Marije D. in po roženkr. ned.
- Na Travi, na Kočevskem, 1. maja, po sv. Urhu in 10. avg.
- Na Trebélnem, sob. po veliki noči.
- V Trébnjem, 13. jun., 12. jul. in 16. avg.
- V Turjaku, 12. marca in 30. nov.
- Na Uncu, 17. jan. in 1 poned. m. marca.
- Na Vačah, v litijskem kant., poned. po beli ned., torek po sv. Trojici, 16. avg. in 30. nov.

Na Verhniki, kvat. poned. v postu, velikonočni torek, poned. pred nebohodom Krist, po sv. Trojici, 25. jul., 6. nov. in 27. dec.

V Verhpolji, na Vipavskem, 22. jan. in 9. jun.

V Št. Vidu, pri Zatičini, velikonočno sredo, binkoštni torek, 15. jun., poned. po malem šmarnu in po roženkranski ned.

V Št. Vidu, na Vipavskem, 14. marca, 15. jun. in 14. avg.

V Vipavi, pustni poned., velikonočni torek, poned. po angeljski ned. in 28. oktobra.

V Višnji gori, vsak poned. po kvaterni ned., veliki poned., 24. jun., 26. jul., 1. sept. in poned. po vseh svetih.

Pri sv. Voljbenku, soboto po sv. Jurji in po sv. Jakobu.

V Zagorji za Savo, 9 febr., 12. maja, 30. jun., 2. nov., 31. dec.

V Zagorji na Pivki, 17. jan., vel. poned., binkoštni poned. in 11. nov.

V Zatičini, veliki četrtek, poned. po nebohodu Krist., 20. avg. in 25. nov.

V Železnikih, 17. jan. velikonočni torek, 10. avg. in 30. nov.

V Žireh, 17. jan., srédpostno in veliko sredo, 4. jul. in 21. oktobra.

V Žužemberku, 3. febr., 12. marca, 24. apr., 9. jun., dan. po nebohodu Krist., 14. sept., 28. okt. in 6. dec.

Na Štajerskem.

V Gradcu, 4. poned. v postu in 1. sept.; vsak semenj terpi tri tedne.

V Št. Andražu pri Ptujem, 20. jan. in 30. nov.

V Arnožu, 20. jan., cvetni petek in 24. sept.

Arvežu, 24. febr., križev poned. 20. jul., 24. avg., poned. po sv. Mihelu in 21. nov.

Pri sv. Barbari, 20. marca, velikonočni torek, 5. maja, 15. jun., poned. po škapul. ned. 10. avg. in 29. sept.

V Bistrici slovenski, 24. febr., 27. marca, 4. maja, 25. jul. 24. avg. in 29. sept.

V Braslovčah, poned. po sv. Matiji, cvetni petek, križevo, sredo in poned. pred sv. Matevžem.

V Bréžicah, 14. febr., po sv. Florjanu, 13. jun., 10. avg. 6. novembra in kvat. sob. adventn.

V Bruku, poleg Mure, 1. poned. v postu, binkoštni torek in 11. nov.

V Celji, srédpostno sredo, 1. maja, 15. junija, 10. in 28. avg., 21. oktobra in 30. novembra.

Na Doberni, poned. po svéčnici, poned. po roženkr. ned., 6. decembra.

- Pri sv. Duhu, v Ločah, velikon. torek in 13. jun.
- Pri Št. Florjanu, 4. maja, vsak kvat. poned. véliki čertek in 21. dec.
- V Frauhajmu, 26. jul. in 21. sept.
- V Firštenfeldu, 2. poned. po božiču, križev poned., 24. jun., 28. avg., poned. pred vsemi svetimi in pred sv. Miklavžem.
- V Gomilici, 25. jan., 30. jun., in 14. nov.
- V Gornjem gradu, 6. februarja, 4. maja, in 9. sept.
- Na Hajdini, v mariborskem kant., 5. sob. po veliki noči, 1. maja in 30. avg.
- V Hočah, 23. apr.
- V Ivnici, cvetni petek, 23. apr., 22. jul., in 14. sept.
- Pri sv. Jakobu na Dolih, 10. marca, poned. po sv. Jurji, 31. jul., poned. po sv. Mihelu.
- V Št. Janžu, 17. jan. in poned. po sv. imenu Marijinem.
- V Jarenini, 3. febr., véliki čertek, križev poned., 10. avg., 16. avg., in poned. po roženkranski nedelji.
- V Judenburgu, petek po nebohodu Krist. in 21. okt.
- V Št. Jurji, v št. lenartskem kant., 23. apr.
- V Št. Jurji, v mariborskem kant., 23. apr. in 8. jul.
- V Št. Jurji, pod Rifnikom 12. marca, 23. apr., 4. maja, poned. po sv. Trojici, 22. jun., po kvat. ned. jeseni in 28. okt.
- V Konjicah, véliki čertek, poned. po sv. Jurji, križevo sredo, 24. jun., 31. jul., poned. po sv. Mihelu in 3. nov.
- V Kostivnici, 10. marca, 25. apr., 15. jun. 30. jul.
- V Kozjem, 16. apr., 25. jul. in 7. sept.
- Na Laškem, 24. febr., veliki čertek, 23. apr., binkoštni torek, 24. jun., 21. sept., 11. nov. in 21. dec.
- V Lembergu, 4. poned. v postu, cvetni petek, 12. apr., poned. po sv. Urhu in 5. avg.
- V Št. Lenartu, v Slov. goricah, poned. po beli ned., 24. jun., 2. avg. in 6. nov.
- V Lipnici, poned. po svečnici, 1. maja, 25. jul. in 11. nov.
- V Ljubnem, na gornjem Štaj., 25. jul. in 30. nov.
- Na Ljubnem, 1. maja in 19. nov.
- V Loki, 22. maja, poned. po sv. imenu Marijinem.
- V Št. Lovrenci, na ptujskem polji, 10. avg. in 29. sept.
- V Št. Lovrenci, v puščavi, 4. maja in 10. avg.
- V Lučah, velikon. in binkoštni torek, 10. avg., 21. sept. in 6. dec.
- V Lutenbergu, velikonočni in vsak kvat. torek.
- V Mariboru, sob. pred svečnico, 4. jul. in sob. po sv. Luki.
- V Marenbergu, 4. poned. po božiču, cvetni poned. in binkoštni torek, 29. sept. in 11. nov.
- V Marijinem Celji, na gornjem Štaj., petek po nebohodu Krist., in 16. avg.

- Pri Materji Božji v puščavi, poned. po vel. gospojnici.
 V Mozirji, 5. apr., 15. jun., poned. pred malo gospojnici.
 16. avg. in 18. okt.
 V Mureku, 16. marca, 16. maja, 14. avg., 29. sept. in 6. dec.
 Pri Novi cerkvi, 10. avg.
 Pri Novi štifti, 18. marca, velikonočni torek, in 2. jul.
 V Ormužu, cvetni petek, poned. po sv. Jakobu in 11. nov.
 Pri sv. Petru, pod sv. gorami, v Kozjanskem kant., 7. sept.
 Na Pilštajnu, 9. jun., 16. avg. in 29. sept.
 Na Planini, 1. marca, 12. maja, 15. jun., 13. jul., 15. okt.
 in 3. dec.
 Podsrédo, tiho soboto, 3. maja, binkoštno sob., 24. jun., 21.
 sept. in 19. nov.
 Podčertekom, 16. marca, velikonočni torek, 10. avg. in
 21. novembra.
 V Ptujci, 23. apr., 5. avg. in 25. nov.
 V Radgoni, 14 dni pred pustom, binkoštni torek, 10. avg.
 in 15. nov.
 V Rajhenbergu, veliki čertek, poned. pred binkoštni poned.
 po sv. Telesu in 30. jun.
 V Rogatcu, 24. febr., 21. marca, poned. po beli nedelji križev
 poned., 25. maja, 13. jun., 12. jul., 24. avg., 14. sept. in
 30. nov.
 V Rušah, poned., čertek in soboto po mali gospojnici.
 V Selnici, v mariborskem kant., veliki poned., 3. maja in
 6. novembra.
 V Selnici, na Savi, 14. febr., cvetni poned., velikonočno sredo
 in 22. jun.
 V Slovenjem gradcu, 25. jan., 4. in 6. soboto v postu, 12.
 maja, 10. avg. in 10. nov.
 V spodnji Poljskavi, 10. marca in 30. jun.
 V Središču, 14. febr., binkoštni torek in 24. avg.
 V Svičini, v mariborskem kan., 16. marca, 4. maja in 30. nov.
 V Šetalih, v mariborskem kant., 24. jun., 25. jul. in poned.
 po vel. gospojnici.
 V Šmarji, poned. po sv. 3 kraljih, 3. poned. po veliki noči,
 poned. po sv. imenu Marijnem in 4. dec.
 V Šoštajnu, velikon. torek, 22. jun., 12. jul. in 29. sept.
 V Štrasu, v lipniškem kant., 26. marca, 24. jun. in 28. nov.
 V Švambergu, 12. marca in 24. jun.
 Na Teharjih, 21. jan., 26. marca, 12. maja in 26. jul.
 Pri sv. Trojici, 4. maja, 28. maja, 16. avg., 28. avg. in
 24. septembra.
 V Velenji, 1. maja, križev poned. in 24. avg.
 V št. Vidu, 15. jun., 6. sept. in 6. nov.

- V Vitanji, sředpostno sredo, 25. maja in 20 jul.
 V Vojniku, poned. pred svečnico, po beli ned., 16. maja, 4. jul. in 18. okt.
 V Voitsbergu, 1. torek v postu, velikonočni petek, 24. avg., 29. sept. in 28. okt.
 Na Vranskem, velikonočni torek in 2. sredo po veliki noči.
 V Vildonu, 24. febr., velikon. vtorek, 2. jul., 22. jul., 29. sept. in 25. nov.

Na Koroškem.

- V Africi, tihi četertek, poned. pred sv. Lukom in po sv. Katarini.
 V Althofnu, velikonočni in binkoštni torek in poned. po sv. Martinu.
 V št. Andražu, cvetni petek, 3. maja, 28. avg. in 30. nov.
 V Beljaku, poned. po sv. 3 kraljih in po sv. Lovrenci.
 V Blajbergu, nemškem, 21. avg.
 V Celovcu, poned. po sv. Janezu N. in po sv. Uršuli; vsak semenj 14. dni.
 V Črni, poned. po sv. Florijanu in po so Jerneji.
 V Doberli vasi, poned. pred sv. Lukom.
 V Dravbergu, doljnem 21. sept.
 V Dravbergu, zgornjem, na pepelnico, sředpostni petek, velikonočni torek, 4. maja, 14. in 28. jun., 9. in 24. nov.
 V Eberštajnu, torek pred cvet. ned., pred binkoštni, 29. sept. in 27. dec.
 V Frežah, 3. febr., 1. maja, 24. avg. in 28. okt.
 V Gmindu, sob. po sv. treh kraljih, 1. torek v postu, poned. po mali gospojnici, po sv. Luki in 25. nov.
 V Gradišči, poned. po beli ned., po mali gospojnici, po sv. Marjeti in 30. nov.
 V Grajfenburgu, 15. in 28. jun., 29. sept. in 25. nov.
 V Grebinji, poned. po sv. Jožefu.
 V Gutštajnu, 23. apr., 24. jun. in 28. okt.
 Pri sv. Hemi, na Kerki, 20. jan., binkoštni torek in 11. nov.
 V št. Jakobu, v Rožu, poned. po mali gospojnici.
 V Kapli, 1. maja, 2. jul. in 28. okt.
 V Kotičah, 3. febr., petek po nebohodu Krist, 24. avg. in 2. poned. m. okt.
 V Kotáričah, pustni poned., 26. jul. in 21. okt.
 V Labodi, 12. marca, 4. maja, 24. avg. in 7. dec.
 V št. Lenartu, velikonočni in binkoštni torek, 10. avg. in 28. okt.
 V Mavtnu, 25. apr., poned. pred sv. Mihelom.

- V Milštatu, sredo po sv. 3 kraljih, 4. torek v postu, 23. apr., 18. okt. in kvat. sredo v adventu.
- V št. Mohorji, cvetni poned., torek pred binkoštni in 28. okt.
- V Naborjetu, poned. pred vsemi svetimi.
- V Paternijonu, pustni poned., 8. jul., poned. pred. sv. Martinom in kvat. poned. v adventu.
- V št. Pavlu, 25. jan., velikonočni in binkoštni torek in 29. septembra.
- V Pliberku, 8. jun., 1. sept. in 6. nov.
- V Podgorjah, binkoštni torek.
- Podkloštrom, 4. maja in poned. po vseh svetih.
- V Pontablu, 30. jun. in 16. okt.
- V Pusarnici, veliki poned. in 29. sept.
- V Rajhenfelsu, 25. jul.
- V Renvegu, velikonočni torek, 1. maja in kvat. četrtek jeseni.
- V Rožeku, 29. sept.
- V Šaksenburgu, 1. maja, 25. jul. in 28. okt.
- V Špitalu, 4. poned. v postu in poned. po sv. Martinu.
- V Strasbergu, poned. po sv. 3 kraljih, 1. četrtek v postu., 25. jul., 10. avg. in 6. dec.
- V Tergu, pond. po iznajdbi sv. križa in 24. apr.
- Na Terbižu, 1. sob. m. aprila, 30. jun., 16. okt. in 1. sob. m. oktobra.
- V Trebnjem, poned. po sv. Matji in po poviševanju sv. križa.
- V Velikovcu, 27. marca in 6. dec.
- V št. Vidu, poned. po sv. imenu Jezusovem in 29. sept.; vsak semenj po 4. tedne.
- V Volfsbergu, poned. po sv. Telesu in 13. okt.; vsak semenj po 4 tedne.
- V Zgornji Beli, 3. poned. v postu, 21. sept. in 14. nov.

Na Primorskem.

- V Ajdovščini, 10. marca, križev petek, 24. jun. in 15. okt.
- V Akvileji, 26. do 28. marca, 11. do 13. in 19. do 21. dec.
- V Boljuncu, v koperskem kant., 1. sept.
- V Bolcu, 20. in 21. marca, 29. in 30. sept.
- V Brezovici, 28. apr., 3. jul. in 17. okt.
- V Buljah, v Istri, 17. jan. in 8. sept.
- V Buzetu, v Istri, poned. po sv. imenu Marijinem.
- V Čerkni, 24. febr. in 21. okt.
- V Červinjanu, poned. po sv. Martinu, 3 dni.
- V Čresu (Cherso), 1. do 8. avg.

- V Dolini, 4. jul.
 V Dvinu, 24. jun.
 V Gorici, 16. marca 8 dni, 24. maja 14. dni, 1. okt. 8 dni
 in poned. po sv. Andreji 14 dni.
 V Gradiški, 25. marca, 1. sept. in 25. okt.
 V Kanalu, poned. pred sv. Martinom.
 V Karminu, 25. jun. in 4. sept.; po 3 dni.
 V Kastvu, 22. maja, poned. po roženkr. ned. in 13. dec.
 V Kerku (Veglia), v Istri, 10. avg.
 V Komnu, 20. marca in 12. nov.
 V Koprju, v Istri, 21. sept. in 21. okt.
 Pri sv. Križu, poned. po sv. Telesu in 14. sept.
 V Labinu (Albona), 30. jun. in 7. okt.
 V Lokvi, véliki poned. in 9. nov.
 V Monfalkonu, 20. marca in 6. dec.; po 2 dni.
 V Moščenicah, 3. febr. in 29. nov.
 V Muji, 7., 8. in 9. okt.
 V Novem gradu (Kastelnovo), v Istri, 16. apr., 28. jun. in
 27. novembra.
 V Paznu (Pisino), v Istri, 2. avg.
 V Piranu, v Istri, 24. apr. in 15. sept.; po 2 dni.
 V Poreču (Parenzo), v Istri 21. nov.
 V Poviru, poned. po sv. Antonu Pad. in po sv. Fran-
 čišku Ksav.
 V Ročinu, v kanalskem kant., 30. nov.
 V Rovinji, v Istri, 11. do 20. nov.
 V Sežani, 3. maja, 14. sept. in 12. vsacega meseca.
 V Šmarji, v s. kriškem kant., 3. febr. in 22. nov.
 V Terstu, 1. do 20. avg., 2. do 9. nov.
 V Tominu, 15. apr., 21. sept. in poned. po sv. Miklavu.
 V Turjaku, v monfalk. kant., 20. apr., 10. okt. in 9. dec.;
 po 2 dni.
 V Vodnjanu, 10. avg. in 13. dec.
 V Volovskem, v Istri, 16. maja.
 V Žlivji, 15. apr. in 26. sept.

Postave za živinsko kupčijo.

Milostljivi cesar skerbé za vse svoje podložnike; zatorej so dali postave, ktere so gotova bramba zoper zgubo in golju-
fijo pri živinski kupčiji.

„Te postave“ — piše g. dr. Bl. v „stoletni pratiki“ —

po vsih cesarskih deželah veljavne, so pa zato tako potrebne, ker je dosti tacihi živinskih bolezni, ki se ne dajo vselej nevtogoma spoznati, in ker zviti prodajavci znajo marsiktero napako pri živini tako zakriti, da še umnega moža vécsi osleparijo.

Bolezni, za ktere so cesarske postavé dane, se imenujejo poglavítne ali po cesarskih postavah zavarovane bolezni (patentni tadli, Hauptfehler, Gewährsmängel). Za take bolezni mora vsak prodajavec nekoliko časa porok biti, akoravno od njih pri storjeni kupčiji ni bilo očitno goverjeno, in mora denarje poverniti in prodano ali zamenjano živino nazaj vzeti, če je kupec eno ali drugo téh bolezni pravem času, to je, ob času postavnega poročtva zapazil, ki je za vsako bolezen po priméri odločen, in če se je zavoljo nje pri sodni gosposki oglasil. Sodna gosposka potem ukaže, da se vpričo nje živina od dveh živinskih zdravnikov ogleda. Drugačno ogledovanje nič ne veljá. Če se je tedaj pri postavnem ogledovanji pokazalo, da ima živina zares eno ali drugo poglavítno bolezen, in če prodajavec ne more očitno skazati, da jo je živina še le pri novem gospodarji dobila, gré kupčija ali menja nazaj.

Imenovane poglavítne bolezni imajo večidel to lastnost, da več časa skrivaj v živini tičé in da prodajavec večkrat še sam ni vedel, da njegova živina ni zdrava bila. Ker gré tedaj misliti, da se je bolezen že poprej, to je, takrat ko je živina še v rokah prodajavca bila, pa le na skrivnem začela, zato se mu krivica ne zgodi, če jo mora po cesarskem povelji nazaj vzeti in denarje poverniti. Za ta čas ne more ne kupec za klajo, ne prodajavec za rabo živine povračila tirjati.

Če se je pa kupec prepôzno, to je, le en dan po pretečenem postavnem času pri gosposki oglasil, tedaj je že pravico povračila zgubil.

Poglavítne bolezni, za ktere je naslednji čas postavnega poročtva po storjeni kupčiji in prijetvi živine dmerjen, so:

A. Pri konjih.

1. Kužna smolika (Rotzverdächtige Drüse) 15 dni;
2. Smerkelj (Rotz) 15 dni;
3. Nadúha (Dampf) 15 dni;
4. Norost ali tiščavka (Koller) 30 dni;
5. Opornost (Stätigkeit) 30 dni;
6. Mesečna bolezen na očesih (Monatblindheit) 30 dni;
7. Jasna slepôta ali slepota brez mreine ali cinka v očesu (Schwarzer Staar) 30 dni;
8. Podkožni turi ali ogerci (Hautwurm) 30 dni.

B. Pri govedih:

1. Francozi ali pohotno pojanje (Franzosenkrankheit, Stiersucht) 30 dni;

C. Pri ovcah:

1. Kozé (Blattern) 8 dni; 2. Garje ali srab ali grinte (Raude, Krätze) 8 dni; 3. Metlaji na jetrih (Leberegel) 2 meseca; Metlaji na pljučih (Lungenwürmer) 2 mesca

D. Pri prešičih:

1. Ikre ali gobe (Finnen) 8 dni.

Imenovane postavbe pa tudi svojo veljavo takrat obderžé, kedar je prvi kupec kupljeno živino kakemu drugemu, drugi tretjemu in tako naprej, prodal. V tacih okolišinah gré kupčija poredoma od zadnjega kupca do prodajavca nazaj, če ob tem postavni čas ni zamujen, ki za prvega kupca veljá. Se vé, da vsak teh kupcev obderži zgorej imenovano pravico postavnega porošstva zoper svojega sprednjika; za prvega kupca je pa po tem takem večkrat postavni čas že zamujen, če gré živina skoz več rok nazaj. Zatorej bi ne bilo pametno, ljubi moj prijatelj! živino, pri kateri si kako poglobitno bolezen (patentni tadel) zapazil, naprej prodajati in misliti, na tako vižo živine znebiti se. Zakaj primeriti bi se vtegnil, da jo je že tudi drugi kupec naprej prodal, in da bi jo ti moral po ob pravem času skazani poglobitni bolezní nazaj vzeti in denarje po erniti, kateri pa tebi ne bodo več povernjeni, če je postavni čas zamujen.

Razun imenovanih bolezin pa tudi vsaka druga bolezen, kakoršna si bodi, storjeno kupčijo razdêre, ktera se v prvih 24 urah po prejetvi živine pokaže in pri sodni gosposki oznani. Ko bi bila živina v prvih 24 urah po prejetvi poginila, škoda tudi prodajavca zadene, če bolezen in smert ni očitno iz krivice novega gospodarja ali kupca živine napadla. Tako zapoveda 924. postava cesarskih postavnih bukev.

Se vé, de se tudi takrat storjeno kupčija razdêre, kader je prodajavec dolžnost na se vzél, za vsako drugo bolezen ali napako skoz napovedani čas porok biti, če le ni po očitni krivici novega gospodarja živine napadla.

Pravico pritožiti se, ima pa kupec še tudi takrat, kader je kako živino éez polovico predrago plačal, zakaj to je goljufija. Ako bi pa prodajavec očitno skazati mogel, da je živina še le pri novem gospodarji zavoljo lakote, nezmernege dela in kake druge nemarnosti prejšnjo vrednost zgubila; ali če je kupec živino pri kaki očitni dražbi (licitirungi) tako drago kupil; ali pa če jo je iz po-

seb ne preljubave ali posebnega nagnjenja po ti dragi ceni kupil, in prodajavec skazati more, da sta se tako med seboj zastopila, nima kupec pravice več pri gosposki pritožiti se.

Ker pa pravični Cesar nasproti tudi prodajavca škode varvajo, da ga goljufen kupec ne oslepári, zato so tudi postave dane, po katerih kupec zgorej povedane pravice zgubi, namreč:

1. Kupec se ne more pritožiti, če se je pri kupčiji sam očitno zavezal, da za nobeno bolezen, kakoršna si bodi povračila terjal i.e. bo; ali pa če mu je prodajavec že pri kupčiji očitno povedal, da ima živina to ali uno poglavitno bolezen in da mu za njo nikakor noče porok biti.

2. Kupec tudi pravico povračila zgubi, če zamore prodajavec očitno skazati, da je ta bolezen še le pri kupcu živino napadla.

3. Če je kdo s kakim blagom ali s celo kmetijo vred tudi živino — kakor se pravi vse vkup (im Pausch und Bogen) kupil, brez da bi bila živina posebej cenjena (šacana), nima pravice povračila terjati, akoravno se potem kaka poglavitna bolezen prikaže, če le ni celó blaga več ko polovico predrago plačal.

4. Ako je bila živina od gosposke na dražbi prodana, mora jo kupec obderžati, kakoršno je kupil.

To so cesarske postave, ktere sem vam, ljubi kmetje! tukej zato na tanko razodel, da boste vedeli, kako se imate pri kupovanji živine ravnati, da si ne boste v lastno škodo prepira in pravn nakopovali. Kupec zdaj vé, kaj da mu po postavah gré, prodajavec pa tudi ne bo terdoglaven svoje terdil, in raji z lepim kakor z gerdim nazaj dal, na kar po postavah pravice nima.

Zadnjič vas moram pa še tega opomniti, da ni varno, na semnji od neznanih prodajavcev živine kupovati, zakaj kje ga boste lovili ptujca, če vas je opeharil? Nič vam ne bo pomagalo več, za ušesom praskati se; vaši denarci so šli — Bog vé kam rakom žvižgat!

IMENIK

čas. g. g. udov družbe sv. Mohora.

Zavetnik :

Milostljivi gospod gospod

VALENTIN WIERY,

dr. bogoslovja itd. itd. knez in škof kerške škofije.

I. Goriška nadškofija:

Dekanija Bovec.

Dekanijski predstojnik: Vogrič Janez, dekan.

Bovec. Vogrič J., fajm. in dekan; Leban Andr., kapl.; Liker Iv., kapl.; Mlekuž J., posest.; Zorč Katarina, posest.; Črnutá Katarina, posest.; Mlekuž Marija, kerčmarica; Klavora Liza, kmetica; Kenda Lena, posestn.; Šulin Marija, kmetica; Mlekuž Katarina, kmetica; Žonč Marija, šivilja; Piriš Marijana, kuharica; Leban Ana, kmečka hči; Mihelič Marija, kmečka hči; Šulin Ana, kmečka hči; Zornik Marija, Mihelič Ana, Kravanja Katarina, Mlekuž Marija, kmetico; Skolč Marija, kmečka hči; Šulin Katarina, kmečka hči; Hubar Franciška, posest.; Klavora Mar., kmetica, Črnutá Mar., kmetica.

Serpenica. Flander A., vikar; Lazar A., kaplan; Trebše A., cerkvenik; Kavčič Neža, služabnica; Berginec And., km.; Sager And., posest.; Logar Marija, posestn.; Primož Katarina, kmetica; Berginec Katarina, kerčmarica; Lazar Marija,

Falni predstojniki so razperto, dosmertni družniki pa z *lešecimi* čerkami natisnjeni. Vsak, kdor bi svojega imena ne našel v pričujočem imeniku, pa se je še pred sredo mesca junija oglasil, naj to blagovoljno naznani, da se prihodnje leto v dodatku natisne, ker se ves račun po imeniku ravna.

Vred.

mlinarica; Lazar Marija, kuharica; Knez Ant., km.; Ostan Tereza, štacunarica; Hrobat Ant., štacunarski sin; Logar Marija, Trebše Katra, Trebs Marija, Braz Marija, Trebše Katra, Knez Marija, kmetice; Sager Fr. posest.; Rot Marija, kerčmarica; Berginec Ana, kmetica; Rot Ana, kerčmarica; Berginec Ant., mlinar; Krobat Ana, vdova; Braz Marija, kmetica; Primož Katra, kmetica; Krobat Jer., kovač; Melihen J.

Čez-Soča. Peternel And., vikar.

Soča. Gaberščik Jan., kurat.

Kobarid. Jekše And., fajm.; Žnidarčič And., kapl.; **Juvančič Marija**, Uršič Andr., Uršič Ant., Grunter J., Miklavič J., Konavec And., Fon Ant., Skočir Pet., Berginec J., Uršič J., Kokole J., Volerič J., Sinec And., Ručna Ant., Fon Jern., Krajnc Fr., Uršič J., Perinčič Miha, gospa Pagliaruci Marija, Masera Mariana, Breska Marija, Berginec Lucija, Sekli Ana, Grunter Mariana, Gaberščik Ana, Dean Ant., Stres Fr., Miklavič And., Ručna J., Kurinčič Ant., Skubin Marija, Žnidarčič Vincencija, Stres Marija, Gaberšek Marija, Ručna Ana, Kurinčič Ana, Mazur Marija, Manfreda Terezija, Trampuš J., Uršič J., Soudat Katra, Manfreda Katra, Koren J. Juvančič Ana, posestnica.

Kreda. Lapanja Juri, vikar.

Borjana. Cenčič Miha, vikar.

Sedula. Vidmar Fr., vikar.

Breginj. Podrieka Jož., fajmošter.

Log. Melinec Mat., vikar.

Livk. Perdih M., vikar; Hrast Marija, posest.; Kavčič Marija; Luznik Marija; Faletič J., posest.; Hrast Andr., posest.; Hrast Simon, posest.; Sekli Miha, posest.; Hrast A., posest.; Sturm Mat., kramar; Sturm J., kramar; Dreščik Katarina; Sekli J., posest.; Sturm Katarina, posest.; Bazina J., posest.

Štev. družnikov: 123.

Dekanija Cirkno.

Dekanijski predstojnik: Jeram Jožef, dekan.

Cirkno. Jeram J., dekan; Brežan J., kapl.; Wester J., kapl.; Rovsič J., c. k. davkar; Wagenstrutz Jožefa, posestnica; Brežan Marjana, kmečka hči; Bašelj J., košan.

Šbrelje. Kacin And., žup.; Lapanje Tom., častnik v pokoju; Matuč Marija, kmečka hči; Lapanje Marija, kmečka hči; Lapanje J., šivar.

Bukovo. Spik J., umetalnik; Močnik J., km.; Čelik J., km.

Jagersée. Juh J., kurat.

Novake. Selak Ant., vikar.

Štev. družnikov: 17.

Dekanija Černiče.

Dekanijski predstojnik: Sovdat Jož., fajm.

Černiče. Zucchiati M., kapl.; Loik Sim., mizar.

Kamnje. *Sovdat Joše*, fajm.; Jarc J., kapl.; Bunc Fr., učit.; Vodopivec J.; terg.; *Trojler Ana*, služabnica; Lukančič J., služabnica; Pirjevec Marjana, kmetica; Rebek Fr., km.; Vodopivec A., km.; Vodopivec F., km.; Slokar Ant., km.; Geržel J., km.; Vidmar J., c. k. gozdni čuvaj; Slokar Terezija, kmet. dekl.; Rustja Marija, kmet. dekl.; Rustja Marija, kmet. dekl.; Vodopivec Jožefa, kmetica; Rustja Marjeta, kmetica; Rustja And., mizar; Slokar Marka, km.; Kertu Jožefa, kmetica; Batagel J., km. mlad.; Favetti A., posest.; Favetti Ana, posestnica; Rustja A., Rustja P., Rustja A., Rustja F., posestniki; Pirjevec Terezija, km.; Besednjak Jovana, km. dekl.; Valič J., župan; Bizjak J., km.

Sv. Križ. Sušnik L., fajm.; Mrevlje Fr., učitelj; Stanič J.; Mrevlje Tom.

Batuje. Terčon J., fajmošter.

Šempas. Madon Blaž, fajm.; Vuk L., kapl.; Pavlin Filomena; Živic Marjana; Bele Marija; Spacapan Fr.

Lokavec. *Okorn Fidel*, vikar.

Štev. družnikov: 46.

Dekanija Devin.

Dekanijski predstojnik: Doliak Štefan, dekan.

Devin. Doliak Štef., dekan; Reje J., kapl.; Persoglia Filip, župan; Tance Pet., gostivničar; Ples Ivana, posestnica; Berger Marija; Peric J., Radetič A., Kocman J., Legiša A., Pahor A., Semulič J., Petelin J., kmetje; Stepančič Katarina; Boneta Katarina; Pahor, J., km.; Legiša J.

Zgonik. Pelizon J., fajm.; Pirih Uršula; Mrak Juri.

Mali Repen. Milič J., posest.; Milič P., posest.; Milič G., gostivničar; Milič J., župan; Milič J., posest.

Saleš. Skerk M.; Grilanec Jožefa, šivarica; Gabrovic Marija, Grilanec Miha.

Samotarca. Gruden Ant.

Nabrežina. Marušič J., vikar; Gruden T., posest.; Caharija J., Caharija M., Caharija J., Radovič J., kmetje; Caharija J., organist; Gruden M., km.; Gruden J., km.; Caharija M., Pertot J.; Gruden J.; Tumelj J., gostivničar; Plaper J., posest.; Pertot M., kovač.

Opačje selo. Rogelja J., vikar; Marušič A., župan; Peric Štef., km.; Jelen A., organist; Pahor Terezija, kmet. hči; Marušič J., km.; Žužek Katarina, kmet. hči; Jelen A., km.

Kostanjevica. Fabjan A., vikar.

Temnica. *Stepančič And.*, vikar.

Brestovica. Kumar J., vikar; Fejgelj Ant., učit.

Mavhinje. Nardin M., vikar.; Pipan J., km.

Šempolaj. Primožič Mat., vikar; Caharija V., organist.

Štev. družnikov: 61.

Dekanija Gorica.

Dekanijski predstojnik: Jožef Tuni, stolni korar in fajmošter.

Gorica. Njih prevzvišenost g. g. *Gollmayr And.*, knezo-nadškof itd.; *Kociančič Štef.*, prof. bogoslovja; *Pavletič And.*, vodja gluhonemih; *Furlani J.*, mestni kapl.; *Sfiligoj A.*, mestni kapl.; o. *Osink Evst.*, definator franč.; o. *Grössnig Križolog*, učit.; *Kavčič Marija*, *Belinger Ana*, posestnici; *Gabrijevčič Ana*, *Juh Katarina*, služabnici; *Jesenko J.*, gimn. prof.; *Zorn A.*, dr. in prof. bogoslovja; *Winkler A.*, c. k. uradnik; *Legiša A.*, stolni vikar; *Vilhar Margarita*, služabnica; *Strekl J.*, fajm. pri sv. Roku; *Bratina V.*, vertnar mal. sem.; *Goljevščik Fr.*, šolar; *Švajger J.*, policijski komisar; *Hladnik Frančiška*, kuharica; *Budal J.*, stolni dekan; o. *Hoeningmann Frid.*, gvardijan franč.; o. *Arko Korn*, učit.; *Semeniška knjižnica*; *Pongrac Helena*, kuharica; *Tuni J.*, kanonik; *Taučer J.*, uredski služabnik; *Pegan A.*, četertošolec; *Žgur A.*, osmošolec; *Čigon K.*, četertošolec; *Šolar J.*, gimn. profesor; *Marušič And.*, učitelj veroznanstva; *Kafol Štef.*, revident cerkv. rač.; *Globočnik J.*, nadšk. tajnik; *Mežek Magdalena*, hišina; *Mežek Neža*, hišina; *Brenar A.*, hišina; *Moos A.*, poštni uradnik; *Kociančič A.*, kmet; *Škodnik M.*, mestni kapl.; *Kumar V.*, služabnik; *Raab R.*, bogomili brat; *Marušič J.*, katehet norm. šol; brat *Kimovec Samuel*, br. *Fabiani Placid*; br. *Legat Henrik*, br. *Potokar Adalbert*, br. *Jereb Joahim*, br. *Vidic Fortunat*, br. *Jerančič Viktor*, sedmošolci v franč. samostanu na *Kostanjevici*; *Kumar A.*, vodja mestne šole; *Bolter M.*, sem. gospodar; *Bensa Štef.*, nadšk.

kancler; Kravanja M., nadšk. kancelist; Obrekar A., nožar; Gabrijevčič J., doktorand bogosl.; Respet A., prof. bogosl.; Pirc M., stolni vikar; Vuk J., duhoven; Tomažič Ferd., osmošolec; *Sirk Uršula*, posestnica; *Pavšič Katarina*, služabnica; Krobat Ivana, kuharica; Mercina Ivan, gimnazijalec; Pavlin Terezija, Gabrijevčič Terezija, Kumar Neža; Lipuščik Marija, služabnice; Sirk A., posest.; Grusovin J., km.; Hrast J., dr. in prof. bogoslovja; Vončina P., duhoven; Toman A., učit.; Zoratti Fr., mestni kapl.; Pertout Lovre; prof. veroznanstya; Zavadlav J., gimnazijalec; Pavletič Fr., učenec realke; Šober J., katehet; Kumar V., učit.; Goljevščik A., učit.; Kragl Neža, Fiegl Uršula, služabnici; Forcešin J., pek; Markič Fr., km.; Jeglič Marija; Kusmin Ana, učenica; Kovic Marija, služabnica; Mihelj T., sem. duhov.; Gabersčik Š., Humar D., Jordan A., Kosec S., Kraljič Fr., Kerkoš V., Mahnič J., Matičič Fr., Mazgon J. B., Mikuš M., Golja J., Pipan A., Ravnikar J., Smrekar Fr., Trepal A.; Švinger A., Vesel V., Butković N., Filipič J., Sancin J., Roblek J., Faganel Št., Franki A., Jenko Št., Matanič A., Karlin J., Gregorčič Š., Jereb J., Kragelj J., Lukežič J., Narobe J., Potokar J., Senčar J., Urbančič A., Verbič J., Varto J., Flegar J., Hebat Fr., Peternel J., Šemrov M., Hrovat J., Červ J., Stubelj V., Sežun Ž., Štrukelj M., Barbalič Ivan, Grosmann Sl., Šinek Rajm., bogoslovci.

Kostanjevica. O. Kokalj Rajneri, bogosl., br. Škrabec Stanislaj, bogosl., br. Venedig Herman, br. Hribar Angelik, br. Medič Kalist, osmošolci, o. Zupet Ehrenfrid, bogoslovec, br. Jelenc Klem., br. Kapelar Pij, klerika.

Sv. Gora. Čermelj J., spovednik.

Peuma. Kobal Katarina, šivarica; Mlikuš Katarina, šivarica.

Solkan. Podreka Fr., fajm., Milost M., kapl., Dražček A., učit.

Št. Mavr. Mašera J., vikar.

Št. Andrež. Peternel Ign., vikar, Nanut J., srenjski svetovavec, Komavc J., učit., Srenjska šola, Marušič J., km.

Gargar. Pavšič J., km., Budin Val., km., Milost M., srenjski služabnik; Žbona Št., župan.

Čepovan. Rutar L., vikar, Suligoj Katarina, kmetica, Podgornik Marija, farbarjeva.

Lokva. Brežčak Štef., provizor.

Bata. *Keber Ant.*, vikar.

Ravnica. Rijavec B., vikar, Podgornik J., km., Širok. Iv., km.

Medana. Toros Marija, posestnica.

Dekanija Gradiška.

Dekanijski predstojnik: Kodermac Jan., kurat.

Gradiška. Kodermac J., kurat v jetnišnici, Bizjak J., kurat v jetnišnici, Budal J., učitelj, Soban J., jetnik.

Štev. družnikov: 4.

Dekanija Kanal.

Dekanijski predstojnik: Wolf Andr., dekan.

Kanal. Wolf Andr., dekan, *bukvarnica sv. Serca Marije Device*; Wolf Iv., podružnik, Makarovič A., kapl., Juh T., učit. in org., Vogrič J., podučit., Berlot J., km. v Morskem, Tomažič A., km. v Morskem, Berlot A., učenec v Kanali, Kafol V., cerkovnik v Kanali, Dražčik Št., km. iz Bodreža, Jerončič Marjana, posestnica iz Nekovega.

Ročinj. Pahor And., vikar, Brezovščik And., dub. pom.

Liga. Ukmar Ant., vikar.

Zapotok. Budin Blaž, vikar.

Gorenje polje. Strukel Greg., vikar.

Deskla. Durjava J., vikar.

Banjšica. Mercina Juri, vikar.

Lokovec. Košuta Fr., vikar.

Kal. Pervanje Juri, vikar.

Lom. Golja Jož., vikar, Pavsič Ivan, gostivničar, Levpučšik Neža, km. hči.

Levpa. Kragl J., vikar.

Avče. Komac A., vikar, Komac Alojzija, kuharica.

Štev. družnikov: 27.

Dekanija Komen.

Dekanijski predstojnik: Kocman Andr., dekan.

Komen. Kocman Andr., dekan, Gružovin A., kapl., Mozetič Št., kapl., Mozetič Ed., učit., Rabula J., km., Jurca M., km., Kovačič J., km.

Gabrovca. Pelicon V., vikar, Lujin Jožefa, kmetica.

Kobiljaglava. Abram A., posest., Abram J., km.

Št. Daniel. Brezavščik A., vikar, Fabjani Karlo, duhoven v pokoju, Rudež J., km., Kočevar A., terg., Gulč L., km., Švagel Fr.

- Štjajak.** Lumber A., vikari, Vuga Pet., kapl., Juh A., ohojnik.
- Šemarja.** Kočevar Jož., duh. pom., Poljšak Fr., posest., Poljšak J., posestn., Furlan J., km., Orel A., km., Samic Fr., šivar, Lisjak Lojza, posestnica, Kmeljak A., km.
- Rihenberg.** Pirc J., fajm., Roje M., duh. pom., Vazenistnič, učit., Ličen Fr., posest., Birsa Antonija, kmetica, Černigoj Tereza, kerčmarica, Guardjančič Marija, Ličen Katarina, Pavlica Jožefa, Pavlica Marija, Sever Marjana, kmetice, Vidmar J., km., Pirc Fr., posest., Furlani Jovana, posest. Furlan Jožefa, kmetica, Ličen Marija.
- Dornberg.** Stepančič Fr., ohojnik, Križman N., učit., Bandel A., km., Kralj M., km., Štor A., km.
- Lipa.** Šlunder J., vikar.
- Vojščica.** Pipan Jož., vikar.
- Gorjansko.** Doljak Val., vikar, Štrekel Fr., km., Štrekel Fr., posest., Franc J., km.
- Pliskovica.** Fabjani J., vikar, Širca J., km., Šuc Fr., učit., Lupinec J., km.
- Velikidol.** Marcola J., vikar.
- Škerbina.** Mozetič Jož., Čotar J., km.

Štev. družnikov: 62.

Dekanija Ločnik.

Dekanijski predstojnik: Koršič Miha, fajmošter.

- Kviško.** Koršič Miha, fajm., Tomagnin V., kapl., *Humar J.*, posest., Kumar J., org., Kumar A., km., Marinič J., km., Marinič J., km.
- Cerovo.** Marinič Štef., vikar.
- Št. Florijan.** Malič A., vikar.
- Kozbana.** Juh And., kurat, Juh Katarina, kuharica, Gruden Marjana, kmetica.
- Biljana.** Logar J., fajm., Baic J., kapl., Sfiligoj Bl., župan, Sfiligoj J., posest., Kožlin J., cerkovnik, Kristančič A., posest., Kocijančič J., posest., Markovič Terezija, kmetica, Simčič J., posest.
- Medana.** Pahor J., vikar, Kurtin Ferd., posest., Zukiati Fr., posest.; Sfiligoj A., duh. pom., *Bat A.*, kuharica.
- Št. Lovrenc.** Škodnik Štef., administrator, Šavorin Štef., km.
- Fojana.** Visintin J., vikar, Makuc M., Brigantič A., šivar,

Makorič A., km., Samar M., pos. in cerkovnik, Samar V., cerkovnik.

Gradno. Rotter J., vikar, Simčič J., čevljar, Sirk M., posest., Kristančič M., Kristančič J., odbornik in posest.

Kozana. Cibič A., vikar.

Vederjan. Koron Fr., vikar, Žnidarčič A., cerkovnik, Koncut J., km., Cartič A., km., Simčič Fr., posest.

Št. Martin. Prinčič Štef., fajm., Vendermin J., posest., Simčič J., varh, Simčič K., šivar, Jakončič Karolina, posest., Mužič A., posest., Figar J., Jeretič J., Mužič J., posestniki, Tikfak Št., km., Peršolja A., posest.

Gunjača. Simzig A., kmet.

Bala. Vendermin L., posestn.

Imenje. Gasparini A., posest., Gasparini M., posest., Gasparini A., posest., Simčič J., kmeč. hči.

Verhovlje. Bavdaž Bl., čevljar, Samar A., kapl.

Moša. Fiegl Andr., fajmošter.

Štev. družnikov: 65.

Dekanija Št. Peter.

Dekanijski predstojnik: Pečenko Fr., fajmošter.

Renče. Pečenko Fr., fajm., Božič A., kapl., Lašič Terezija, posestnica, Lukežič Marija, kmetica, Bajec A., učit., Faganel J., učit. priprav., Hebat Jožefa, Lašič Alojzija, posestnica, Lukežič Klara, Hebat Ivana, kerčmarica, Lašič Jožefa, posestnica, Mozetič J., c. k. dacar, Žnidarčič Emilija, Šinigoj J., kupč. služab., Mozetič Franciška.

Gradiškuta. Kosta Franc, vikar.

Pervačina. Merkel Ant., fajm., Leben Uršula, Peršič Marija, Persič Terezia, Semole Jožefa, kmetice, Vodopivec A., kmet, Gregorič Vinc., kmet, Gregorič Marija, kmetica.

Merin. Eleršič J., fajm., Lukežič A., kapl., Merinska šola, Mozetič M., mlinar, Klanšič J., posest, Spacapan J., čevljar, Beltram J., mizar, Kolavčič A., kmet.

Vertojba. Kermelj A., um. vertnar, Batistič J., posest., Maraš F., kmet, Pavlin J., kmečki fant.

Št. Peter. Fornazarič J., kmet, Merljak J., kmet, Kodermac A., posestnik.

Rupa. Jakelj Jož., kmet, Pavletič Jan. posestnik.

Štev. družnikov: 41.

Dekanija Tomin.

Dekanijski predstojnik: Doljak Jak., dekan.

Tomin. Doljak J., dekan, Pencin D., duh. pom., Hvalica A., duh. pom., Kogoj P., izgledni učitelj, Furlani J., podučit., Janež Fr., krojač, Vogrič J., klobučar, Iliničič Marija, gospodičina, Prezl Marija, gospodičina, Kavčič A., kerčmar, Kragl J., km., Kavčič J., km., Kranje P., Kavčič L., Kavčič J., Kavčič A., km. fantje, Kavčič Ana, hišina, Perdih M., Klinkon A., Benedejčič P., kmetovavci v Zatminu; Gaberščik Jožefa, km. hči.

Libušina. Červ J., vikar, Vuga Andr., duh. pomoč., Sivec Š., km., Sivec Ivan, km., Skočjer A, kupec, Rutar Ivan, kerčmar, Smrekar J., štacunar, Berginec J., čevljar, Fon Marija, km. hči, Sturm Marija, km. hči.

Dreženca. Nau A., vikar, Rakuščik T., km., Koren A. km., Kranje Marija, km.

V Volčah. Peternel And., fajm., Kobal Pet., duh. pomoč., Jug J., posest., Kenda J., dijak, Hvala Dr., organist, Gaberščik J., kupčevavec, Gaberščik V., srenjski svetovavec.

Idrija pri Bači. Leban J., kurat.

Pri sv. Luciji. Rutar T., fajm., Vales M., duh. pom.

V Ročah. Velikonja J., previdnik.

Sp. Tribuša. Kuštrin J., kurat, Mrak M., ključar, Tušar M., ključar, Sova Štef., cerkovnik, Oblak Polenka, km. hči.

Šentviška gora. Kavčič A., fajm., Vodopivec Lj., duh. pom., Lapanje Fr., cerkovnik.

Pečine. Žbogar V., vikar, Laharnar J., Klemenčič A., Pisk M., Mrak J., Bičič J., Bičič J., kmetovavci.

Ponikve. Gregorčič A., vikar, župan, Pirh A., organ., Špik M., km., Jermol Marjana, kmetica, Neža Čufer, km. služabnica, Hvala Tereza, Štrukl Ana, Lapanje Mica, km. hčere.

Podmevec. Pirh M., fajm., *Marija Bratuš*, *Marija Kustrin*, *Marija Leban*, Kos Terezija, kmetica, Laharnar A., krojač.

Grahovo. Bevk J., vikar.

Nemškirut. Kramar Fil., fajm., Burger M., km., Brelih J., km., Klobučar L., km.

Steržišče. Močnik L., vikar.

Podberdo. Rutar A., fajm., Beguš L., ključar, Kezar G., ključar, Štravs J., podžupan.

Obloka. Močnik A., vikar.

Štev. družnikov: 88.

Štev. vseh čast. družnikov goriške nadškofije: 704.

II. Kerška škofija.

Dekanija Belak.

Dekanijski predstojnik: Lesjak Val., kaplan.

Belak. Lesjak Val., mest. kapl., Pušl A., šol. vodja, Globočnik Jan., kaplan.

Podkloster. Sivic Jak., fajm., Birtič Jan., kmet.

Št. Lenart. Stökl Šim., kapl., Gailer F., učitelj, Kavalar Urša, gostja, *Vuti Mat.*, kmet, Pinter Marija Zelanova, Fröšl Marija fužinarjeva, Kugi Tom., mlinar, Pinter Pet. Zelanov, Koman Fr. Majcigarjev, Gregori Marija Pečarjeva, Rom Joanna, Vuhrer J., šolarja, Ojcel J., kmet, Merlin Uršula Majerčeva, Vuhrer Marija, Sabunka Marija, Kugi Neža, Maverer Ana, Wegscheider Henrik, šolarji, Tarman Urša Arnejeva.

Zila. Serajnik Lovre, župn., Mörtl Al., župan, Markovec Ig., svetovavec, Elar Fr., učit., Trupe And., Gailer Jan., Ažgan J., Trunk Marija, Pirker Marija, Fric Ana, Fric Marija, Fric Alojzija, Ajholcer Neža, Fric Jož., Nepokoj Fr., Vutej Fr., Pečar And., Abruč Katarina, Petrič J., Štanca Tuđer, Ogriz Jera, Šubic A., Erat Urša, Unterveger Marija, Markovič Marjeta, Božič Lovre, Has Pavl, Gašparin Marija, Arnejovec Terezija, Ulbing Katarina, Gašparin Elizabeta, Pogačnik Marija, Serajnik Marija, Jamnik Marija, Otovec Jak., Balušnik J., Stisen Ana, *Šola na Zili*, Balušnik Elizabet, Gaser Jan., Gaser Jož., Pogačnik Mat.

Šteben. Mišic J., fajm., Vigele F., učitelj, Fleis Šim., kraj. šol. ogleda, Valušnik F., Pintar J., kmeta, Pintar B., hlapec, Valušnik Urša Krajnčeva, Grobar Meta Lepuščeva, Mikl Madlena Magrova, Vigele Marija Vigelnova, Oficia Ož., žebjar, Gašperin Jak., rok. učenec.

Loče. Aleš Mik., fajm., Černut Jan., učit., Prosen J., kmet, Fric Bal., kmet, Katnik Alojzija Katnikova, Gajler B., kmet, Božič Neža, kmetica, Švinger J., mlinar, Kovačič kmetica, Božič Jak., sodar, Samonik J., kmet, Božič Fr., kramar, Krajnar Neža, kmetica.

Štev. družnikov: 92.

Dekanija Celovec.

Dekanijski predstojnik: Rebernik Jak., prošt in dekan.

Celovec. Rebernik J., prošt in dekan, Pichler P. A., stolni dekan, dr. Müller V., sem. vodja, in viši ogleda ljudsk. šol, Dürnwirt K., duh. svet. in špiritval, Razpotnik A., korar,

Einspieler A., katehet, dr. Nemeč Bal., prof. bog., O. Robida K., gimn. prof., O. Pirc Fr., O. Cigoj, A., klerika, Rečičky A., *Šervicelj M.*, škof. tajnika in dvorna kaplana, Kazda A., katehet, Šašelj M., mestni kaplan, Jakopič J., fajm., *Jančič A.*, prof. više realke, Rup F., Kališnik Š., Centrih F., Wieser J., Stembov D., Jerman J., Pobožnik F., Lubej J., Jošt G., Knaflič J., Strojnik J., Sternad J., Plišovnik R., Kesnar A., Peterman J., Lindner M., Vidovic J., Jereb J., bogoslovci, Božič J., vrednik, Dobrovnik J., Petek Fr., Vidrih J., Mihor Dr., Fugger Fr., *Einspieler A.*, *Einspieler G.*, gimnazijalci; Germič Fr., Somer Gr., Lasnik M., učitelji, Prešern Dr., učit. pripravnik, *Einspieler M.*, kuharica, *Rosbacher B. C.*, tergovec, Pesjak Fr., terg. pomoč., Lučovnik R., Ehrlich M., Kravt V., Karpf V., Kucher J., Rabič Fr., Wank J., gimnazijalci.

St. Rupert. Kometer M., fajm.

Vetrinj. Holiber M., fajm., Wieser J., učit., Kušej J., vradnik, Učič Gr., župan, Klacar M. Breznikar, Zima Š. Bolbart.

Poreče. Čare Pet., fajm., Serajnik L., učit., Straus Lona.

Breza. Koller J., fajm., Čemernjak Fr.

Gospa sveta. Možič Miha, kanonik.

Št. Juri. Marinič J., fajm. in kanonik.

Štev. družnikov: 70.

Dekanija Doberlaves.

Dekanijski predstojnik: Lijavnik Jan., prošt.

Doberlaves. Lijavnik J., prošt; Činkovic J., Kapun V., kaplana; Stare J., km., Stare Šim., čevlj. mojster, Lijavnik Ana, km. hči; Plišovnik Kl., km. sin, Šac Pet. Šacov, 10 učencev IV. razreda. Glinik J., km.

Št. Kancian. Šluet Jož., fajm., Brežan A., kapl., Ruž M., kerčmar, Komar T., srenjski predstojnik, Perkonik Ad., gostivničar, Silan J., km., Mihev S., km., Mohor J., km., Picej V., km., Hofmajer A., km., Sirkovnik M., tesar, Kusmiler J., mlinar, Plavec T., hlapec, Ročičjak M., bajtar, Komar Pr., hlapec, Povoden Špela, dekla, Petelin J., km., Povoden K., km., Jernej L., km.

Kamen. Kronik Fr., fajm., Smolak Marija, Markeva, Stare Helena, kuharica, Huderc Gr. Urank, Huderc Marija, Uraninja, Kuhlring J., km., Burjak Agata Mlinarjeva, Veršnik J., kovač, Hafner P., cerkovnik, Holavšnik, Eva Dobajeva, Vašnik Fl. Vantar, Urak F. Jamernikov, Žgajnar J., čuvaj železnice, Duller J. Mertvoz, Šelander J. Pušnik, Kohlweis

Urša stara Pabejka, Meidel Bl. Rutar, Meidel Meta, Rutarica, Korašnik Ana Kramarjeva, Randolf P. Štrukl, Pušnik Marija Žarkinja, Deučman Meta, kmetica, Urak Meta, kmetica, Čiše Meta Čišejeva, Cehnar Meta, kerčmarica, Keber T. Andrejec.

Št. Vid. Keber J., fajm., Šiman J., km., Korašnik P., km., Miče V., km., Mesner M., mizar, Butej J., km., Mohar Katarina, kmetica, Kovač Helena, kovačica, Kovač Fr., kov. mojster, Lindorfer J., km.

Št. Lipš. Trampuš J., fajm., Terčik J., učit., Naveršnik J., km., Rigel J., km., Škrutl G., bajtar, Brežnjak J., km., Rigel Š., hlapec, Žager T., km.

Globasnica. Černic Dr., fajm., Vertnik J., Hutter P., Kunec M., kmetje.

Reberca. Deučman L., fajm., Urban J., Hanžur J., Čimpasar J., kmetje, Mrahek Helena, Ogriz Liza, Partej Liza, kmetice, Mrahek Cecilija, Trobej Helena, Hafner Katra, Kunet Marija, Vihar Marija, Vihar Barbara, Trobej Katra, Brumnik Barbara, kmet. hčere, Reberska farna šola.

Železna kapla. Kenda Štef., fajm. (4 izt.), Boljčar J., km., Brumnik M., knap, Črnič J., kerčmar, Drabatin T., tesar, Dular O., km., Erjavec M., knap, Haller J., km., *Haller Mica*, km. hči, *Dovjak P.*, dervar, Jerlih J., km. sin, Jurač J., kov. mojster, Karničar J., šiv. mojster, Miklav J., dervar, Malle L., jamski predst., Mubi Katra, kerčm. hči, Mubi T., kerčm. sin, Kušaj A., kerčmar, Nahtigal J., šiv. mojster, Perne J., teržan, Perne M., dervar, Pročnik J., km., Sadolnik M., km., Štefan Š., km.

Št. Ožbalt. Vrankar Štef., fajm., Muri P., posest., Muri Marija, kmetica, Muri A., km. sin, Štuler Roza, kmetica, Štuler Katra, km., Šenk J., km., Murn Marjeta, vdova, Košir Neža, kerčmarica, Skuber Helena, osebn.

Št. Andraš. Šoko J., fajm., Viernik J., penz. fajm., Stuler P., posest., Roblek Marija, kmetica, Šenk Jera, kmetica, Stuler Katra km. hči, Brolih Marjeta, km. hči, Gros Bl., čevljar, Koziel Bal., hlapec, Rozman Fr., bajtar.

Obirje. Tavšič J., fajm., Karničar Miha, posest.

Šitaraves. Košir Bl., fajm., Kapus Bl., Zec J., Korpič Nuž, Škrutelj J., kmetje.

Dekanija Kanalska dolina.

Dekanijski predstojnik: Valentinič Ant., dekan.

Terbiž. Valentinič A., dekan.

Žabnice. Ferènik L., fajm., Einspieler L., kapl., Incko S., kapl., Mošič T., začasni učit., *Elsbacher J.*, *Elsbacher A.*, župan, Šnabel A. Pemec, Kravina J., mizar, Zima Marija Fajfarjeva, Frustuk J., uč., Zima J., uč., Šluga J., kerčmar.

Naborjet. *Frest Fr.*, fajm.

Lipaljaves. Kovač J., učit., Vulec Magdalena.

Ukve. Janah J., župan, Janah J., km., Erat J., km.

Ovčja vas. Mikoš J., posest., Vedam A. Andrejec.

Štev. družnikov: 21.

Dekanija Pliberk.

Dekanijski predstojnik: Westermayer Jak., dekan.

Pliberk. *Westermayer J.*, dekan, *Torkar M.*, kapl., *Glinik J.*, mladeneč, Šipel M., Staudeker P., Skubl J., Strojnik Val., Korper Kl., Šimun A., Vokravt F., Skuk M., Burjak J., Riedl M. Šibernik, Šonjak V., Podgornik V., Skuk L., Strojnik K., Laznik-Gojer L., Nuk F., posestnik, Fidej J., hlapec, Slanič J., Muhl U., Strojnik T., Mačedolnik S., fužinarji, Wenko J., učenik, Drosk Št., učenik, Leskovec J., Luznik Mojca, Trampuš J., Mazel A., delavec.

Št. Mihel. Ledvinko A., kapl., Kristan Gr.

Št. Daniel. Piecnik J., Kranc A., Gerdej M., Ronec Mojca.

Mižice. Igere Lona, Stopar Mojca, Kobold Fr.

Švabek. Cepic Fr., farni oskerbnik, Mežnar L. Rešetar, Hrasnik A., km., Gabernik O., Mikic F., Kleminjak F. Krištof L., modroslovec, Rožič U., org., Visočnik J., km.

Černe. Ambrož M., kapl., Zidar A., rudar.

Strojna. *Kokic J.*, fajm., Brusnik Marija, dekla.

D. Marija pri Jezeri. Bergman V., župnik, duh. svet., Žerjav M., kapl.

Koprivna. Lakner J., fajm., Potočnik Mica, Zefa Podovšnik.

Štev. družnikov: 57.

Dekanija Rož (spodnji).

Dekanijski predstojnik: Čuden Matevž, dekan.

Kapla pri Dravi. Čuden M., dek., Wieser A., kap., Katnik J., zgl. učit., *Farna šola*, Partl Jan. Babnjak, Cavnik M.

Šiftar, Serajnik Neža Kovačeva, Uršic Marija Pirman, Singer J. Helfer, Vrabl L. Blatovec, Krasnik Štef., župan, Šlemic A. Hafner, Ravtner J. Lenc, Mörtl J. Nuč, Zablatnik V. Hramec, Miškulnik Ana, dekla, Milar V. Maže, Mišic Šim. Tišlar, Singer J. Cušev, Hafner J. Šumej, Hafner Ceno Žmavcar, Milar Magdal. Kramarjeva, Černić P. Pleš, Singer L. Ripič, Singer Neža Mičiževa, Šitelkopf M. Rožan, Šmid Terezija Balosarjeva v Svetni vasi, Klančnik Jož. Lojovec, Partl V. Bajdl, Isop Magdal. Jergečeva, Siher Marija pri Kopiču, Uršic Marjeta Jager, Hus J. Pavkar, Pogačnik Neža Ripičeva, Suhar Katar. Jušteva, Wender Fil. pri Satlerju, Rebernik Jan., mlinar, Singer Marija Hamičeva, Singer Tom Mesar, Pošinger V. Klocar, Jane J. Petrej, Rulic Polona Mihec, Hafner T. Lapuš, Špeh Elizab. Špehova.

Kotmaraves. Milar Andr., fajm., Belčnik Fr., učitelj, Zablatnik Pavel Ile, župan, Koprivnik Lenart Miklavec, Koban T. Šmon, Ajholcer J. Šlajhar, Šenlib P., hlapec, Kropivnik T., kovač, Bremec A., škafar, Mišic P., mesar, Pak And., Kesnar, Kropfič J., Lavnik, Hedenik J., Scat, Modrič P. Habnarič, Nemeč Juri Šmuk v Americi, Kristjan G. Trampič Fradenek v razpotju, Jesenko Matija Haspar, Koban Mat. Zobotnik, Adamič J. Boštjan, Valentin J. Jug, Jakobič Terezija Kramarica, Lambichler M. Prahulnik, Brodnik Jožef Paternevec, Kornbrat A., Kampajn, Adamič J., Halekarjev, Modrič J., Kosmač, Hedenik Šim. Moštečnik.

Biljčoves. *Gradičnik Bošt.*, fajm., Gradičnik Aleš Motej, Ogriz Mikl. Strajnikov, Partl Ah. gost, Ogriz Bošt. Čapečnjakov, Boštjančič Jan., dijak, Miklavec kmet.

Borovlje. Legat Val., fajm., Kirchbaumer M., žrebljar, Mak L., puškar, Šajnik A., pilar, Nagele L., Rabič P., puškar, Soršak M., fužinski hlapec, Perkovnik R., učitelj, Kozjak J., mlinar.

Žihpolje. Smeričnik Bošt., fajm., Zupaneč Štef., Zupaneč M., Ogriz Mikl., Bergman J., kmetje, Mačnik Gr., učitelj, Somer Mih., kmet.

Sveče. Dobajnikar Šim., fajm., *Šavnik Bal.* Puščovec, *Šavnik Urša*, Obilčnik J. Žnidar, Obilčnik M., Plavec za Verham, Šavnik Ož., kmet, Blatnik R., Pak And., fuž. delavca, Polanec Urša Kovačinja, Einspieler Gr. Krivec, Ibovnik Jan., fuž. mojst., Stare Klara, babica, Andrejčič Helena, Einspieler Meta, kmetice, Ožbe Bal., Lavseker Pr., Partl Fil., kmetje, Markovič Barba, fuž. delavkinja.

Št. Janž. Kiršner Avg., fajm., Serajnik V., učit., Švajger V., najemnik, Male Tom., kmet, Baldhauser Tom., fužinar in

posest., Kališnik J., kmet, Incko Neža, kmet. hči, Kropivnik, kerčmar in kmet, Štih Bošt., mlinar in kmet.

Gline. Taučar And., fajm., Zablatčan L., mizar, Zablatčan M. miz. pom., Suhlič J., kmet, Košutnik J., žagar, Oraš Jan. fužinar, Esterl M., čevljar, Hus V. v rutah, Melhior Vinc., fužinski vodja.

Št. Marjeta. Einspieler Jan., fajm., 12 neimenov. družnik.

Sele. Reihman Šim., fajm., Kelih Jak., p. d. Mlečnik, Juh Val., kmet, Smeričnik And., mežnar.

Bajdiše. Kuraš G., Lager P., fužin. del., Grabner Sim., kmet.

Golšovo. Šervicelj Matija, kmet, Dobnik Jan.

Plajberg. Muden Šim., fajm., Ogriz M., Ogriz A., rudokop. Ogriz Urša, služabnica.

Štev. družnikov: 158.

Dekanija Rož (zgornji).

Dekanijski predstojnik: Tomažič Matija, dekan.

Rožek. Tomažič M., dekan, Kancian J., km., Fugger Tereza, kajžarica, Opriesnik Marija, km. hči, Hohkoffler J., km. s.

Pečnica. Aleš L., fajm., Pečnik K., km., Pečnik J., km., Aichholcer Ana, km. hči, Šaller Terezija, šivilja, Pečnik Urša, km. hči, Arnejec J., km., Sumper V., km., Andervald Terezija, kajž. hči.

Na Dravi. Wucherer Luka, fajm.

Skočidol. Sumper J., fajm., Marinič A., posest.

Domačalje. Skarbina J., fajm., Florjančič M., km., Janah V., lončar, Citerer M., kajžar, Mozir J., čevljarski mojster, Šefman J., cerkovnik, Tempfer Š., tkavski mojster, Trapp Bl., km., Oraš M., kajžar, Oraš Ana, žena njegova, Koban Marija, kajžarica.

Na Stermcu. Wuzella I., fajm.

Gozdanje. Majhar J., fajm., Švarc B., km., Drešar Fr., učit., Käfer A., km., Vacenik Matevž, kerčmar, Švarc Pr., km., Vergl Š., rokodelc, Puksbaum Ana, kmetica, Majhar Urša, kuharica, bratovščina sv. Urše, Kopajnik Rozalija, Dragašnik J., Lipič Marija, Zakoparnik Urša.

Dvor. Lesjak Bal., fajm.

Logaves. Wiconik Fr., fajm.

Št. Ilj. Polak M., fajm., Sumper P., km., Ropač P., km., Mežnar Marija, dekla.

Podgorje. Pečnik J., fajm., Pečnik M., učit. in srenjski svet., Torkar N., dervar, Fuker T., čevlj. mojster, Ogađ Š., km., Černe Bl., hlapec, Auer Marija, km. hči, Knafl N., km., Janežič Gr., mlinar in km., Šuster T., km., Matić J., mizarški mojster.

Št. Jakob. Treiber Fr., fajm., Wilenpart R., kapl., Bucela R., učit., Šerbicelj, fuž. delavec, Janežič J., km. sin, Pippenbach Urša, Pucelj J., mlin. učenec, Mačić J., km., Šuster Fr., km. sin, Esel Gr., kajž. sin, Esel M., kajž. sin, Jurec J., mlin. učenec, Mikula J., gostivničar, Šerbicelj M., km. s., Ambruš L., km. s., Fugger J., km., Resman J., fužinar, Torkar L., kajžar in kovač, Torkar Ana, Sticker Pr., km., Birsak Lucija, gostja, Trap Lucija vdova, Serajnik Franca, gostja, Krevcar Šim., Serajnik J. Žofranov, Pernuč J., zidar, Amruš Mina, vdova, Janežič Marija, km., Lepušič Urša, Petrič J., km., Gabriel Šim.

Lipa. Ulbing J., Sobe M., Heber J.

Štev. družnikov: 94.

Dekanija Tinje.

Dekanijski predstojnik: —

Tinje. Godec J., kapl., Rebernik J., kapl., Hanžič J., kramar, Mihelič Štef., tesar, Vedenik J. p. d. Jakobič, Ahac Marija p. d. Žemnica, Dornik M., tkavec, Harih Katra p. d. Maharinja, Hercog B. Avguštinov, Holcer J. p. d. Straser, Hudelist M., hlapec, Lušin L., učenc, Kramer Marija, dekla, Kriegl M., tičjak, Slivic Marija, dekla, Stuk M., km., Vedenik J. p. d. Hanjž, Pernuč Neža p. d. Hinkinja, Vedenik Ana p. d. Pekinja, Huderc Štef. p. d. Pinkič.

Grabštajn. Wister T., fajm., Šuster J., kapl., Hamruš J., Karulle Urša, Mikula Fr., Mezner Fr., Jamnik L., Veračnik J., Cvander A., Veguš Ana, Veračnik Folte.

Pokerče. Hanžič T., fajm., Enci Bl., Summer Neža Orlička, Lipuš Ana Orličeva, Močnik Mica Dobenca.

Št. Tomaž. Goričnik Gr., km.

Medgorje. Čibašek J., provisor., Dobrivnik J., org.

Radiše. Drobivnik J., km., Krof Urša, Krof Mojca, km. hči.

Štev. družnikov: 42.

Dekanija Trajberg.

Dekanijski predstojnik: Kogelnik Matevž, prošt.

Trajberg. Kogelnik M., prošt, Fric J., kapl., Šatenbauer L., sten. učenc, Smertnik Bl., tkavec, Mori Barba, km. hči.

Libeliče. P u h e r V., fajm., Valentinič J., učit., Lačen Polona učenka, Steharnik Zefa, učenka.

Černeče. Skerbinec J., provisor, Kušaj A., posest.

Kinberg. Grum J., kurat, Šuler J., Popial V., tk.

Ettendorf. Jerala M., fajm.

Št. Lorenc. Pirš Mat., fajm., Guče S., Šuler J., tk.

Labod. Spenko M., fajm.; Drobeš A., kapl.

Štev. družnikov: 20.

Dekanija Velikovec.

Dekanijski predstojnik: Aljančič Andrej, dekan.

Velikovec. Aljančič A., dekan, Krofič Miha, kanonik, Rakeb J., začas. kanonik, dr. Pavlič V., c. k. pravdnik.

Št. Jur. Stroj A., fajm.

Št. Štefan. Götzl Ign., fajm.

Obre. Jerala A., fajm.

Djekše. Valjavec J., fajm., Sprahmann J., km., Svikašič Gr., zač. učit., Kasl J., km., Vernik F., krojaški pomoč., Jank J., km., Slamanik V., hlapec, Veznik Urban, km., Kranjc M., šivar, Čerk B., km., Pokeršnik F., kramar.

Kneža. *Hobel A.*, fajm., Unterberger J. p. d. Sovčev, Havser A. p. d. Rodej, km. in srenjski svet., Glavonjat F. Župančev sin, Ilgo Bl. p. d. Mocan, km., Rebernik p. d. Teliček, Ambroževa hiša, Pustotnik J., oskerbnik Bučinikove kmetije, Ravnik M., hišni krilec, Tribal M., oštir, Zaveršnik J. p. d. Pokeršnik, km., Plečnik A. Pokeršnikov hlapec, Mlinar Druta, gostja pri Tribalu.

Krčanje. *Sket J.*, fajm.

Grebinj terg. Hutter J., faj., Blažič A., km., Wuzella A., kapl.

Gorenče. *Osvald A.*, fajm., Burgar J., tesarski mojst., Konjavec Marija, Reihman J., km., Hribernik J., tkavec.

Ruda. Glinšek, fajm., Urh Jakober, cerkovnik, Jeromelj Ana, v Lipici.

Št. Marjeta. Travnik V., fajm.

Štev. družnikov: 44.

Dekanija Zilska dolina.

Dekanijski predstojnik: Levičnik Jernej, dekan.

Št. Mohor. Levičnik J., dekan.

Berdo. Kanduč J., fajm.

Blače. Sever L., farni oskerbnik.

Čače. Vavtižar L., fajm., Pušič V., km.

Bistrica. Kronik J., fajm. (2 izt.)

Št. Štefan. Blazi J., kapl., Seebacher J., duhoven v pokoju,
Janah J., učit.

Štev. družnikov: 10.

Po drugih dekanijah.

Leskovšek Fr., fajm. v Teiseneku, Božič B., kurat v Konatičah,
o. Venedig Her., benediktinar v št. Paulu, Černic J., faj.
v Glodnici, Nesler M., kapl. v dob. yesi.

Štev. družnikov: 5.

Število vseh čast. družnikov kerške škofije: 769.

III. Lavantinska škofija.

Dekanija Bistrica slovenska.

Dekanijski predstojnik: Druškovič J., dekan.

Slov. Bistrica. J. Vošnjak, dr., okr. zdrv., Stuhec A., učit., Li-
mavšek P., posest., Kos A., fant, Kangler M., posest., Kresnik
M., Ramot M., Jesenek J., Leva L., Rušnik M., kmetje;
Kvas R., čevljar.

Tinje. Sovič J., kapl.

Sv. Benčeslj. *Bravno društvo pod Pohorjem*, Ozimič Katra,
km. hči, Vidmar Marija, vdova.

Prihova. Stepišnik M., mlinar, Ratej Fr., fant.

Tinje. Dvoršek J., župan, Blažič J., km., Potočnik A., šivilja.

Spodnja Polskava. Novak V., fajm., Jakopina J., kaplan,
Prosenjak Š., Beranič G., Blažič M., Verbek Št., Cafuta
Marija, Jakše Barbara, posest.; Škodič S., fant, Kačič J., tkalec.

Laporje. Ozmec J., kapl.

Gornja Polskava. *Trafenik Fr.*, fajm., Veranič Bl., učit.

Štev. družnikov: 33.

Dekanija Braslovče.

Dekanijski predstojnik: **Paprej M.**, dekan.

Braslovče. Paprej M., dekan, Poznič B., kpl., Žličar Fr., kpl.
Na Paki. Klančnik J., kapl.

Št. Juri. Globočnik Fr., župnik, Jeriša L., kapl.

Vransko. Stuller J., fajm. Žičker A., kapl.

Št. Pavel. Kolarič A., posestnik.

Štev. družnikov: 9.

Dekanija Celje.

Dekanijski predstojnik: **Krušič J.**, gimn. prof.

Celje. Krušič J., gimn. prof., Urek J., Kuković A., Zalezina J., Lendovšek B., Selič J., Smodiš J., Kline Fr., Jeretin J., Štifter Fr., **Žičkar J.**, gimnazijalci; Soler J., m. kapl.

Grize. Globočnik Fel., fajm., Sorglechner J., kapl., Farna bukvarnica (2 izt.)

Št. Jurje. Terstenjak Dav., župnik, Stanjko kapl., Farna bukvarnica (2 izt.)

Polzela. Pinter M., fajm.

Štev. družnikov: 21.

Dekanija Cerkevce.

Dekanijski predstojnik: **Nagy Albert**, dekan.

Cerkovec. Nagy A., dekan, Šparavec A., kapl., Korošec J., km., Dvoršek Katarina, dekla.

Št. Janž. Glavnik A., fajm.

Slivnica. Kragl M., kapl., Pirc A., fajm. v pokoju.

Ptujska gora. Schwarz J., fajm., Košar J., kapl., Zadravec M., lj. učit.

Frajham. Rath Fr. S., fajm., Kukovec J., kapl., Divjak Fr., km., Uranjek J., km., Krajnc T., župan, Roženkranska bratovš.

Štev. družnikov: 16.

Dekanija Gornigrad.

Dekanijski predstojnik: **Floriančič J.**, dekan.

Gornigrad. Floriančič J., dekan; Zorko J., kapl.; Ogradi J., kmet.

Nacaret. O. Merk Sofroni, kurat, o. Krajnik Atanazij, vik., o. Banač Mariofil, o. Gradišnik Benedikt, br. Gregel Norbert, br. Vuga Aleks.

Mozirje. Lipold J., fajm., ljudska šola, Piutz Gregor.

Rečica. Jug A., faj. (3 izt.), Zlatinšek A., kpl., Zupanek J., učit., Beršnak Fr., km. s., Rakun A., km. s., Rudenekar A., km., Slatinšek R., km. s., Dobrovec Fr., km. s., Žuntar N., km. s., Zver N., krojač.

Sv. Ksaveri. Baumkircher M., podžupnik.

Ljubno. Šribar J., kaplan.

Luče. Žehl J., fajm., Šparhagl J., kapl., Kmet Lena, kuharica, Maličnik J., mizar, Hojnik A., gostilničar, Dežman Grega, km. s., Prepadnik L. Majko, km., farna knjižnica.

Žolcph. Bezenšek Juri, kaplan, Ovšovnik P., hlapec.

Novaštift. Dornik K., fajm., Sternad A., km., Podpečnik Fr., km.

Sv. Francišek. Kleine Florijan, fajm. (2 izt.)

Štev. družnikov: 41.

Dekanija Hoče.

Dekanijski predstojnik: Murko Anton, nadfarmešter.

Hoče. Murko A., nadfarm., Hočka farna bukvarnica, Stoklas M., kapl., Čurič J., kolar, Breznar M., Visočnik J., Kreitner M., Katz L., kmetje, Majcen P., učit., Terstenjak J., učit., Šunko S., podučit., Weixl A., kovač.

Sv. Marija v puščavi. Ciringer Jer., župnik, *Kerničnik Nežka*, šolarica, Blažej L., kočar, Kormot A., kočar, Tominec J., čuvaj pri žel., Tomanič A., čuvaj pri žel., Irgolič M., mlinar, Lešnik J., hlapec, Goričan J., km. s., Korman J., km. s., Blažej B., hlapec, Dobnik Marg., šivilja, Štibler J., km., *Korban J.*, km. sin, *Karničnik P.*, kmet.

Sv. Lorenc v puščavi. *Simonič J. A.*, kapl., *farna šola* za šolsko bukvarnico, *roženkranska bratovšina* za farno bukvarnico, *Švajger Fr.*, *Švajger J.* in *Miglič Greg.*, kmetje, *Peitler L.*, *Osvald J.*, *Šlavs A.*, *Kasnjak A.*, *Brezočnik A.*, *Osvald J.*, *Viltožnik J.* in *Skerbs J.*, km. sinovi; *Osvald Marija*, km. hči; *Tomažič Marija*, želarka, *Homer Ana*, *Marija Mavrič*, dekla, *Marija Kasnjak*, kmet. hči; *Sveiger M.*, kmet. sin, *Kerlatec Ign.*, tergovec, *Mahor J.*, kmet. sin, *Kerlatec Katarina*, gospodinja, *Goršink Marija*, teržanka, *Brisel Jera*, km. hči; Kraner J., učit., Čeh Fr., podučitelj, Pavlič Fr., Pavlič B., Grum L., kmetje; Sluineker V., Lavrenčič J., Mumel A., Šloser I., Slatinek M., hlapci; Zapečnik L., Šmid M., zidarja; Jager L., kočarski sin, Požarnik F., km. sin, Podlesnik Ivan, čevljar, Kupec Jerica, Kupec Alojzija, Blažič Mica, Petre Neža, teržanke;

Simonič Mica, Janežič Mica, Šveiger Mica, kmetice; Brizel Cila, Vraber Liza, Vicman Mica, Bezjak Mica, kmet. hčere; Petrič Kuna, Podlesnik Magd., Podlesnik Marjeta, Cebin Terezija, Cebin Ana, Kmetec Mica, dekle; Robnik Mica, Pavlec Ana, želarke; Pušjak K., mežnar, Vraber Mica, km. hči; Kasjak A., žagmojster, Pernavsel Fr., km., Pernavsel Mica, kmetica, Pernavsel Jula, Pernavsel Jula, km. hčeri.

Marija v Rušah. Burčar B., duh., *Suhač A.*, kapl., Kocmut J., učit., Ribič Dr., podučit., Hleb L., Grizold Dav., Lampret K., kmetje; Glazar P., terg. sin, Glazar J., kovačev s., Kramberger J., mlinar, Goljufan A., hlapec, Lampret Terezija, kmetica, Glazar Katarina, Skerbs Ivana, Grizold Elizabet, Serne Marija, Serne Jožefa, km. hčere; Kamelišar Marija, kočarica, Rebernik Marija, kočarska hči, Lobničar Alojzija, rejenka; Martini Eva, Šegan Terezija, Godec Marija, Vodnik Marija, dekle; Ferš Jožefa, kmetica, Lastnik Neža, vdova, Robič Apol., kočarska hči, Dobnik Apol., km. hči. Zavec J., konjar.

Sv. Jakob v Lembahu. Herg L., župnik, *Verlič Fr.*, kapl., farna bukvarnica, Plohl Fr., mlinar, Robič Fr., srenjski pred., Kosi A., učit., Robič J., Jank J., Mule S., Herg J., Režman K., Korošec K., kmetje; Rozman Fr., čevljar, Hude Juri, zidar, Osim L., km., Stampfl Antonija, posest., Kurnik Jožefa, Majhenič Julijana, Kreuh Marija, kmet. hčere; Auer Joana, Lešnik Elizabeta, kmetica, Popenmajer J., oskerbnik.

Štev. družnikov: 144.

Dekanija Jarenina.

Dekanijski predstojnik: Matjašič Juri, dekan.

Jarenina. Matjašič J., dekan (3 izt.), Kraner A., kapl., Udl Dr., izgl. učit., Rošker I., Šmirmaul I., Polančič S., Bajngerl J., Jager I., Benger J., Zupanič J., kmetje; Zupanec A., km. sin, Karnet Terezija, nagorska hči, Onič J., nagorski sin, Karner J., čevlj. detič, Pinič A., nadničar, Žunko Marija, vincarska hči, Bajngerl J. Heler, kmet, Fras Ivan, nagornjak, Vuk Marija, nagorska, Gornik Marija, km. hči; Sekol Marija, km. hči; Kraner Marija, km. hči; Bračko A., mežnar, Zupanič Ivan, kmet, Šauperl Sebast., nagornjak, Šauperl K., nagorski s., Lorber Jožefa, dekla, Drozg Fr., kmet, Plateis Drag., nagornjak, Pišlerič Fr., vincar, Bajngerl J. Heler, kmet.

Spodnja sv. Kunigunda. *Klemenčič A.*, farm., Mežnarič A., duhovnik, Serne Fr., učit., Fluher Terezija, km. hči; Ul

M., tesar, Ferik Ivan, km., Rošker J., km., Grahornik Marija, km. hči; Grahornik Ivan, km. sin, Pijavec Marija, ključarica, Jančič Jula, km. hči.

Sv. Jakob. Repa Fr., župnik, Rotman J., učit., Weingerl Fr., km., Fluher J., km., Polančič Margareta, ključarica, Očerl Katarina, km. hči; Bračko Jožefa, dekla, Kristl Rozalija, kmetica, Rošker Fr., podžupnik.

Sv. Juri na Pesnici. Pukšič Fr., župnik, Druzovič J., šolski oskerbnik.

Štev. družnikov: 55.

Dekanija Konjice.

Dekanijski predstojnik: Rozman Jožef, dekan.

Konjice. Rozman J., dekan, Masten J., kapl., Jaklič Drag., fajm., Ogradi Fr., kapl., Krener J., kapl., Korošec Liza, km. hči; Škorec Mica, Šprogar Liza, dekli, Konec Neža, Perklič Mica, Figel Terezija, km. hčere; Kovač Urša, hišna gosp., Jeravšek Lucija, km. samica, Orlep Marjeta, Dovnik Zefa, Gračič Mica, Stopar Katra, km. hčere, Kovač J., krojač, Naglič Ana, km. hči; Zelčnik Mica, samica, Golčar Fr., gornik, Leskovar Katra, samica, Pučnik Ana, km. hči; Kostavec Katra, vdova, Bezenšek V., kmet, Štavbar Ana, teržka hči; Breznik Zofija, Črešnar Liza, Flis Ana, Čretnik Neža, Ratej Neža, Podgoršekova Mica, Pušnik Mica, Podpečanova Terezija, Kovačeva Neža, Furman Ana, km., hčere; Brusl M., km. fant, Valant Liza, posest., Lamut M., km. hči, Prevernik B., gornik, Klančnikova Mica, km. hči; Vodenik M., km., Kokol A., km., Potočnik Terezija, km. hči; Pšeničnica Neža, samica, Hribernik A., gornik, Pavrič Ana, Potočnik Mica, Rubin Terezija, Potočnik Mica, km. hčere; Preger Antonija, terška dekla, Maher Mica, terška dekla; Pec Fr., km., Šibenc Mica, km. hči, Pučnik A., km., Žohar Ana, kmetica, Bergler Mica, km. hči, Ratej Mica, km. hči; Napotnik J., km., Napotnik A., km. hči; Sirc Neža, km. hči; Furman Neža, kmetica, Breznik Mica, km. hči; Bruselnova Neža, km. hči; Pec Ana, km. hči; Beznik Katarina, kmetica, Klokočovnik Uršula, km. hči; Neža Gosakova, km. hči; Jelenko Ana, kmetica, Jeravšekova Zefa, km. dekla, Levart Liza, kmetica; Pozeb Katra, km. hči; Lipač Mica, km. hči; Petelinek Miha, km., Jagričnik Mica, offerca, Olup Mica, km. hči; Grašič Liza, km. hči; Bornekar Fr., kmet, Mažera Mica, Cvahte Ana, Černic Mica, Tkavec Mica, Leskovar Ana, Sorko Liza, Jurše Ana, Verhovšek Mica, Ga-

šperič Mica, km. hči; Pišorn Ana, kmetica, Bauman Liza, dekla, Tkavec Ana, kmetica, Bobek J., km., Fijavš B., km.

Sv. Jernej. Kinčič J., župnik.

Stranice. Korošec Števo, župnik.

Prihova. Pevce J., župnik, Jezernik Tereza.

Sv. Kunigunda. Modic J., kapl., Drakslar G., rokodelec, Obrul M., km., Škorjanec A., km. s., Gričnik J., km. s., Potnik L., km., Perklič Franca, km. hči.

Loče. Virk J., fajmošter.

Štev. družnikov: 104.

Dekanija Kozje.

Dekanijski predstojnik: Kosar Francišek, dekan.

Kozje. Kosar Fr., dekan (2 izt.), Serneč J., dr. c. k. pravdnik, Hajšek A. in Erjavec P., kapl.

Podsreda. Bratanič J., fajm., Kaitna B., kapl.

Št. Peter. Zevnik M., fajm., Koren M., kapl., bukvarnica.

Pilštain. Lenarčič A., farmešter.

Dobje. Marinka J., farmešter.

Podčetertek. Sredenšek J., fajm.

Buče. Koren M., fajm.

Preborje. Kolarič M., km.

Štev. družnikov: 15.

Dekanija Laška.

Dekanijski predstojnik: Žuža Anton, dekan.

Laški terg. Žuža A., dekan, Gregl J., kapl., Šauperl Dr., kapl.

Dol. Kveder J., fajm., Žuža J., kapl.

Scheuern. Lesjak C., kurat.

Št. Rupert. Arzenšek M., fajm., Kocuvan A., kapl.

Sv. Miklavž. Stagoj M., fajm.

Laška fara. Kovač J., Drože J., Belej J., Pirnat A., Hrastnik M., Kasesnik N., kmetje.

Jurjevi kloster. Vrečko M., fajm.

Trebole. Spenger G., kapl.

Loka. Ripšl Dragotin, fajm.

Štev. družnikov: 18.

Dekanija Maribor.

Dekanijski predstojnik: —

Maribor. Sorčič F., sem. ravnat., *Vogrin L.*, dr., viši ogl. ljudskih šol, *Bratuša M.*, kurmajster, *bogoslovna knjižnica*, Ulaga J., dr., prof., *Kandut K.*, špir., *Brelih Fr.*, *Pignar Fr.*, *Ramer J.*, *Stuhec M.*, *Turin J.*, *Vaupotič M.*, *Brezovšek M.*, *Heržič J.*, *Kramberger J.*, *Krušič J.*, *Merkuš A.*, *Tombach J.*, *Simonič J.*, *Cilenšek Bl.*, *Ferk Fr.*, *Vraz J.*, *Kavčič A.*, *Lenart J.*, *Pust A.*, *Janžek Sl.*, *Vizovišek F.*, *Voh J.*, *Dupelnik Gr.*, *Gmajner Drag.*, *Jan Fr.*, *Orthaber Fr.*, *Rojko Fr.*, *Vitmajer Drag.*, *Žajdela Fr.*, *Kolenko Dav.*, bogoslovci; *Zupan Fr.* hišnik, *Valentan J.*, sluga, *Lužnik A.*, sluga, *Planinšek J.*, bogosl., *Prelog M.*, dr., zdravnik, oo. frančiškani, *Šinko J.*, prof., *Geršak J.*, dr., *Cank M.*, vikar, *Šuman J.*, c. k. profesor, *Majciger J.*, c. k. prof.

Terbovlje. Berdajs Juri, mizar.

Sv. Peter. *Glazer M.*, farm., *Pavša M.*, kapl., *Ozmeč Fr.*, kapl., *Fluher J.*, sr. predst., *Klemenčič L.*, kmetica, *Fluher M.*, posestnica; *Fras M.*, posestnica, *Purgaj M.*, posestnica, *Likovič N.*, šivilja, *Černko M.*, km. hči, *Majcenič Z.*, *Vuga K.*, km. hči; *Straus T.*, *Valentan M.*, ž. hči, *Ferk J.*, km., nedeljska šola (2 izt.), vsakdanja šola (2 izt.)

Štev. družnikov: 67.

Dekanija Marnberg.

Dekanijski predstojnik: *Meško J.*, dekan.

Marnberg. *Meško J. a k.*, dek., *Mravlak A.*, km.

Brezje. *Grosskopf M.*, župnik, *Šojko A.*, služabnik.

Muta. *Klobasa M.*, župnik.

Pernice. *Poterč L.*, župnik.

Sobota. *Trampuš J.*, župnik, farna bukvarnica, *Terstenjak Matija*, učit., *Golob J.*, km., *Tratinec Eva*, km. hči.

Sv. Jernej. *Peršoh V.*, župnik.

Štev. družnikov: 12.

Dekanija Nova cerkev.

Dekanijski predstojnik: *Juvančič Franc*, dekan.

Cerkoška. *Juvančič Fr.*, dekan, *Guzaj Arni*, podžupnik, *Felicijan A.*, krojač, *Korošec M.*, kapl. 2 izt., farn. buk.

Vitanjska. *Terstenjak J.*, kapl., *Vitanjska farna knjižnica*, *Križan F.*, strojar, *Štemuljak M.*

Vojnik. Rotnik Bl., kapl., Jazbec A., kapl., *Gabrov dom na Lipovcu*, Jošt A., mizar, Kožuh J., km. sin, Vidmar G., kmet., Kroflič K., kmet. sin, Stolec M., krojač, Siterjevi fantje, Pokelšek Jera, pintarica, Prebožnik Liza, km. hči, Kožuh Mica, šivilja, Ofentavšek Mica, km. hči, Lužar Mica, km. hči; Pasar Mica, dekla, Kramersšek Barbka, km. hči; Črepinšek M., km. sin, Županec M., km.

Štev. družnikov: 28.

Dekanija Ptuj.

Dekanijski predstojnik: Vošnak Janez, prošt.

Ptuj. Vošnak J., prošt, Krajnc F., vikar, Vuk A., kapl., Ferk A., benef., Caf J., benef., Lempl Mica, km. hči.

Sv. Peter in Pavel na Ptuji. O. Majerič Maks., kvard., p. Aleksič Fidel, kapl., p. Šteržinar Ignac, kapl., p. Veršič Martin, kapl., Poterč Uršula, dekla, Kojec P., vratar.

Sv. Urban. Grabar M., Horvat Fr. Janš, Raše F., Poterč J., Perložnik Marija, Furbus Marija, Toplak Marija, Simonič Marija, Tažnar Marija, Markeš Ana, Muršec Jerica, Kocmut Jerca, Zelenik Alojzija.

Sv. Marks. Besjak Fr., župnik, Strelec M., Cafuta Terezija.

Sv. Marjeta. Simonič J., kapl.

Sv. Lorenc. Trunk Bl., kapl.

Wurmberg. Vraz J., kapl., Lešnik J., samec, Bizjak J., krojač, Stergar Liza, samica, Domitar Neža, samica, Tašner J.

Sv. Andrej. Černivec M., fajm., Serneč Vek., učit., Vogrin J., cehmošter, Čuček M., Strah J., Gregorec A., Pučko J., kmetje, Vraz J., Strah J., Fekonja M., Kukovec J., Braček J., želarji; Petek Terezija, neomožena.

Štev. družnikov: 49.

Dekanija Rogatec.

Dekanijski predstojnik: Centrih Anton, dekan.

Rogatec. Farna bukvarnica; Pečnik J., kapl.; Kristan J., mizar, Mikuš Jožefa, Polajžer Zofija, Vele Marija, Ozvaldec J., Fric J., Korez M., Stojnšek Franca.

Sv. Križ. Orožen I., nadžupnik, Šabot J., kapl., Šreback Š., predst., Tramšek A., predst., Žurman J., župan, Šeligo A., predst.

Sv. Florjan. Gajšek Dr., župnik, farna bukvarnica, Trafenik Luka, učit.

Sv. Ema. Zabukošek Fr., kapl., Končan V., učit., Peperko Fr., km., Drogenik M., dekla, Harinski Marija, km. hči, Šeligo Urša, km. hči, Šeligo Ema, dekla.

Sv. Peter. Wolf A., župnik, Kertna Matija, kapl., Kristan A., učit., Šurman Ana, posestnica, Hajnšek Fr., Černoša J., Verk Gr., Strašek Neža, Korl Jera, Kolar J., Skodič A., Perc M., Žerak Polona, Inkret A., Drogenik Urša, Stojan J., Strašek A., Mešiček J., Tramšek A., posest., Novak Urša, šivilja, Skorec Liza, km. hči, Strašek M., Ogrizek A., Zabav M., Novak M., posestniki, Plešnik M., kapl., Peperko Fr., tkavec, Novak M., posest., Mestinšek J., čevljar, Kostajnshek J., posest.

Kostrevnica. Kolarič J., kapl., nedeljska šola, Šket A., učit., Fajs Bl., posestn.

Štev. družnikov: 60.

Dekanija Škale.

Dekanijski predstojnik: —

Sv. Peter. Kene Fr., kurat, Kene Marjeta.

Lepokamnik. Drugi razred izgledne šole.

Število družnikov: 3.

Dekanija Šmarje.

Dekanijski predstojnik: —

Šmarje. Brinšek J., učit.

Ponkva. Vekuš M., župan, *šolska bukvarnica*, Korže Fr., Korže J., kmeta, Galuf Mica, kmetica, Zlatenšek M., km., Skrabl M., Zidanšek Agata, km. hči, Zdovšek Fr., km., Lužer J., pek.

Zibika. Štus Fr., župnik, Petan Fr., kpl., Vogu J., penz. fajm.

Slivnica. Farna šola.

Štev. družnikov: 15.

Dekanija sv. Juri pri Ščavnici.

Dekanijski predstojnik: Kotzbeck Georgi, dekan.

Sv. Juri. Kotzbeck G., dekan, Urbas J., podžupnik, Rolla J., podžupnik, Belec P., zidar, Fekonja M., km. s., Hrašovec A., km., Križan Fr., služabnik, Kvas M., lončar, Lačen M., km. s., Omulec J., žnidar, Voglar M., nagornik, Zajdela J., želar, Strajnsak Jerica, viničarska hči; farna bukvarnica pri sv. Jurju.

Sv. Peter. Kurnik J., župnik, Rantaša J., podžupnik, Ferenc J., podžupnik, Burcar S., Jagerič L., Senekovič Fr., Žnidarič Fr., kmetje; Kezman L., viničarski sin, Šenčar L., mežnar, Weiss J., srenj. svet, Mulec Ana, kmetica, Simenčič Ana, km. hči; Kajdič Marija, nagorska hči, Dokl Terezija, km. hči; Štifter M., vinč. hči; Strah Ana, vinč. hči.

Sv. Magdalena. Rubin M., župnik.

Lotmerk. Klemenčič A., dr., župnik, Antolič J., kapl., Vogrinec Marija, vincarica, Drobnič A., km., Čeh Neža, vincarica, Filipič A., km., Lah M., želarska hči, Kovačič N., želar, Kramberger J., želar, Raih A., km. s., Kosi J., km. s., Doinko A., želarski s., Heric J., km., Markovič M., km. hči, Brumen A., nagornjak, Racek J., meščanka, Spindler Vido, km., Pevec Katreja, kmetica, Magdič Marija, mlinarska hči; Kolbl Ana, km. hči; Lorger J., mešč., Zavratnik Marija, žel. hči; Cajnko Ana, dekla, Rakuša Marija, vincarica, Lorger Tereza, Lasbacher M., želar, Polanič Helena, mešč. hči, Baša M., kerčmar, Prelok Urša, želarska hči; Stainko A., želarska hči., Rajh J., posest., Magdič J., žel. sin, Fekonja Magdal., dekla.

Mala nedelja. Lorenčič Fr., župnik, Kolednik R., duh. pom., Hedjek R., učenec 3. razr., Slana A., km., Petek M., nagornjak, Čirič Neža, učenka 3. razr., Strajnsak Liza, km. hči, Makotec Ana, ned. učenka; Žmavec Marija, želarska hči; Bolkovič Jerica, neomožena; Horvat Jerca, dekla; Kocmut Jerica, neomožena; Trafenik Mica, neomožena; Špindler Mica, km. hči; Fifnja Katreja, želarkinja.

Sv. Anton. Klobasa Fr., župnik.

Svetinje. Novak A., nagorski sin.

Veržeje. Strajnsak A., kurat, Brumen M., c. k. lajtenant., Kralj I., varaščan; Jurinec A., mladeneč, Strajnsak Katreja, kuharica, Kvas Ana, dekla, Jurinec Fr., varaščan, Filipič J., varaščan, Šonaja J., varaš. sin, Gaberc Katra, varaš. hči, Cof Marija, varaš. hči; Stanetič Fr., km. sin

Štev. družnikov: 95.

Dekanija Št. Lenart.

Dekanijski predstojnik: Tutek Juri, dekan.

Sv. Lenart. Tutek J., dekan, Šrol Fr., kapl., Jager J., učit., Mlasko Dav., km., Lube Marija, gospodinja; Rola Joana, km. hči; Dvoršak Marija, km. hči; Ješovnik Jerca, km. hči, Poštrak Marija, dekla, Čirič Marija, dekla, Mlaker Marija,

žel. hči, Senekovič Jula, km. hči, Tavšič Apol., vinc. hči, Rola Jerca, km. hči; Eilec Marija, vinc. hči; Škof Marija, km. hči; Čolnik Ana, verh. hči; Kocbek Marija, km. hči; Lorenčič Marija, km. hči; Damiš A., Damiš A., Rojko Fr., kmetje; Narat T., km. s., Kraner J., km. sin.

Sv. Juri. Dolinšak J., fajm., Pučko A., kapl., farna bukvarnica; Rajšp M., učit., Kurnik Fr., km., Kurnik Iv., godec, Lorber Iv., Koser Fr., Domiš Fr., Domajnko A., Zelenko Fr., kmetje; Žagar Avrelija, štac. hči; Helbl Fr., km. hči; Kurnik Neža, km. hči; Mihelič Jula, vinc., Varazin Marija, nag., Glunec Liza, kmetica, Roškar Alojzija, nagor., Bohl Alojzija, nag. hči, Šnajder Joana, nag. hči; Štifter Marija, vincarica, Krajnc Jula, vinc., Perko Neža, nagor., Lorber Alojzija, km.

Sv. Benedikt. Milošič Miha, duh. oskerb., Poterč A., kapl., Ferk J., učit., Zorko K., učit., Čolnik D., posest., Jagrič J., km., Jagrič J., km. sin, Kolbl J., posest., Urbanič Fr., km., Ješovnik M., tesar, Zemljič J., šivar, Roškar Bl., mizar, Elbl J., km., Šiško M., verhovš., Zemljič M., km., Roškarič V., verhovš., Kapfer F., šivar, Bauman Liza, žel. hči, Slaček Ana, šivilja; Rozman M., verh. hči; Krambergar Lena, želarska hči.

Sv. Bolfank. Slanič Fr., fajm., Poterč J., km., Kajsersberger km., Poterč J., verhovšak, Braček Fr., želar, Krambergar J., mlinar, Žvarc Tereza, km. hči, Zelenik Apolonija, km. hči; Poterč Marija, verhovš., Fras Apolonija, km. hči, Pečko Marjeta, km. hči.

Negova. Jančar Fr., kapl., Forko Mart., učit.; Šuen Fr., učit., Fekonja J., km., Šturm A., gostiv.

Sv. Trojica. Samostan frančiškanski, Krajnc J., učit., Fras A., sluga, Potočnik A., mizar, Poterč Urša, samična; Mulec Marija, dekla, Roškar Katra, dekla.

Sv. Rupert. Strah J., fajm., Stiper J., kapl., Vraz Matija, km., Ješovnik S., učit., Ješovnik J., km., Verlič J., km., Lovrenčič Fr. graj.; Pehan A. selski, Rues J., zidar, Vraz Tereza zaverška, Vraz Ana gočoska, Zavec Jula jazbinska, Mesarec Liza selska, Voglar Liza čermlenska.

Sv. Ana. Divjak J., fajm., Sumer M., učit., Letnik M., km., Šuman A., km., Bauman J., želar, Krajnc Fr., šivar, Divjak Marija, km. hči; Letnik Marija, kmetica.

Dekanija Št. Martin pri slov. Gradcu.

Dekanijski predstojnik: Novak Fr., dekan.

Sv. Martin. Novak Fr., dekan (2 izt.)**Sv. Elizabeta.** Rosina J., mestni župnik.**Žentil.** Žohar A., župnik, Kosar Alojziji, kapl.**Št. Vid.** Trobaj J., fajm., Sešev Lenart, km.

Štev. družnikov: 7.

Dekanija Velika nedelja.

Dekanijski predstojnik: Verbnjak J., kaplan.

Velika nedelja. Verbnjak J., kapl., Petek A., štacunar, Petek J., tkavec, Senjur M., želar, Vavpotič Jera, dekla, Sova Marija, neomožena, Dovečar J., želar.**Ormož.** Vovk J., župnik; Fras J., podžupnik; Anton Magdič, dr., Hanželič Tereza, kuharica; Kristanič Tereza, neomožena.**Serdišče.** *Simonč J.*, fajm., Jurinič J., Zajnkovič Marija, Lukman Jera.**Sv. Tomaž.** Mavčič J., farm.; Rakušek Vid, hlapec; Ritonja A., km., Košar J., km., Viličnjak M., želar; Kupčič Fr., želar; Slana A., posest., Rižnar J., želarski sin; Ritonja L., želar; Antolič M., želarski sin, Antolič M., želarska hči.**Sv. Miklavž.** Fric M., farmešter; Jerebič A., km.; Pokrivač J., nagornjak; Repič M., učit.; Verbnjak Fr., tergovec; Dolinar M., nagornnik, Kotnik A., km.; Tomažič J., nagornjak; Dajčbauer J., nagornjak; Dajčbauer L., nagornjak; Pavličič J., km.; Pavličič Jera, km. hči.

Štev. družnikov: 40.

Dekanija Videm.

Dekanijski predstojnik: Rejic A., dekan.

Videm. Rejic A., dekan, *Sternad M.*, kapl., Ban J., km., Planinec Fr., km., Pönik Fr., km., Žniderčič J., tergovec.**Brežce.** Novak J., mestni podžupnik; dr. *Raslag R.*, c. k. odvetnik za-se in 3 učenke Breške šole, Ferenčak Urša, km. hči.**Pišee.** Ramor F., župnik; Sever J., kapl.; *Ljudska šola*; Kokot A., učit.; Pletersnik Tereza, posest.; Kene A., šivar, Berstovšek A., posest.**Sromle.** Vihar F., podžupnik; Geršak V.

Št. Lenard. Farna bukvarnica.

V Zabukovji. Farna bukvarnica. Štritar J., km. sin, Jazbinšek J., km. sin.

Zdole. Ljudska šola; Šket Mica, kuharica.

Koprivnica. Zupančič Fr., župnik; Bizjak C., podžupnik, Kozole Tone, posestnik; Kozole Mica, vdova; Brilej Neža, km. hči; Mirt Fr., posest.; Mirt Mica, posest.; Kostajnshek J., posest.; Mesiček M., štacunar; Pečnik J., posest.; Pečnik T., predst.; Kink Mica, km. hči; Satošek Mica, km. hči; Ašič M., kmetica; Cerjak Bl., km.; Bračun Neža, km. hči.

Dobova. Kežman J., šivar.

Rajhenberg. Žičkar Marija, kmetica.

Štev. družnikov: 37.

Dekanija Vuzenica.

Dekanijski predstojnik: Groblnik Martin.

Vuhret. Groblnik D., kurat, Paulin Lucija, uč., Sojnik J., osebnjak, Šojke L., šivar, Robnik A., km., Končnik M., km. sin, Waldner P., učenec.

Ribnica. Gajšek J., kaplan, *Osvald J.* Vetuškov, Globočnik J., hišnik, Kožir M., Drzečnik L. Vinšekov, Miklavec J., kerčm.; Razdevšek A., služab.; Osvald Liza; Tratnik N., služab.; Verhovnik L., km. s., Osranič Šim., služab.

Vuharje. Potočnik Lovre.

Štev. družnikov: 19.

Dekanija Zaverč.

Dekanijski predstojnik: Veiksl Janez, dekan.

Sv. Barbara. Veiksl J., dek., Raičev Božidar; kapl., Vučnik Fr., učit., Hanžekovič J., učit. pom.; Žiher Fr., učenec; Klinec A., župan; Bezjak J., Gruškovski, km., Žiher J., škrinjar; Štumberger J., km. s., Belšak Fr., km., Rakuš J., vinčarski sin; Jurgec F., km., Majhen J., km.; Kranjec Neža, gormanica; Emeršič Ana, gormanica; Kokol Ivan, kmet; Arbeiter A., km.; Gavez Fr., km.; Emeršič J., gorman, Fliess Mica, gormanica; Belšak Jera, kmetica; Podhostnik M., mesarica; Černivec F., km.; Bratušek Tereza, gorm. hči; Milošičeva Micika z Okiča, učenka; Berlek J., gorman.

Sv. Miklavž. Stranjšak M., župnik; Trampuš J., kapl.; Postružnik A.; učitelj; Belšak M.; km.; Mikec J., vincar;

Majhen J., šivar; Sikaček W., gornjak; Rižnar J.; Kokot J. Gorenski, km.; Majhen J., gornjak; Žuran Fr., km.; Kokot J. Turški, km.; Reisinger Fr.; Žiher J., šivar; Žnidarič Fr. Gorenski; Budigam J., km.; Krajnc M., vincar; Ivančič J., km.; Kotolenko Št.; predstojnik Zavrčki; Vuk J., predst. Gorenski; Kokot M., predst. Turški; Cestar Hel., kmetica; Bombek Fr., gornjak; Majhen Fr., sodar in posest.

Št. Vid. P. Ornik J., župnik; P. Sovič, kapl.; P. Švajger G., kapl.; Nendl Fr., učit.; Vavpotičev Orosl., podučit.; Vidovič M., Kerček M., Zelinšek S., Skrbinšek A., kmetje; Koic M., vinogradnik; Svenšek F., vinogradnik; Šivilja Marija, Kukuvič Ana, Majhen Helena, Hostnik Ana, Novak Marija, dekle; Levičnik Katra, kmetica; Turk Marija, kmetica; Krček Jera in Marija, hčeri; Jesenko Katra in Marija, hčeri; Kukovič Marija, Mendaš Lucija, Kureš Marija, Bindiš Katra, Muzek Uršula, Trafela Ana, Hriberšek Ana, Pen Marija, Voglar Ana, Habijančič Marija, Mlakar Jera, km. hčere; Herbec Marija, šivilja; Kranjc Jera, šivilja; Alt Marija, dekla; Artenjak Tereza, km. hči.

Sv. Trojica. O. Kancler P., župnik, o. Petenjak L., kapl.; o. Hrtiš B., kapl.; Murko B., učitelj; Kregar S., podučitelj, Ornik A., učit.; Svenšek Jera, Svenšek Mica, Svenšek Neža, Rus Lucija, Vidovič Ana, gorm. hčere; Paurič Mica, km.; Strucl Ana, gorm.; Satler Jera, km.; Rus Juri, viničar; Strucl Štef., km. s.; Šantelj Mica, kovačica; Vidovič Liza, šivilja; Hren Neža, gorm. hči; Križanec Marjeta, dekla, Širiofnik Mica, kmetica, Jus Gr., kerčmar, Hren Jera, Hren Tereza, vinič. hčeri.

Leskovec. Mlinarič J., župnik; Arnuš France, kapl., Hvalec Bl., km., Šmigoc A., km. s., učilnica v Leskovci.

Štev. družnikov: 125.

Štev. vseh čast. družnikov lavantinske škofije: 1128.

IV. Ljubljanska škofija:

Dekanija Cerknica.

Dekanijski predstojnik: Anžlovar Fr., dekan.

Cerknica. Anžlovar Fr., dekan, Peterlin P., kapl., Janežič J., bukvovez, Mazi Franciška, posest., Sparemblek Bl., gost., Škof Marjeta, devica, Mekinda J., sedlar, Krašovic A., mla-

deneč, Verli Lojza, devica, Mekinda Tereza, mlinarica, Mekinda Urša, devica, Slovensko društvo, Debelc Marija, Kastelec Urša.

Stariterg. Križaj J., fajm., Smole J., kapl., Oblak J., kapl., Škerbec J., mežnar, Križaj J., kuharica, Kukec Urša, kuharica, Benčina J., kupč. strežnik, Žnidaršič A., gostivničar, Švajgar M., zdravnik, Krištof M., posest., Intihar Gr., posest., Raktelj Bl., učenik, Adamič Avg., učenik, Palčič T., hlapec, Sterle A., km., Žnidaršič J., fant, Perušek Fr., posestnik, Škerbec J., opekar, Truden J., fant, Planecki J., gostivničar, Janežič A., malnar, Namre J., km., Sežon J., župan, Krašovec J., malnar, Nelc M., čevljar, Kondare A., posestnik, Mlakar J., posest., Mlakar Alena, gostivničarica, Vilar J., gostivničar, Planecki J., sluga, Turk J., gostivničar, Prevec Vale, mestnjani, Kovač France, kupec, Hlapše Fr., kupec, Juvancič J., mestnjani, Debelak Š., sluga, Šetina A., sluga, Golf J., pisar, Šporn B., c. k. vradnik, Logar M., c. k. vradnik, Endliher R., c. k. vradnik, Šumrada A., km., Šumrada J., km., Hojkar Dr., poštar.

Bloke. Eršar M., fajm., Masi A., župan, Turk A., km., Gregorič Fr., hlapec, Masi Fr., fant, Borštnik J., učit., Peček J., posest., Lavrič A., kupec, Gruden Fr., km., Kočevar Neža, Žnidaršič Neža, Hribar Mica, posestnici, Vesel L., župan.

Sv. Vid. Mikš M., fajm., Pavlič D., kapl.

Sv. Trojica. Jan Šim., fajm., Bregar T., gostivničar, Kovačič Mica, kramarica.

Babino polje. Troha J., župan, Hudolin V., logar, Žagar A., km.

Grahovo. Žerovnik T., fajm., Telič A., km.

Begne. Ahčin A., kurat, Zarnik J., učit., Meden M., mlin., Turšič J., km., Intihar J., čevljar, Begunske pevkinje, Vidmar Ana, dev., Debevec Mica, posest., Krajnc J., km., sin.

Planina. Potočnik A., fajm., Tomec M., učit., šola planinska, Prek Joana, dev., Debev Marija.

Na Uncu. Brence J., duh., unška šola, Jeršan Reza in Joana Modec, posestnici, Širca Antonija.

Studeno. Germek J., fajm.

Štev. družnikov: 98.

Dekanija Idrija.

Dekanijski predstojnik: Kovačič J., dekan.

Idrija. Kovačič J., dekan, Gregorič Ig., kapl., Jakič A., kapl., Strel L., poštni odpravnik, Žnidaršič Joana.

Spodnja Idrija. Močnik Fr., fajm., Germ J., kapl., Šoklič Bl., kapl., Leskovec B., župan, Lampe J., teržan, Žonta J., rudar, Mažgon T., hlapec, *Leskovec Micika*, teržanka, Vesel Neža, kuharica, Velikajne Neža, gostja.

V Žireh. Majnik J., fajm., Gorišek Fr., kapl., Frelih T., cerkovnik, Seljak L., km., Otrin J., km., Gantar A., mlinar in žagar.

Zavrac. Pivk J., oskerbnik, Kavčič M., km. sin.

Černi verh. Aleš L. vikar, Osana A., kapl., Poženel J., učit., črnoverška šola, Čuk J., uč. pripravnik, Bonča J., posestnik, Rudolf Bl., posestn., Rupnik² Terezija.

Ledine. Rome J., fajm.

Na Gorah. Aichholzer A., lokalist.

Vojsko. Ogrič J., kovač.

Štev. družnikov: 34.

Dekanija Ipava.

Dekanijski predstojnik: Grabrijan J., dekan.

Ipava. Grabrijan J., dekan, glavna šola ipavska, dekliška družba, Tomažič J. E., kapl., Kete J., posest., Lekan Ivan, Premerl J., Lekan M., Nadlišek A., Meden M., posestniki; Gerlevič Fr., mežnar, Princez G., Urdih Fr., Domenik J., Kodelja M., Čuk A., posestniki; Dužnik D., tkavec, Rušt T., Petrič J., Petrič Štef., Planinec Fr., Poljšak T., Petrič Fr., Hrovatin Fr., Andlovec Fr., Ferjančič T., Ferjančič J., Bukovič J., Bukovič A., Jež J., Jež M., Verčon J., Planinec J., Durn A., Tomažič Fr., Curk J., Repič J., Žgavec J., posestniki; Živec J., posest., Polšak A., župan, Furlani M., posestnica, Peterlin Marija, Dolenc Klementina, Plajer Marija, Ferjančič Marija, Šmuc Joana, Janežič Franca, Kariž Jožefa, Novak Ana, Ferlan Jožefa, Jamšek Marija, Petrič Joana, Bajec Marija, dekle.

Št. Vid. Francel Št., šolnik, Bratuš Gr., Kovač J., terg. pomoč.

Podraga. Šraj V., benefic., Žgur J., Jamšek I., Semenč I., posestniki; Bratoš Fr., kmečka knjižnica.

Slap. Koder M., kurat, Ferjančič J., župan, Malik F., pos., Poljšak J., posest., Volk A., dninar, Miška Joana, dekla, Bizjak M., kuharica, Jež Fr., km., Trošt J., mizar, Hiti Š., šolnik, Bizjak I., mežnar, Cigoj F., km., Uršič Katarina, kerčmarica, Bandel Fr., km.

Planina. Nakus J., kurat, Ferjančič J., posest.

Podkraj. Erjavec M., kurat, Bajec J., posest., Kobol Marija, kerčmarica, Čuk A., gozdn., Smerdel J., cestar.

Budanje. Stupar J., duhoven.

Štev. družnikov: 84.

Dekanija Kamnik.

Dekanijski predstojnik: —

Kamnik. Bogataj Fr., kapl., Tavčar Fr., kapl., Osenar Marija, mesarica, Hostnik Neža, kerčmarica, Treven Vl., kup. pom., Štefula S., urad. služab., Zalohtar M., hlapec.

Šmartno. Dolenc L., župnik.

Vodice. Bergant V., fajm., Teran J., kapl., Šporn Katarina posestnica.

Volčji potok. Inglič Greg., cerkvenec.

Radomlje. Zadnikar Fr., duh. v pokoji.

Šmartin v Dobu. Keršič J., admin., Kepec Helena, Zarnik Marija, Klemenec Terezija, Majhnič Helena, *Rapovčeva hiša*, šola v Dobu, Podbelšek Marija, Kremžar Uršula, Miš Helena, Vojska Terezija, Keršič Helena, Jereb Ivana, Majhen Terezija, Rems Franciška, Golob Marija, Rape Jera, Resnik Marija, *Kramarjeva hiša*, Dečman Uršula.

Berdo. Šola na Berdu.

Strajne. Dobovšek M., doslužen duhoven.

Štev. družnikov: 35.

Dekanija Kočevje.

Dekanijski predstojnik: Parapat J., kaplan.

Stara cerkev. Parapat J., kapl.

Kočevje. Jereb M., duh. pomoč., Gašperin V., duh. pomoč., Ažman J., katehet gl. šole.

Koprivnik. Olipič J., župnik, Gorenec L., kapl.

Starilog. Kočevar A., kapl.

Fara. Justin B., kapl., Abram L., učitelj.

Štev. družnikov: 9.

Dekanija Kranj.

Dekanijski predstojnik: Reš Janez, dekan.

Kranj. Reš J., dekan, *Mežnarec A.*, duh. pom., dr. *Sterbenc J.*, duh. pom., Lazar M., šolski vođa, Brodnik A., kat. in prof.,

Vomberger Bl., župnik v pokoji, Hauptman Marija, Gecelj Neža, Bizjak Marija, Pec Drag., c. k. uradnik, Šavnik Drag., lekar, Dolšein Franciška, Florian Nikica, Mandelc J., Mandelc Mica, Sežun Mica, Prevec Albina, Skerbina Mica, Brešar Mica, glavna šola mestna, Celar Marija, Strupi Rotija, Bidovec Mica, Marenčič Franciška, Gregorač Malica, Zaverl Mica, Kranjska čitavnica, Zupan S., Kokalj M., Skraba A., Remic Fr., Kopač J., gimnazijalci, Napret Joana, šolarica, Mesmer Kancijonila, Pleša Meta, Pfeifer Marjana, kmet. dekle v Čirčičah, Pirec Neža, Pipan Marija, Dolinar Rozalija, perica, Kreuzberger Milka.

Šmartno. Kraševac J., župnik, Gros A., duh. pomoč., Golob A., Eržen J., km. v zgornji Bitnji.

Zapoge. Narobe M., župnik.

Smednik. Preželj M., župnik.

Mavčič. Žust M., župnik, Jerala A., km.

Št. Juri. Koprivnikar J., duh. pomoč., Sežun J. z Visokega.

Duplje. Šliber T., župnik.

Voglje. Arhar Fr., beneficijat.

Kovor. Bohinec Fr., župnik.

Kokra. Stermole Fr., župnik.

Predoslje. Kerčon J., župnik, Kerčon A., duh. pomoč., baron Anton Cajs, grajščak; *farna šola*, Umnik Fr., Šenk A., Žibert Fr., Picman A., Žibert J., Nunar J., Skodlar A., Moran L., Šenk J., kmetje; Logar Uršula, kmetica.

Cerklje. Bohinec A., župnik, Vavken A., izgledni učit., Robas J., srenjsk. predst., Kerč Izidor, srenjski svet., Cerkljanska vsakd. šola II. in I. razr. (2 izt.), cerkljanska nedeljska šola II. in I. razr. (2 izt.), Boršnik J., posest.

Naklo. Zarnik A., župnik, Ribnikar Pr., duh. pomoč., N. N.

Primskovo. Dolinar Jerica.

Teržič. Košir A., fajm., Juvan J., kapl., farna bukvarnica, Knifec L., učit., Tomšič J., učit., Meš M., bogosl., gospodična Anica Ahačič.

Predvor. Zalokar J., kapl.

Podbrezje. Praprotnik Fr., učit., Januš Vin., terg.

Štev. družnikov: 91.

Dekanija Leskovec.

Dekanijski predstojnik: Pollak Edv., dekan.

Leskovec. Pollak Edv., dekan.**Sv. Duh.** Zagorjan M., župnik.**Studeneč.** Albreht L., župnik, Bogolin M., kapl.**Raka.** Tavčar A., fajm., Železnikar J., kapl., Šarabon V., kapl., Raška šola.**Sv. Križ.** Vovk J., župnik, Hofer K., pomoč., Telban V., učit.**Cerklje.** Bergant L., duh. pomoč.**Boštanj.** Volec A., kapl.**Čatež.** Štrukelj Fr., kapl.

Štev. družnikov: 14.

Dekanija Ljubljana.

Dekanijski predstojnik: Lesar Anton, katehet.

Ljubljana. Mil. g. g. dr. *Vidmar Jernej*, knezoškof, dr. *Jarec A.*, prošt in šolski svetov., *bukvarnica bogoslovska, bukvarnica više realke*, dr. *Costa E. H.*, ljublj. župan in dež. posl., dr. *Vojška A.*, c. kr. sodn. svetov., dr. *Gogala J.*, katehet više gimn. in vodja v Alojzijevšči, *Zupan T.*, prefekt v Alojzijevšči, dr. *Toman L.*, pravdosr. in dež. posl., dr. *Zupanec J.* za (*Posečnikovo hišo* v Martiniverhu), *Kos A.*, stolni prošt in vesoljni škofov vikar, dr. *Pogačar J. Z.*, st. dekan, *Pavšler J.*, korar, *Zupan J.*, korar in stolni župnik, *Zavašnik J.*, korar in viši šolski ogleda, *Volec J.*, korar, *Poklukar J.*, korar, dr. *Čebašek A.*, bogosl. prof., dr. *Vončina L.*, bogosl. prof., *Marn J.*, katehet in gimn. prof., *Lesar A.*, kateh. in realk. prof., *Melcer Dr.*, gimn. prof., *Dolinar J.*, dosl. svètnik više sodnije, *Noli J.*, doktorand, *Klemenčič J.*, norm. kateh., *Heidrich Dr.*, *Köstl G.*, *Urh P.*, *Križnar*, stolne cerkve vikarij, *Hočevar J.*, semeniški podv., dr. *Pavkar H.*, semeniški spiritv., *Potočnik M.*, nunski spov., *Hočevar M.*, šentpeterski župnik, *Karun F.*, ternovski župnik, *Jeran L.*, tern. duh. pomočnik, *Rozman J.*, vodja mestne glavne šole, *Drobnič A.*, šentpet. duh. pomoč., *Pogačar M.*, škofov kaplan, *Zamejec J.*, vojaški duh., *Gnjezda Jan.*, prefekt v Alojzijevšči, *P. Poljanšek M.*, *F. Popovič K.*, *P. Gregorič T.*, *P. Fabian B.*, *P. Volk E.*, *P. Keržič A.*, franciškani; dr. *Semen J.*, prof. bogosl., *Peternel M.*, realk. prof., *Arce R.*, c. k. poštni uradn., *Blaznik J.*, tiskar in mestni odbornik, dr. *Bleiweis J.*, vredn. „Novic“, mestni in deželni odbornik,

Belec Terezija, Belar L., učitelj mestne glavne šole, Cigoj A., cerkovnik pri sv. Jakobu, Podmilšak J., gimnazijal., Derbič Urša, posestnica, Debevec J., tergovec in posestnik, Družba rokodeljskih pomočn., Drašlar P., terg. pomočnik, Gerkman Fr., učitelj norm. šole, Habič F., dek. pot, Hren A., posestnica v Krakovem, Jamšek J., terg., Jentl A., Jentl B., terg. pomočn.; Kersnik J., c. k. sodn. adj., Kozin R., zeljarj. hči, Lozar J., terg. pom., dr. Lehman E., derž. pravd., dr. Lovšin A., c. k. dež. sodn. preds., Močnik M., učit. mestne glavne šole, Mulej A., c. k. rač. uradn., Marn J., kmet, Maršalek A., kroj. mojst., Milec R., tiskar, dr. Orel J., notar, Praprotnik A., mestne glavne šole uč., Pleiweis J., tergov., Pesjakova Luiza, gospá, Pakič M., terg., Rasp. B., cerkovn. stolne cerk., Rihar G., stolne cerk. org., Ravnikar F., dež. rač. uradn., Safran F., stolne cerk. cerkovnik, Sovan F., st., Sovan F., ml., terg.; Svetina Marija, Svetina Terezija, posestn.; Smukavec J., v bolnici vradn., Tonija Jozipina, posestn., Tomec J., magistr. uradn., Tisen I., terg. pomočn., Umek Jera, posestn., Vilhar Iv., Vidic F., terg.; Vavrú Iv., više gimnaz. učit., Zorman Lenka, kuharica, Zupančič A., terg. pom., Zupančič A., semeniški hlapec, Žagar D., c. k. blag. uradn., Milavec Antonija, gospodičina, Svetec L., magistr. komisar, Zupan V. C., terg., Medec Marija, žulčeva hči, Ramovš F., hlapec, usmiljene sestre v bolnišnici, Mergole A., cerkv. v bolnišn., Kos Lavoslova, gospodič., Blažir M., semeniški hlapec, Gosar Jozip., kmet. hči iz Šiške, Jakel G., semen. duh., Kurent D., Pečnik V., Novak J., Kumer A., Čuber E., Fettich - Frankheim A., Grošelj J., Gerjol L., Žagar F., Zarnik M., Vrančič F., Maloverh G., Stupica F., Mohar J., Koren Ig., Stamear J., Sitar F., Skufca A., Poč M., Košmelj J., Skofić J., Kutnar N., Špendov F., Pogorelec A., bogoslovci; Klofutar J., Jaklič J., semeniška duhovna; Schweiger F., Stupar J., Valentinčič V., Prijatelj M., Sajé M., Kozelj M., Ramoveš J., Zupančič A., Kobilica J., Abzec Júvan J., Bernard V., Mohar P., Kilar J., Černalogar F., Žužek Š., bogoslovci; Lenasi T., semeniški duh.; Pogorelec A., bogosl., Pavlič K., seminiški duh., Puer Al., Virant J., bogosl.; Vesel L., privatni; Pogačnik J., Kunstel F., Mandelc A., Končnik D., Prijatelj P., Pašič J., bogoslovci; Masterl A., Zupan J., osmošolca; Gerčar B., Šraj A., sedmošolca; Zaplotnik J., Khern R., Podboj I., Jamnik T., Tavčar G., Hubad F., Velikaverh I., Selevšek I., Kukelj T., Klun I., Križaj M., Klemenčič J., Škerjanec Iv., Dolžan T., Rakovec V., Gostè F., Groznik F., šestošolci, Resman Iv., Marinko J., Možina L., Tonejec M., Iglič A., Erker J., Ločnikar F.,

1/2 Jęglič

Oblak L., petošolci, Kolár M., četertošolec; Detelja Fr., Rihar Iv., Šivec A., Žlogar A., tretjošolci; Zmerzlikar A., realec; Pengov A., učenec kupčijske šole, Svetina B., četer-tošolec; Pavlin L., Šusteršič Al., Traven F., petošolec, König O., šestošolec; Karlin D., petošolec; Mekinec F., sedmošolec; Bergant F., tretješolec; Travner J., drugošolec; Plešič J., Zupanec Iv., prvošolca; Jerić V., učenec gl. šole; Ogorelec J., prvošolec; Fr. Levec, sedmošolec.

Št. Vid. Potočnik B., fajm.; Stare A., duh. pomočn.; Jenko Manica; Kunavar J., podobar; Štrukelj A., marelar; Tomec M., podob. učenec.

Dobrova. Kajdiž T., duh. pomočnik.

Šmartno. Namre A., fajm.; Malnaršič J., duh. pom.; Zalokar J., posestnik; Kimovec Jerica, Marija in Rozalija, mojškrec; Korbič Mina, dekla; Sešek J., posest. in mlinar; Sešek Mica in Johana, mlinarski hčeri.

Kolovrat. Novak J., fajmošter.

Polhov gradec. Jereb F., Povše M., duh. pomočn., farna šola.

Skaručina. Stritar A., duhov. v pokoji.

Cerklje. Klemen A., duhov. pomočnik.

Št. Helena. Razpotnik J., fajmošter, Vodè J., tergovec.

Brezovica. Šranec Št., duh. pomoč., Andišek Marija, Balaneč Amalija, Istenič Jera.

Ig. Kosec J., Peterlin A., duhov. pomoč.; Govekar F., učitelj; Lunder F., poduč.; farna šola; Pavlič F.

Borovnica. Pavlovčič F., hlapec.

Mengiš. Tavčar N., Jaklič St., duh. pomoč.

Goričica. Pec Ignaci, kurat.

Obloke. Lovšin S., duh. pomočn.

Polje. Mali N., duh. pomoč., Babnik Franciška, posestn.

Rakovnik. Barbo grof Jozip Waksenstajnski, grajščak, Blagne A., oskerbnik.

Leskovec. Lavtarjeva Marija, posestnica.

Berdo. Švarcelj Antonija.

Ribnica. Lézar J., Lézar M., kmeta; Lovšin Mica, Kljun Marjanica, kmetici.

Sora. Jereb M., duh. pomočnik.

Semič. Pleško F., duh. pomočnik.

Rob. Rant F., župnik.

Breznica. Zupan Neža, kmet. hči.

Dekanija Loka.

Dekanijski predstojnik: Kromer Fr., dekan.

Stara Loka. Kromer Fr., fajm. in dekan.

Loka. Vidmar J., kpl., glavna šola; Rome Fr.; Oroslav; Horvat M., nun. spoved., ljudska knjižnica, Hafner J., župnik v pokoju, Mohar Bl., posestn., Poljanec Meta, posest., Novak Fr., Novak Urša; Peternel Mica, Oblak Katra, Gašperin Lenka, mest. dekleta, Rebol Fr., hlap., Šubic Polona, perica, Zelnik Lenka, posest., Čertanec Neža, posest., Kožuh Bl., Ažman Mina, mežnarica, Triller M., Bezovičar Meta, Stanonik Micika, Rupar Jera, dekla, Dolenec Neža, Omejec Urša.

Stara oslica. Šlibar M., fajm.**Dražgoše.** Habe J., fajm.**Sorica.** Šarc, duh. pom., Bizjak H., uč., farna bukvarnica.

Poljane. Globočnik J., fajm., Berčič J. in A. Rožič, kpl.; Pintar U. in Debelak U., km.; Šubic Š., rokodel.; Potočnik J., km. sin; Kobav A.

Železnike. Fine A., fajm., Babnik J., kpl., *Farna šola*, Levčnik J., fuž. in uč., Klopčič P., kov. mojst., Lotrič Fr., kov. mojst., Steininec Fr., posest., Potočnik T., šolar, Kavčič J., klobučar, Dolenec T., kov. mojst., Habijan J., čevljar, Polak M., šolar, Kobljar Greg., fuž. sin, Potočnik Fr., dniar, Demšar J., šolar, Petrač Šim., cajnar, Poštna mati, Globočnik Marija, posest., gospodičina Talar Frančiška, Potočnik Jovana, šolarica, Gašperin Rotija, fuž. hči; Košmelj Ana, Talar Marija, posestnici; Žnidar Marija, pevkinja, Boncelj Lucija, fuž. hči; Lavtar Katarina, šol., Rant Anica, d., Košmelj Antonija, šol., Trojar Elizab., mojškra.

Jesenovec. Rozman Marija, km. hči.**Martini verh.** Tušek Gr., km. s., Rant Minca, mojškra.

Zalilog. Pintar A., fajm., Frelj Minca Orbančkova, Žbontar Marija, kramarica.

Rudno. Lotrič Lenka, kmetica.**Češnica.** Trojar Marija, tes. hči.

Seleč. Mayr Vinc., fajm.; Skul V., kpl., Jalen Sim., kpl., Šmid M., župan, Lusnar M., žagar, Okorn Ig., terg.

Sv. Lenart. Pavlič And., fajm. Štev. družnikov: 84.

Dekanija Metlika.

Dekanijski predstojnik: —

Metlika. Sl. čitavnica; Golobič A., kpl.

Stari terg. Merzel J., fajm.

Semič. Rožman L., kapl.

Suhor. Škofič J., fajm., *Farna šola.*

Dragatuš. Volčič J., kapl.

Vinica. Mras T., fajm.

Černomelj. Šutej M., župnik; Gros J., šolski vodja; Domicej A., kapl.

Štev. družnikov: 11.

Dekanija Moravče.

Dekanijski predstojnik: Toman J., dekan.

Moravče. Toman J., dekan, Zorc J., kapl., Avbelj M., Jerančič T., duhoven v pokoju, Lavrač J., posest.

Krašnja. Varl J., fajm., Kogej J., učit., 1., 2., 3. in 4. pevka Krašnjiške cerkve (4 izt.), Adamec Reza, km. hči.

Blagovica. Zupančič J., fajm.

Vače. Mazek L., beneficiat.

Hotič. Stroin Fr., lokalist.

Zagorje. Jarec J., kapl., Štajnar Alojzija, mojškra, Dernovšek Reza, km., hči.

Štev. družnikov: 18.

Dekanija Novo mesto.

Dekanijski predstojnik: —

Novo mesto. Komlanec J., Steklasa J., Zaman A., Šalekar N., Erjavec A. in Reich Henr., gimn. učenci.

Mehovo. Orešnik J., fajm., Orešnik Mica, kuharica, Pugelj Fr., orglar.

Sv. Peter. Turk J., učit., Turk Neža; Turk Alojzija, Krajnc Ana.

Šmihel. Mejač A., fajm.

Prečina. Preša J., kapl.

Stopiče. Lukanec J., kapl.

Štev. družnikov: 16.

Dekanija Postojna.

Dekanijski predstojnik: Hitzinger Peter, dekan.

Postojna. Hitzinger P., farman in dekan, Belar J., duh. pomoč., Vesel J., šolski vodja, Likar H., grajšč. oskerb., Der-

mel Karol, učit., Kodrič Fr., služab., Zuzzi Marija, kramarica, Lavrenčič Jozefa, posest., Kolar Neža, posestn., Delnegro Katarina, zid. mojstra hči, Silvester Radosl.

Slavina. Pokorn A., farm., Erjavec J., duh. pomoč., Klemenec Fr., ekspozit v Št. Petru.

Hrenovice. Blaznik J., farmanov namest., Gerčar J., duh. pomoč., Molj G., duh. pomoč., Juh M., učit., Gašperin K., podučit., Fajdiga Št., km., Zalar Jovana, Jager Jera, Berne Marija, km. dekllice.

Senožeče. Pašič J., farman, Legan Fr., duh. pomočn., Delar Ana, tergovka.

Vreme. Rudolf L., farman.

Štev. družnikov: 27.

Dekanija Radoljica.

Dekanijski predstojnik: Vovk Simon, dekan.

Radoljica. Vovk S., dekan, Lah V., kapl. (3 izt.), Tuma J., učit., Burnik J., podobar, Mihelač Fr., knjigovez, Resman J., strojar, Janč Fr., klobučar; Skumavec A., Ambrožič M., duhoven v pokoju; *Farna bukvarna*; Zalokar J., lekar, Pretner Fr.; Malij Meta; Balant Urša.

Grad. Pehare Sim., fajm.; Engelman Val., *Šola v Gradu*

Jesenice. Bizjak J., fajm., Klinar K., kapl.

Mošnje. Potočnik A., fajm., *Muhovec Bl.*, kapl.

Begune. Keše Silv., fajm.; Hrovat J., Pretnar M.

Kamnagorica. Bernik L., fajm., Sterbenec J., kapl., Šusteršič Reza, posestn., Neža in Mina Šusteršič, učenk., Šusteršič Marija, Šusteršič Jera.

Bistrica. Mesar J., fajm., Kristofič L., kapl., Pezdič J., učit.

Gorje. Tedeschi K., fajm., Kljun K., kapl.

Dobrava. *Poličar J.*, fajm.

Ljubno. Vovk J., fajm.

Ovsiše. Klapšič J., fajm.

Lesece. Hudovernik Fr., fajm., Božič J., km.; Brencce M., župan v Hrašah.

Breznica. Pintar L., fajm., Razboršek J., kapl., Medja J., učit., Dolžan Kl., km.; Noč J., km.; Zupan J., Fertin J., Baloh Fr., Klinar Fr., Zupan A., kmetje; Zupan T., kolar, Resman Mina, Kersnik Mina, Koselj Mina.

Kropa. Zabrezovnik J., beneficiat; Zarnik M., učit., Jelenc T., pot; Poznik Neža, Pirc Br., urar.

Srednja vas. *Jerala J.*, kaplan, *Zupanec J.*, posestn., *Kovačič L.*, *Cvetek M.* in *Urh M.*, kajž. hčeri.

Koprivnik. *Sodnik J.*, fajm.

Leše. *Smrekar A.*, fajm.

Bela koroška. *Plemel V.*, fajm., *Gasperin V.*, fužinski oskerbnik, *Rant P.*, gozdni vradnik, *Gradišek M.*, sluga, *Poklukar J.*, posest., *Andrejčič Meta*, služabn.

Bela bohinja. *Eder J.*, fajm., *Mencinger Fr.*, žrebljar.

Kranjska gora. *Dimnik Helena*, *Pintar Helena*, *Tarman Mina*, *Mertelj Urša*, km. hčeri; *Lavtižar Mina*, posestnica.

Dolje. *Tomelj J.*, kapl.; *Hudovernik M.*, učit., *Pogačnik Mina*, km. hči, *Furmahar Karolina*, kuharica, *Smolej Tine*, mlinar, *Smolej Neža*, mlinarica, *Klančnik A.*, derv. mojst., *Ambrušič M.*, km. s., *Lavtižar Neža*, samica, *Dolžan Mina*, km., *Klančnik Lenka*, km. hči, *Egaster Špela*, gostja, *Svetina Mina*, gostja, *Dolžan T.*, km., *Rabič M.*, kovač, *Dolžan Lenka*, kmetica, *Luks Jera*, dekla, *Košir Ana*, dekla, *Pšenica Mina*, km., *Hlebanja Meta*, gostja, *Hlebanja Lenka*, gostja, *Teljat Mina*, gostja, *Peternelj Lenka*, gostja, *Lah Klemen*, farovski dninar, *Dolžan Lenka*, km., *Goja P.*, dervarski mojst., *Goja Mina*, njegova žena, *Polda Lenka*, km. hči; *Potočnik Lenka*, šivilja, *Dolžan U.*, km. sin, *Dolžan Jera*, km. hči, *Rant Mina*, d., *Lakota J.*, km., *Pristov J.*, km. *Zima Mina*, babica; *Mlinarjeva hiša*, *Tomelnova hiša* iz *Dobrolevega*.

Štev. družnikov: 120.

Dekanija Ribnica.

Dekanijski predstojnik: --

Ribnica. *Smolej M.*, kapl., *Arko A.*, žup.; *Šlee A.*, vertn.; *Robek Alojzija*, gospa; *Podboj Marija*, posest. hči.

Dobrépolje. *Sežun V.*, fajm., *Böhm Ign.*, kapl., dr. *Rogač J.*, kapl., *Pečnik J.*, posest., *Brodnik A.*, posest., *Berdavs Fr.*, štacunar, *Zupančič J.*, km., *Fegec Marija*, učenka.

Sodražica. *Lesjak J.*, fajm., *Kaplenk J.*, kapl., *Gornik Magd.*, *Fajdiga Elizabeta*, *Levstik M.*, šol.

Dolenja vas. *Jan Pr.*, kapl.

Lašče. *Brodnik J.*, fajm., *Dolinar Fr.*, kapl.

Škocijan. *Čibašek A.*, fajm.

Novaštift. *Janež J.*, duh.

Štev. družnikov: 23.

Dekanija Šmarje.

Dekanijski predstojnik: Brolich M., dekan.

Šmarje. Brolich M., dekan; Ankerst J., Gogala M., kapl.; Mazik A., učenik; Selan M., mesar; Jeršin J., posest.; Zupančič F., posest.; Poderžaj M., cerkovnik; Padar A., posest.; Završek Ana omožena Mazik, kerčm.; Rus J., gostivn. in posest.; Skerjanec L., stari oče; Brodnik Maria, stacunarica; Zupančič J., kupec; Okorn J., posest.; *farna bukvarnica*; Babnik Jozefa, kupč. služabn.; Pour Jozefa, Brinjska gospa, Brezjan J., pomočnik.

Št. Vid. Poklukar J., fajm., Kulavic M., Debelak J., kapl., Štritar J., beneficiat; Sevšek A., fajm. v pokoju; Turk A., Slivnik A., učenika; *Zajčeva hiša* iz Podboršta; Čož J., Klemenčič J., Koleša J., Bučar J., Korevec A., Zupančič A. z ženo (Marijo), Zupančič F., Kovač A., Golf J., Verbič A., posestniki; Klemenčič J., kmečki sin, Smrekar F., hlapec; *Rus Marija*, Pajk Ana, Kralj Marija, Rus Jozefa, Markelj Marija, Kutnar Marija, Bregar Terezija, Poklukar Jera, Kutnar Terezija s sestro; Motož Neža, Medved Jera s tovaršico; Javornik Jera, Stermolje Jera s tovarši, Ostanek Uršula in tovaršice; Bregar Ana s tovaršico; Kocijančič Marija, Ihan Marija, Lesjak Marija s tovaršico; Volk Jera, Eržén Meta s tovaršico; Medved Joana s tovaršico; Zupančič Meta; Maver Meta, Fajdiga Marija iz Temenice, Erjavec Ana, Špendal Marija, Gerden Franciška, Greznik Katarina, Grandovec Meta, Kovač Neža in tovaršice, Balentin Katarina, Terlep Marija iz Ternovice, Tomažič Ana, Ihan Jera, Rajar Ana, Sadar Katarina, Fajdiga Marija iz Petrušnjevasi; Bregar Marija, Medved Marija, Terlep Marija iz Podboršta; Zaveršnik Ana, Petan Neža s tovaršico; Hribar Uršula, Bregar Franciška s tovaršico; Erjavec Neža, Gregorič Ana, Zajc Franciška, Bregar Jera s tovaršicami; Čebular Uršula s tovaršico; Golf Katarina, Končina Ana, Sever Ana.

Kerka. Pečar A., častni korar; Urbanija L., kapl.; Blatnik Ana, Koželj Ana, Meglič Marjeta, Miklavčič Jera, Tihle Micka, km. hčere; Kračman Alojzija, uč. hči; Koščak Mica, dekla.

Višnja gora. Zaverl J., beneficiat; Kumer F., kaplan.

Šentjur. Šezun T., lokalist; Marovt Jera, dekla.

Kopaju. Korošec M., lokalist.

Žalna. Windischer M., lokalist.

Potic. Šivic J., lokalist.

Lipoglav. Rumpler Maks, fajm.

Zagrac. Krašna J., kaplan.

Štev. družnikov: 109.

Dekanija Šmartno.

Dekanijski predstojnik: Burger J., dekan.

Šmartno. Burger J., fajm. in dekan, *Stupica L.*, fajm. v pok.
Knific F., kaplan.

Primskovo. Strah J., fajm.

Kresnice. Podobnik J.

Janče. Arko J., Mahkovič Fr., Smrekar J.

Prežganje. Levičnik Fr., fajm.

Dobovec. Jerič J., fajm.

Št. Jur. Mogolič Mih.

Polšnik. Tavčar M., fajm.

Štev. družnikov: 12.

Dekanija Trebno.

Dekanijski predstojnik: Rozman J., dekan.

Trebno. Rozman J., dekan; Jarc J., kapl.; Gresel Josipina, gospodičina; Mandlin J., orgl. mojst.

Žužemberk. Kastelec A., fajm.; Novak J., kapl., Jevnikar B., učit., Klinc J. in Pehani Fr., posest.; Nahtigal Ana, klobučarica; Gliha J., kupč., Košiček Marija in Ana, usnjariči; Milnar Jera in Glavan Marija, dekli; Marinčič J., krojač v Zafari; Dereani J., kerčmar, Žlajpah J., usnjar; Košiček J., Žlajpah Fr., strojarja; Fabjan Fr., krojač, Marešič Marija, posest.; Dular J., učit. v Dvoru; Potočar M., km. v Stavčji vasi; Murn Marija, kmetica na Laščah, Hrovat Marija iz Reber.

Mokronog. Kastelec J., fajm.; Flis J., kapl.; Tekavčič J., Markvart J., Šuželj J.

Trebelno. Dovič Fr., kaplan.

Sv. Križ. Pretner V., faj., *Sajovec J.*, kpl., Kastelec J., učit.

Sv. Trojica. Suhadolnik J., fajm., Anžur A., kapl.

Sv. Lorenc. Lunder J., kapl.

Seli. Zorman A., adm., Kunst Liza v Repljah (Selo.)

Dobernič. Aljančič J., fajm.

Mirna Peč. Režek P., kapl.

Ambrus. Skerl J., fajm.

Hinje. Gros P., učit.

Šentjanž. Peterlin Št., kapl. (2 izt.)

Štev. družnikov: 46.

Dekanija Ternovo.

Dekanijski predstojnik: Rozman J., dekan.

Ternovo. Grašič A., dekan; Oblak J., Urbanček J., duh. pomoč.; Bilec J., zgodnik; *Ličan Sk.*, terg.; Potepan J., fant; *Benigar Franciška*; Valenčič J., kupec; Tomšič A., posestn.; Brinšek J., kupec; Pleše J., kupč. pomoč.; Kranjc M., župan; Kranjc F., šivar; Vičič Franciška, Možina Ana, posestnice; Čeligoj J., *Elias Joana*, Tomšič Jožefa, Bilc Joana, Tomšič Joana, Benigar Mihaela, device; Renko A., posest.; Batista Franca, devica; Kušlan Jožefa, gospa; Benigar Terezija, Meršnik Marija, Domladiž Marijana, Novak Marija, Stubler Marjeta, Skerl Jožefa, Žefrin Marija, Tomšič Marija, Babnik Franca, device; Hryatin T., kovač; Vičič Marija, devica; Perišek Jovana na Raki.

Knežak. Sušnik B., duhov.; Česnik J., terg.; Šajn Marjeta, šivilja.

Zagurje. Mlakar A., farman; Legat A., učitelj; Marinčič Marij.

Prem. Čandek J., fant; Počkaj Marijana, posestnica.

Košana. Skubec M., kapl.

Štev. družnikov: 45.

Dekanija Verhnika.

Dekanijski predstojnik: Bonner J., dekan.

Verhnika. Bonner J., dekan, Berčič A., učit.

Borovnica. Jugovic A., župnik, Robič S., kapl., Rant L., kapl., Urbančič L., čuvaj; Albrecht Fr., kerčm.

Logatec. Marinko J., fajm.; Čadež J., kapl.; Jerše A., učit.

Hotedersič. Rihar Fr., fajm.

Rovte. Vidmar M., fajm.

Št. Jošt. Bartol B., fajm.

Černi verh. Povše Fr., fajm.

Polhov gradec. Fada J., fajm.

Podlipa. Okorn Ign., fajm.

Preserje. Mencinger L., kapl.

Štev. družnikov: 17.

Štev. vseh čast. družnikov ljubljanske škofije: 1162.

V. Teržaška škofija:

Dekanija Dolina.

Dekanijski predstojnik: Jan Juri, dekan.

Dolina. Jan J., dekan; Švet Ivan, duh. pomoč., Lušnik J., učit., Paravel Urša, učiteljica, Sancin Ivan, Sancin J., Barut M., Grahonja P., Furlan I., poljedelci; Strajn Marija dekle.

Klanec. Rupnik J., duhovnik.

Draga. Tomšič Fr., kaplan.

Divača. Dolinar M., kurat, Ambrožič J. na Barki.

Štev. družnikov: 14.

Dekanija Jelšane.

Dekanijski predstojnik: Pušavec V., dekan.

Jelšane. Pušavec V., dekan, Dobravec M., kapl.

Klana. Princ J., fajm.

Podgrađe. Sovinec A., vikar; Poklar Joana, posestn.

Starada. Teran Fr., kapl.

Bergud. Burjak Marija, kuharica.

Hrušica. Breclnik J., fajm., Rekar J., duh. pomoč.

Pregarje. Vođe J., kaplan.

Golac. Eržen Ign., dušni pastir.

Vodice. Poklukar M., kurat.

Mune. Šinkovic J., farman, Koželj A., duh. pomoč. in učit.

Štev. družnikov: 14.

Dekanija Kastva.

Dekanijski predstojnik: Golmajer Urb., župnik.

Kastva. Volčič J., kapl.

Moščenice. Repič Fr., kapl., Zamlič Škend., kapl.

Beršec. Golmajer Urb., župnik, Vlašič A., plom. župnik.

Štev. družnikov: 5.

Dekanija Kerkavci.

Dekanijski predstojnik: —

Truške. Čuk L., župnik; Notar A., kapl.**Maresiga.** Snoj M., župnik.**Pomian.** Andolšek Mark., župnik.

Štev. družnikov: 4.

Dekanija Ospo.

Dekanijski predstojnik: Braucher Mat., dekan.

Ospa. Braucher M., dekan.**Loka.** Klemenčič J., fajm.; Pregelj J., kaplan.**Kubed.** Ovsenek Fr., fajm., Vidalli J., posest.**Plavje.** Kambič Matija, kapl.

Štev. družnikov: 6.

Dekanija Pedena.

Dekanijski predstojnik: O. Zihler Len., katehet v Paznu.

Pazen. o. Zihler Len., kateh., o. Bruner Jul., o. Frank Flor., o. Simončič C., o. Margreitner Kalas., o. Pramberger Seraf., o. Novlan Hugon, o. Pfeifer Grat., duh. iz frančišk. reda. brat Verhovec Edm.**Lindar.** Klemenčič A., župnik.

Štev. družnikov: 10.

Dekanija Pičan, Pirano in Umago.

Dekanijski predstojnik: —

Kastelvenere. Cvitko J., farman.**Grašišče.** Zimmermann M., župnik.**Volosko.** Sila M., kapl.**Krašica.** Ferjan J., kurat, Šoberl Uršula, kuharica.

Štev. družnikov: 5.

Dekanija Škedenj.

Dekanijski predstojnik: —

Škedenj. Martelanec P., kapl., Čenčur J., učit.**Katinara.** Jančar J., učit., Barovina S., km., Čok J., vertnar, Čok J. M., mežnarjev sin, Gerdol Barbara, perica, Švab Katarina, perica, Spetič Marija, km. hči; Pečar Urša, km. hči; Lekan T., gozd. čuvaj, Pečar Gašp., zidar, Gerdol J., oštir.

Rojana. Černe Fr., župnik, Hrovatin A.

Občina. Kuhn Ant., kapl., Hrovatin M., posest.

Štev. družnikov: 17.

Dekanija Tomaj.

Dekanijski predstojnik: Brence J., duh.

Dutovlje. Brence J., duh., dutovljska šola, Stok A., župan, Lah A., km., Švab M., ključar; Sirca A., ključar, Ravber Fr., km., Tavčer A., km., Tavčer B., km., Ščuka J., mizar, Vrabc J., km., Vrabc Marjana, km. hči, Rebec J., km., Rebec J., km. sin, Tavčer A., km., Tavčer A., km., Brundula J., čevljar.

Utovlje. Kuret J., župan.

Vogle. Ravber A., župan.

Štev. družnikov: 19.

Dekanija Terst.

Dekanijski predstojnik: Remic Fr., duhoven.

Terst. Švab M., korar; Remic F., Zorman J., Thaler T., Debelak M., Legat J. N., duhovniki; Golmajer J., špehar; Pajnič Katarina, Štupac Katarina, špeharice; Tomec J., delovec; *Cerkvenik Neša*, *Bajec Neša*, Rajner Marija, Perhavec Ana, Perhavec Tereza, Namer Uršula, Dolgan Marija, Lekše Marija, Pirh Rotija, Drašček Katarina, Gril Jozefa, Vejt Ana, Laharnar Neža, Dekleva Marija, Burja Ana, Žgur Rozalija, Kavčič Marija, Vatovec Marija, Škerel Neža, Jenčič Ana, dekle; Cavallar Roza, gospodična; Fende Neža, rožarica; Godina A., delavec; Gergič J., kmet; Klum A., posest., Grosar A., kovač; Stancar Lucija, žena del.; Cotar A., posest., Gruden B., Lotrič Marija, Perhavec Lena, dekla; Černe J., Logar F., Martelanec J., Pretner J., Varl J., Rogac A., bogoslovci; Križman J., Remec Fr., dijaka.

Barkola. Martelanec A., barkar, Martelanec L., zid. mojster, Bitenc A., učitelj, Bekar Frančiška, kmetica, Živec Marija, šiv., Martelanec A., ribič, Pertot Antonija, perica, Ferluga Pet., kamnoréz, Kociančič Jak.

Sv. Križ. Orel Val., fajm.; Furlani J., učitelj.

Sv. Ivan. Bartl Jož., kapl.

Podgorje. Fink Jož., kapl.

Štev. družnikov: 64.

Število vseh čast. družnikov teržaške škofije: 158.

VI. Sekovska in druge škofije.

Gradec. Dr. *Muršec J.*, kat. in prof. više realke; *Valenčak M.*, gimn. prof.; Društvo Slovenija; dr. *Robič M.*, prof. bogoslovja; *Gomilšak J.*, bogosl.; *Gomilšakova Jerica*; *Ruedl Fr.*, župn. v Cmureku; *Polič K.*, kurat v sirotišnici; *Muršec M.* v Gomilici; *Hanšič J.* v Halbenreinu; *Skorjanec Vjt.*, kapl. v Hartmansdorfu; *Pavalec J.*, kapl. v Cmureku; *Čuš J.*, kapl. v Lučah (Leutschah); *Kramberger Fel.*, župnik v Festenburgu.

Zagreb. Prezv. g. g. *Havlik Juraj*, kardinal in viši škof; *Duhovna mladež*; *Bradaška Fr.*, gimn. prof., prevzv. g. g. *Strossmayer J.*, škof v Djakovem.

Reka. O. Velec Avg., o. Bilc Lj., o. Raič J., svešč. kap. samost., Roič U., šivar; *Cestnik Marija*, posestnica; o. *Ricoli V.*, br. Vernik Iz., br. *Kimovec Il.*, br. *Juh Rok*, br. *Kralj Zahej* iz frančišk. samostana na Tersatu.

Karlovec. *Mandele V.*, gimn. prof.; o. *Gj. Novak*, gvardijan. *Travenšćak P.*, župnik v Leskovcu.

Varaždin. *Valjavec M.*, gimn. prof.; *Vojska L.*, župnik v Bisagu kod Varažd.; *Vuk Iv.*, župnik v sv. Jolžabeti.

Dunaj. *Cigale M.*, c. k. minist. konc.; *Navratil J.*, uradn. c. k. najviše godn.; *Pinezić P. Vikt.*, kapl. v Neunkirchnu; *Neimovan Čeh* na Ogerskem; *Staré J.*, modrosl. v Ljubljani.

Videmska škofija. *Podreka P.*, farni kapl. v Št. Petru; *Jušič J.*, kaplan v Landarni.

Senjska škofija. *Kvaternik J.*, dekan in čast. korar v Gerovem.

Štev. družnikov: 42.

Pregled vseh čast. družnikov:

Iz goriške više škofije	704 udov.
Iz kerške škofije	769 „
Iz lavantinske škofije	1128 „
Iz ljubljanske škofije	1162 „
Iz teržaške škofije	158 „
Iz drugih škofij	42 „

Dostavek:

I. Gor. nadšk.: Sorč Marija v Bovcu; Cotič Franca, posest. v Cerovem.

II. Lav. škof.: Studenice. Altman J., fajm., Jurančič Bl., Pinter A., Pinter N., Korun J., Avgustin J., Vovk Lucija, Otrošnik Katra, Černoga Mica, Matjašič Liza, Golob Mica.

Št. Jurje. Straže P. in Osat M., kmeta.

Kozje. Stermšek Fr., učit.; kozj. šola.

Štev. 17 „

Družnikov letnih in dosmertnih 3980

Dosmertnih še živih družnikov 199

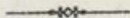
Letnih torej 3781

Imenik umerlih dosmertnih družnikov:

1. gosp. Čepe Fr., korar v Jarenini; 2. g. Don Julian Hornbek, barnabitski duhoven v spodnji Avstriji; 3. mil. gosp. Anton Martin Stomšek, škof lavantinski; 4. g. Florijan Mulej, fajmošter v Hinjah; 5. g. Dragotin Simandel, duhoven kerške škofije; 6. g. Franc Kulnik, dekan v Žabnicah; 7. g. Franc Šparl, duhoven v Jarenini; 8. g. J. Lešnik, fajm. v Št. Marksu.

Popravek:

Cerkniška dekanija šteje 101 (ne 98) udov.

Družbina oznanila.

I. Imenik novih dosmertnih družnikov.

Do 10. julija 1866 so na novo stopili v družbo sv. Mohora kot dosmertni udje in plačali v matico:

	gld.	kr.
194. Bernhard Rossbacher, tergovec v Celovcu	15	—
195. Anton baron Zois, grajšček v Predosljih	15	—
196. Ana Trojer, služabnica v Kamnjah I. pol.	7	50
197. Janez Jesenko, e. k. gimn. profes. v Gorici	15	—
198. Uršula Sirk, posestnica v Gorici	15	—
199. Katarina Pavšič, služabnica v Gorici . .	15	—
200. Neža Karničnik, šolarica v Hočah . . .	15	—
201. Fr. Mazi, fant v Cerknici	15	—
202. Rapočeva hiša št. 10 v Dobu pri Kamniku	15	—
203. Kramarjeva hiša št. 20 v Dobu I. pol. .	7	—
204. Janez Eder, fajmošter na Bohinski Beli .	15	—
205. Ivana Elias, devica v Ternovem I. pol. .	8	—
206. Matija Vuti, kmet v št. Lenartu I. pol. .	8	—
207. Dr. Jožef Rogač, kaplan v Dobropoljah .	15	—
Balant Lesjak, fajm. v Sodražici II. pol.	7	—
Marija Juvančič, služab. v Kamnjah II. pol.	7	50
Jože Žičker, dijak v Celji II. polovico .	7	—
Bravno društvo pod Pohorjem	7	50
Ostanek iz leta 1865 (gl. str. LXII)	3	58
Darilo gosp. Pavličevo	—	50
Vsega vkup .	213	58

Družbina matica se je torej pomnožila, kakor je videti iz tega razkazka, za 213 gld. 58 nkr.

II. Račun za leto 1866.

A. Dohodki:

	gld.	kr.
Letnina 3781 letnih družnikov	3781	—
Obresti od matičnega denarja 4650 gld. v obligacij.	232	50
Plačila knjigarjev *) za družbine bukve l. 1865 in sicer: J. Leona in E. Liegla v Celovcu; J. Lercherja, Gerberja in Giontinita v Ljubljani; E. Ferlinca in Fr. Lejrerja v Mariboru; K. Soharja v Celji (s Tarmonovim zneskom vred) in Gorici, H. Schimpfa v Terstu in J. Vepustka v Novem mestu	167	65
Za družnike l. 1865 je še prejela družba: od g. Lesarja 14 gld., g. Venediga 1 gld., g. Krasnika 1 gld., iz št. Jakopske fare 3 gld., g. Kosarja 5 gld. 27 kr., g. g. Golobiča, Orla in Furjana 3 gld. vkup	27	27
Skup	4208	42

Vsi prejemki za l. 1866 torej znašajo 4208 gld. 42 kr. v gotovih denarjih.

*) Gg. knjigar K. Tandler v Novem mestu in bukvoez Reš v Kranji še nista poslala plačila.

B. Stroški:

	gld.	kr.
I. Slovenske večernice XIII. zv. 3500 iztisov	352	52
II. " " XIV. zv. 3750 "	362	42
III. Kortonica, koroška deklica 4000 iztisov .	387	40
IV. Življenje svetnikov in svetnic božjih 5000 izt.	1361	6
V. Prilike patra Bonaventure 4500 iztisov .	501	75
VI. Koledarček za l. 1867, 4000 iztisov .	852	80
VII. Za izbo in razpošiljatev	100	—
VIII. Darilo sestavkoma „o telesni hrani“ in „o gromu in blisku“	20	—
IX. Voznina tiskovin iz Ljubljane	61	70
X. Zastanki iz leta 1865	35	—
XI. Veznina nekaj starših bukev	29	98
XII. 4000 družb. podobe in vpisovanjske pole za nekaj let	35	22
XIII. Razne potrebe (listovina, pošiljatve z markami, štempljanje voznih listov, darila listonoscem, vpisovanje novih udov in drugi manjši izdavki)	66	89
Skup .	4166	74

Stroški za leto 1866 iznašajo 4166 gld. 74 kr.

Ostane torej še gotovine za prihodnje leto 41 gld. 68 kr.

III. Matica.

Na koncu prvega leta 1860 je iznašala družbina matica 950 gld., l. 1861 je narasla na 2250 gld., l. 1862 na 2650 gld., l. 1863 na 3250 gld., l. 1864 na 4050 gld., l. 1865 pa na 4650 gld. v obligacijah, kakor je razvidno iz prejšnjih razkazkov.

Tekočega leta je priraslo družbini matici 213 gld. 58 kr., za kateri denar se je nakupilo dvoje državnih obligacij po 100 gld. s 5 odstotki, 42 gld. 58 kr. se pa hrani za prihodnje leto; po tem takem šteje sedaj matičino premoženje 4850 gld. v obligacijah.

IV. Razpis družbinih daril za l. 1867.

V povzdigo domače književnosti in v omiko slovenskega naroda razpisuje s tem družba sv. Mohora za leto 1867 sledeča darila:

a) sto in dvajset goldinarjev za najboljšo pravno-podučno povest v obsegu petih tiskanih pol, ktere naj se vzame tvarina iz domače zgodovine ali vsaj nasloni nanjo; celo djanje pa naj se tako razplete, da bode delo mikavno za domačo mladež in za priprosto ljudstvo slovensko.

b) sto goldinarjev za najboljšo gospodarsko delo o kaki važniši panogi slovenskega kmetijstva, n. pr. o živinoreji, o ratarstvu, o sadjoreji, o vinstvu ali o kakem drugem gospodarskem predelu. Beseda bodi skoz in skoz prav domača in priprostemu kmetu lahko razumljiva (če je mogoče v vprašanjih in odgovorih) v obsegu petih tiskanih pol.

Vsi spisi naj bodo prav lahko umevni in zanimivi, da bodo mladino in odraščene pošteno razveseljevali ter jim um in serce požlahtnovali. Rokopisi naj se pošljejo družbi franko vsaj do 1. decembra prihodnjega leta brez podpisanega imena in sicer toliko gotoviše do

tega časa, ker se v prihodnje ustanovljeni obrok ne bode več podaljševal. Darila se izplačajo na Vodnikov dan (2. febr.) 1867. leta.

V Celovcu 23. decembra 1865.

Odbor družbe sv. Mohora.

V. Vabilo za l. 1867.

Podpisani odbor vabi vse častite Slovence in Slovenke brez razločka stanú in starosti, da stopijo tudi prihodnje leto v prav obilnem številu v družbo sv. Mohora, ki jej bode vedno prva skerb, da ustreže svojim družnikom s prav zanimivim podučnim in kratkočasnim berilom. Letnina iznaša 1 gold., dosmertnina (plača za vse žive dni) 15 gold. a. v. Temu vabilu dostavlja še prošnjo:

a) Vsi gg. udje naj se oglašajo, kjer koli je to le mogoče, po dotičnih čast. farnih in dekanijskih predstojnikih. V ta namen se razpošljejo konec decembra vsem čast. dekanijstvom vpisovanjske pole za leto 1867; naj blagovoli torej v začetku mesca decembra vsak g. farni predstojnik svoje farane opomniti, da plačajo pred koncem mesca decembra svojo letnino.

b) Kdor se oglašá po drugih priložnostih n. pr. z naročbo na „slov. Prijatla,“ „Slovenca,“ „Glasnika“ itd. vred, naj zapiše svoje ime z letnino na poseben listič, da se njegovo ime ne spregleda in potem kaka pomota ne nastane.

c) Kdor prvič v družbo stopi, naj izrečno pové, da je nov družnik; vsakdo pa naj naznani mimo svojega stanovanja tudi faro in dekanijo, v katero spada.

d) Tudi dosmertni družniki naj vsako leto naznanijo svoje stanovanje; sosebno pa je to potrebno tedaj, če so svoje prebivališče premenili, ako želé družbinih bukev po gotovem poti v roke dobiti.

e) Kjer koli je mogoče, naj prejemajo čast. družniki družbine bukve po čast. dekanijskih in farnih predstojnikih.

Kdor pa mora bukve po drugi priložnosti prejeti, ta naj priloži za paket 10 nkr. za razne stroške, ki je taka pošiljava družbi prizadene.

f) Ker morajo čast. dekanijski predstojniki vložnino za prejete družbine bukve sami plačevati, zato naj jim blagovolijo te stroške čast. družniki poverniti; saj pride na vsacega prejemnika komaj po dva — tri krajcarje.

V Celovcu 1. julija 1866.

Odbor družbe sv. Mohora:

Dr. Val. Müller, korar in viši ogleda
ljudskih šol, kot vodja.

Andr. Einspieler, katehet, kot podvodja
in varh družb. premoženja.

P. Karol Robida, c. k. gimn. profesor,
kot pregledovavec družb. računov.

Ant. Janežič, c. k. realn. profesor, kot
tajnik in vrednik družb. bukev.

Karol Dirnwirt, špiritval v bogosl. se-
menišču.

Greg. Somer, c. k. normalni učenik.

Bern. Rossbacher, tergovec.

Dr. Val. Nemeč, prof. bogoslovja.

Mat. Šervicelj, škof. tajnik in dvorni
kaplan.

I.

Smert in življenje.

(Domača povest, spisal Fr. Gerbec.)

I.

Bila je lepa pomladanska noč. Luna je svitlo sijala in tisoč in tisoč zvezdic je lesketalo na jasnem nebu. Drevje je stalo v najlepšem cvetju in je razsipalo svoje prijetne dišave po pisani dolini. Cela narava se je prijazno smehljala v svoji pomladanski odeji. — Okrog in okrog je bilo mirno. Le potoček, kateri je ob robu zelenega hriba dervil svoje valove proti majhni vasi, le-tá je nekako dramil tihoto. Sem ter tje je tudi hladni vetrič zamajal zeleno listje na drevju, da je tiho zašumljalo, kakor bi si kaj med seboj skrivaj šepetalo. V vasi je že vse počivalo, le v majhni bajtici kraj vasi je še temno berlela luč. Na postelji je ležalo bolno dete, komaj kakih pet let stara deklica. Zraven nje sloni in zdihuje skerbna mati, ktera je tako prečula že več noči zraven nje v solzah in žalosti. Kako dolge so pač ure, ki je mati prečuje v vednem strahu in upu zraven svojega bolnega deteta! Dvakrat strašnejše pa so bile te njej, ker jej je kervavelo serce še na drugi rani, ktero jej je vsekala nemila osoda.

Pavle, njen mož, s katerim je živela v najlepši složnosti in zadovoljnosti, moral je iti na boj, ko je na Laškem punt nastal. Vojska je bila že potihnila in vojaki so se veseli vračali na očetovsko domovje; toda Pavleta ni nazaj. Dnevi in tedni pretekó, mi-

nejo mesci; pa Pavleta ni duha ne sluha. Skerbno je hodila nesrečna žena popraševati po njegovih pismih, toda zastonj. Tudi gosposka jej ni vedela drugega povedati, kakor to, da je menda ostal na bojišču. Leto in dan je že preteklo, kar je dobila od njega zadnje pismo. Kaj jej tedaj ostane misliti, kakor da ga res ni več, sosebno kar jej je še to tudi sosedov Tomaž, ki je bil ž njim na vojski, sam priterdil. Pravil je, da ga je videl pasti na bojišču poleg sebe; toda sovražnik ga je zapodil prehitro od tistega kraja, da ni mogel čisto nič dalje se ondi pomuditi.

Uboga žena toči solze ter vedno žaluje po svojem možu. Z vso gorečnostjo je ljubila zdaj le še svojo hčerko Agato; ves up je stavila zdaj le še v njo. Toda nemila osoda žuga jej vzeti tudi poslednje veselje. Skerbno je prečula dolge noči zraven nje, varovala jo je, kakor jo le zamore varovati dobra mati, in tako že več noči ni stisnila trudnega očesa. Na zadnje jo vendar le premaga spanje.

Naslonjena na Agatino posteljo zadremlje nekoliko časa. Pa glej, na enkrat se odpre nebo! Pavle prijazno pomiga svoji bolni hčerki od tam. Svitla zvezdica se uterne na nebu, leti k postelji bolne Agate, ter se spremeni v božjega angeljca, kateri dvigne bolno dete s postelje ter ga odnese na svojih perutih v nebeške višave. Mati zdiha in stega svoje roke za detetom. Kakor obupnica, ki vidi, da zastonj nupenja k svoji rešitvi poslednje moči, borila se je z nevidno močjó. Naenkrat plane kviško in zagrabi bolno dete; „jaz te ne pustim!“ pravi — in se prebudi. Vse je bilo le strašna sanja, kar si je ravno kar resnico mislila. Težek kamen se jej je odvalil s persi in zopet je laglje dihala.

Na stolu zraven nje je ležalo zadnje pismo Pavletovo — za njo draga svetinja. Pisal ga jej je en dan pred bojem. Večkrat ga je vzela v roke in prebrala ga že sto in stokrat, pa le vedno ga je še vzela v roke in prebiralala. Zdelo se jej je, kakor da bi

vsakikrat zopet kaj novega v njem našla, da-si ravno ga je nekako bolj potolažena zopet skupaj zložila. To pismo vzame zdaj zopet v roke in ga bere na glas, da jo tudi hčerka sliši. Tako-le se je glasilo:

Preljuba žena!

Globoke doline, visoki hribi in široko morje nas loči; toda v duhu sem vedno pri Tebi in svoji ljubeznjivi hčerki Agati. O, kako se že veselim in težko pričakujen oni čas, ko bom zamogel zopet s Teboj v mirni bajtici prebivati! Kako hrepenim Te že skoraj videti in svojo ljubo hčerko v naročje sprejeti! Prosi tudi Ti z menoj Boga, da bi skoraj prišel ta zaželeni čas! Zeló sem bil zadnjič vesel, ko si mi pisala, da ste zdravi, da je Agata nekoliko zrasla in da si jo tudi že naučila pokrižati se. Naj tudi ona sklene pobožno svoje male ročice zraven Tebe, kedar se me spomniš v molitvi, in Bog bo gotovo uslišal vajino prošnjo. O, ko bi jaz tako videl zraven Tebe dete svoje v nedolžni molitvici za me prositi, mislil bi si, da vidim angeljčka iz raja, ki se v Tvojem naročji igra. Povej ljubi hčerki, kako neizrečeno jo ljubi njen oče, ki ga loči daljava od nje, da je ne more pestovati v svojem naročji! Povej jej, ako Te že zamore razumeti, kako zelo se je veselim in da jej hočem prav lepih reči s seboj prinesiti, kedar domú pridem, ako bo vedno ubogljiva in se bo vedno rada učila moliti! —

Kar se tiče mene, hvala Bogu! jaz sem še precej dobro zdrav; nekteri pa imajo hudo merzlico.

To pismo Ti pišem iz ležišča blizo Novare. Preden j ga boš dobila, bom že v boju, ker gremo že jutri proti sovražniku. Pravijo, da se znamo pri Novari vdariti. Bog daj, da bi srečno zmagali, kakor terdno upam! Pri prvi priložnosti Ti bom zopet pisal in Ti tudi napis poslal, da mi boš vedela kam pisati. Ako bi pa htela božja volja, da v boju padem, draga ženka! o, ne žaluj preveč; misli si,

da je hotel Bog tako imeti in spomni se po gosto v molitvi na mé, in tudi ljubljeno hčerko tako podúči. — Z Bogom predraga moja! Preserčno vaji še pozdravljam in v duhu poljubim! Še enkrat z Bogom! Ves Tvoj

Pavel.

Iz ležišča pred Novaro . . . 1848.

Solze so jej oči zalile, ko prebere pismo. Na ustnice ga pritisne in ga poljubuje, kakor drago svetinjo. Tudi mala Agata se je z materjo jokala. „Ljuba mama! kdaj pa neki pridejo oče?“ popraša jih nedolžno. „O kako bi jih že rada videla in poznala! Ali me bodo tudi oni tako radi imeli, kakor Vi? — Jaz hočem Bogca prositi, da bi kmalo, — da bi še danes prišli. Mama, jaz mislim, da Bogec ne spi zdaj, gotovo me bo slišal, ako zdaj z vami molim za nje, kaj ne da?“ —

Tako je nedolžno dete govorilo; mati ga je serčno na čelo poljubila pa globoko zdihnila; da bi se Pavle še kdaj povernil, zginilo jej je že skoraj vse upanje. Zatorej jo je še tolikanj bolj ginila otročja želja po svojem še nepoznanem očetu. Kakor je bila Agata slaba, morali so jo vendar le mati zravhati po postelji, da je nekako klečala, tako jih je prosila. Potem se lepo pokriža, povzdigne pobožno svoje male sklenjene ročice proti nebu, ter z materjo, ki zraven nje pred posteljo kleče, na glas moli. Konec molitve pa še pristavi: „O ljubi Bogec! mati so mi pravili, kako imaš rad dobre otroke; daj, da kmalo pridejo moj oče domú, vedno hočem dobra biti!“

Nič več ni mogla dalje; mati so jo morali zopet v posteljo položiti. Globoki zdihljeji materni so spremljali poslednje besede otročje molitvice in pristavijo: „Bog mu daj večni mir!“

Zunaj pod oknom je stal med tem neki mož; vse je slišal in videl, kar se je v bajtici godilo. Pri molitvi tudi on poklekne na hladna tla pred oknom in goreče ž njimi moli. Pri poslednjih besedah Aga-

tinih in maternih pa mu je serce počiti žugalo, in vroče solzé so polile tla, kjer je klečal. Dalje se ni mogel zderžati. „Pavle! žena te mertvega objokuje, hčerka pa Boga prosi, da bi se kmalo na dom vernil,“ tako tiho s seboj govori, se urno dvigne, stopi k vratom in poterka na nje. „Kdo je in kaj bi radi?“ zasliši se žalostni in na pol ihteči glas znotraj. — „Jaz sem, — odgovori in komaj pristavi še zraven, — Pavle, — Tvoj mož.“

Kakor blisk prešine ta čas stanico krik nepričakovanega veselja, in kmalo je slonel Pavle na persih svoje žene, ktera ni vedela, ali je vse to resnica kar vidi, ali se ji le zopet senja. Težko bi bilo popisati, kaj je ta čas čutila, ko na enkrat pred seboj zopet vidi svojega moža, ktereга si je že gotovo mertvega mislila. Zdelo se jej je, da je v novo rojena, in žalost ktero je že toliko časa za-nj nosila, spremenila se je v tolikanj večje veselje, ker si ga ni več živega mislila.

Pavle pripoveduje zdaj svoji ženi, ktera ni mogla nikakor uganiti, zakaj ni bilo toliko časa nič glasú o njem, kako se je vse to zgodilo. Bil je v bitvi pri Novari ranjen, kakor je tudi res sosedov Tomaž pravil, da ga je videl tamkaj pasti. Toda bil je le na nogi ranjen, da ni mogel dalje. Sovražniki so ga vjeli in v Turin odpeljali. Tamkaj je bil v bolnišnici. Ozdravel je kmalo, potem pa je bil vjetnik na terdnjavi, dokler se niso po vojskini poravnavi zopet vsi vjetniki razpustili. —

Tako je uslišal Bog pobožno molitev. Pavletu se je danes spolnila želja, ktero je že pred toliko časom nosil v sercu in mu je bilo v ječi že skoraj upanje zginilo, da se mu bo kdaj spolnila.

Kakošni občutki so pač prešiniili njegovo serce pod oknom, ko je v prvič zopet pod domačim kapom stal, ko je videl, da ga žena mertvega misli, ter jo sliši moliti za njegov dušni mir! In kako mu je bilo pri sercu, ko v prvič zopet vidi svojo malo hčerko, bolno na postelji moliti za svojega očeta, da

bi se kmalo vernili in da bi jih skoraj videla, ker vedela ni še nič o smerti! Vzel je v naročje svoje bolno dete, da ga je zopet objel in poljubil. Agata je v prvič spoznala danes očeta in se je tega veselila, kakor se le bolni otrok veseliti zamore. Toda revno dete, kratko le je še tvoje veselje tukaj! — Še tisto noč je zdihnilo dete svojo čisto dušo v naročji svojega očeta, ktereга je htela osoda tako čudno še enkrat pred njegovo smertjo položiti v njegovo naročje, da mu more o smerti sam zatisniti trudne oči. — Ko juterno solnce zelene verhove zlati, kleči Pavle z svojo ženo pred mertvaškim odrom svoje hčerke, ki je kot nedolžna cvetica že v rajski pomladi cvetela. Bledi ličici njeni je obdajal sladek smehljej, kakor bi htela reči: „Ne jokajte po meni; Boga bom prosila za vas!“ Zatorej sta združeno molila: „Gospod! zgodi se Tvoja volja!“ —

II.

Lepe pesmi glas seže v deveto vas.

(Spisal J. Podmilšak.)

Radostne pesmi donijo,
Reke, potoki šumijo,
Cvetje livade pokriva,
Rosa sreberna jih zmiva.

— — — — —
A. Umek.

Ustra zima je še razsajala po milih slovenskih krajih; hribje in doline so bili pobeljeni s snegom, ki so ga zastonj skušali še preslabi solnčni žarki raztopiti. Po gozdih in vertih so stala drevesa gola, in tudi zgodnje spomladanske cvetke niso še pognale svojih pisanih glav iz zmerznjene zemlje. Ptice, mile pevčice, ki so odletele v jeseni v tople kraje,

niso se še povernile, da bi posedle svoja gnejzda. — V lepi Italiji pa, v zelenih logih apeninskih, kjer se razprostirajo po hribih in dolih prijetne sabinske vasi in mesta, vladala je že mila spomlad. Gorko solnce je ogrevalo zemljo, na višnjem nebu so se podili majhini sivkasti oblački, ktere je o večernem mraku krasno zlatilo zahajajoče solnce. Gozdi in verti so že zeleneli, cvetice so poganjale prva svoja pisana krila iz tale zemlje, po germovji pa so se glasile mile pesniice drobnih ptičkov.

Bilo je prijetno jutro meseca marca 1845. leta. Po precej široki cesti, zraven ktere se je vil majhen potok kakor sreberna nit, so koračili štirje možje v dolzih černih oblačilih. V kaki pol uri so dospeli na nizek obraščen holmec, od koder se je kaj lepo videla spodej prelepa dolina, kjer so se verstile prijazne vasi in okusno sezidane vile s svojimi velikimi parki — poletno bivališče bogatih meščanov.

„Krasno jutro!“ reče oče Rilo, ki je bil vodja mladih misijonarjev. „Bog daj, da ne bi bil naš trud zastonj, da bi tudi naše goreče besede razgrele terdovratna serca grešnikov za božjo čast, kakor razgrevajo solnčni žarki zemljo, da more roditi obilo sadú.“

„Amen!“ odgovoré tovarši ter posedejo na mehko travo kraj ceste. Marsikaj so si pripovedovali o svojih misijonih in prihodnjem težavnem življenji, ktere ga so si izvolili upaje v božjo pomoč, da bi osrečili zapuščene ovčice, raztresene po raznih delih svetá. Eden iz med njih pa, ki je sedel nekoliko oddaljen na kamenu, poraščenem z mahom, ta se ni vdeleževal njihovih pogovorov. Bil je krasen mladeneč visocega čela in bistrih oči, lica mu niso bila zagorela, kakor drugim tovaršem, kar je kazalo, da ni gorka Italija njegova domovina. Neprestano je zerl na severo-vzhodno stran, kjer se je razprostiralo sinje jadransko morje, in od časa do časa se je čul globok zdihljaj iz njegovih persi.

„Kaj ti je dragi Ignacio?“ vpraša ga eden tovaršev, pristopivši k njemu. „Zakaj si tako otožen in vedno zreš na morje?“

„Oh ljubi Mong! če gledam to krasno solnce, ki se je ravno kar vzdignilo iz morja, mislim si: ono je priplavalo čez mnogo lepih dežel, tudi čez mojo milo domovino slovensko; ono je videlo moje starše, brate in prijatelje, je je objemalo in poljubovalo s svojimi žarki, a jaz jih ne morem pritisniti na svoje serce, ter jih poljubiti, kar bi tako rad storil. Oh mila moja domovina! kako si zala, koliko hrabrih in zvestih sinov rediš; sicer ne obdaja tvojih pokrajin mogočno morje, ali preteka te bistra reka Sava, ki bobni izpod sivega Triglava po belo-peščenem brodu; njo obdajajo visoke gore, pokrite z večnim snegom, pod njima pa se prostirajo rodovitna polja in bogati vinogradi.“ — Sedaj je pojenjal mladeneč ter se zopet zamislil, nad njim pa se je vzdignil v zrak škerjanček ter milo žvergolel svojo jutranjo pesem; to je zdramilo mladenča. Ozerl se je proti nebu in djal s slovesnim glasom: „Škerjanček, mila ptica, kmalo pride čas, da poletiš v moje domovje ter si narediš ondi gnejzdo. Zopet bodeš prepeval vsako jutro svoje pesmice ter budil ljudi na delo, jaz pa se ne vernem tje. Potoval bodem po gostih gozdih in peščenih puščavah med divjimi narodi, da jim bom oznanjal luč sv. vere. Draga ptica! kedar te ponesó peruti v moj mili dom, poišči mi prijatelje, pozdravi je ter jim naroči, naj se zvesto spominjajo na-me.“ Škerjanček je zažvergolel ter odletel čez hribe in doline, misijonarji pa so se vzdignili in šli mirno svojo pot dalje.

„Dragi brate!“ začne med potom mladi Kitajec Mong svojemu tovaršu, „je-li da je lepa tvoja domovina? Tudi jaz priserčno ljubim svojo domovino, kjer mi prebivajo ljubi starši in znanci; navdaja pa me sladka nada, da se kmalo povrnem tje, ter jim prižgem luč resnice, ki jim je sedaj še prikrita. — Ali umiri se prijatelj, saj veš, da nam dolžnost vелеva vse za-

pustiti, kar nam je najljubšega na svetu, da pomoremo svojemu bližnjemu k zveličanju. Če ti je drago, zapojem ti kako slovensko pesmico, ki si me jih naučil, meni so se tako prikupile, da jih vedno prepevam.“

„Jako drago mi bode, saj veš, da me neizrečeno veseli, ako slišim popevati domače pesmice. Oh da nimam tudi jaz tega darú, da bi mogel peti, kolikorkrat bi si hotel s tem težave polajšati.

„Ktero pa hočeš?“ popraša ga Kitajec.

„Zapoj mi ono o Materi božji, ki mi jo je poslal une dni moj prijatelj iz Ljubljane, ki se glasi:

Mati preblaga,	Serca bolezni
Polna ljubezni,	Ti mi ozdravi!

Sedaj je začel peti Mong s svojim milim glasom krasno pesmico, da se je razlegalo daleč okrog; slovenskega mladenča pa so polile solze veselja, ko je čul milo domačo pesmico iz ust mladega Kitajca. Glas pa se je razlegal vedno dalje in dalje po hribu in dolu, kakor bi bili peli zvonovi. Cvetke kraj pota so pripogibale glavice, urni potok je strinjal svoje šumenje z milo pesmico in vetrič je lahno gibal drevesna peresa ter otresaval ž njih rosne kapljice na zeleno travo, kjer se je vsaktera lesketala kakor biser. Pesmico pa je čul slavček v germovji, dvignil je peruti, milo zapel ter odletel čez široko morje v deželo slovensko, kjer je prepeval vsako jutro in vsak večer svoje mile pesmice.

Prešla je spomlad za spomladjo. Po sabinskih holmcih se ni več slišalo milo slovensko petje, slišalo pa se je v daljni daljni Kini, kjer je hodil mladi misijonar Mong, po domačih krajinah prepevaje mile pesmi slovenske.

Tudi po slovenskih goricaš prepeva še slavček svoje pesmice, njemu pa se je oglasil še drugi pevec na strani dolenski; prijel je liro, jel ubirati strune in te so se oglasile mogočno, pevaje čast možu, ki je

hodeval nekdam z Mongom in Rilom po sabinskih goricah, sedaj pa že počiva v černej zemlji v lepi Italiji na obalih srednjega morja — Ignacu Knobleharju.

Glas pa se je zanesel še dalje v vročo Áfriko med černe sinove Kamove; ti pa so popadali na tla, točili solzé in s povzdignjenimi rokami molili za svojega duhovnega očeta, ki jim je toliko dobrega storil — za Abuna Solimana.

III.

Brez imena.

(Prosto po francoskem, spisal V. M.)

Nekega dne je Rubens, najslavniši slikar tistih časov, razgledoval okolico Madridsko, in prišel tudi v neki samostan, kjer so mnih živali po sila ostrih pravilih. Tu najde na malem in revnem samostanskem koru podobo, ki je pričala, da je bil slikar izverstna glava. Naslikan je bil umirajoč mnh. Rubens se ni mogel prečuditi lepoti te podobe. Pokliče svoje učence, ter jim jo pokaže, in vsi skupaj se niso mogli nahvaliti slikarja.

„Ali kdo je vendar delal to mojstersko delo!“ popraša učenec Van Dyk, ki ga je Rubens najbolje ljubil.

„Bilo je tu zdolej napisano neko imé, pa so ga prav skerbno zopet izbrisali,“ odgovori Van Thulden.

Rubens dá prositi predstojnika, da pride na par besed na kor. Ko pride stari mnh, popraša ga Rubens za imé umetnika, ki je vreden, da ga vsak občuduje.

„Ta slikar ni več od tega sveta,“ reče prior.

„Mertev!“ zavpije Rubens, „mertev! In nihče ga ni dozdam poznal. Nihče ga ni občudoval, nihče iz-

rekel njegovega imena, ki bi moralo biti neumerjoče, pred katerim bi se morebiti moralo skriti celó moje imé! In vendar,“ pristavi nekako ponosno umetnik, „in vendar, častiti oče, sem jaz Pavel Rubens!“

Pri tej besedi se čudovito oživi priorjev obraz. Oči se mu zasvetijo, strastno je vprè v Rubensa, in v njih se je bralo kaj več, nego sama radovednost. Ali ta dušni nemir je terpel le par trenutkov. Mnih pobesi zopet oči, križem položi na persi roké, ki je je bil trenutek poprej ves zamaknjen povzdignil, in reče še enkrat: „Ta slikar ni več od tega sveta.“

„Ali njegovo imé, njegovo imé, da ga morem povedati celemu svetu, da mu morem dati slavo, ki jo je zaslužil!“ sili Rubens, in Van Dyk, Jakop Jordaens, Van Thulden, ki so se pri njem učili, skoraj bi rekel, ž njim se kosali, vsi stopijo okoli priorja, ter ga vroče prosijo, naj jim pové imé izverstnega slikarja.

Mnih se je tresel; merzel znoj mu je tekel s čela po bledih licih, in ustnice so mu migale strastno, kakor da se pripravljajo, da odkrijejo skrivnost.

„Njegovo imé! Njegovo imé!“ ponavlja Rubens.

Mnih mahne resnobno in slovesno z roko.

„Poslušajte me, reče potem; „vi niste me dobro razuméli; rekel sem vam, da ta slikar ni več od tega sveta; ali s tem nisem hotel reči, da je umerl.“

„Živ je torej, živ! Oj dajte, da se ž njim spoznamo, da se ž njim seznanimo!“

„Odrekel se je slavi tega sveta: v samostanu je, mnih je.“

„Mnih! častiti oče, mnih! Oj povejte mi, v katerem samostanu, on mora med svet. Komur je Bog vtisnil znamenje velikega uma, ta se ne smé zopati v samoti. Bog mu je podelil visok poklic, mora ga izpolniti. Povejte mi samostan, kjer je skrit, in jaz pojdem tje, da ga odpeljem ter mu pokažem slavo, ki ga čaka. Ako bi se branil, izprosil bom, da ga sveti oče papež odvežejo njegovih obljub, da se more

verniti med svet, in zopet se poprijeti dela. Sveti oče me ljubijo, sveti oče bodo uslišali mojo prošnjo.“

„Ne bom vam povedal ne imena — ne samostana, kamor se je umaknil svetu,“ reče odločno mnih.

„Papež vam bo zapovedal,“ zaverne togotno Rubens.

„Poslušajte me,“ reče mnih, „za Božjo voljo, poslušajte me! Mislite li vi, da ta človek, predno je zapustil svet, predno se je odrekel bogastvu in slavi, ni junaško boril se proti takemu sklepu? Mislite li, da se ni dostikrat ljuto goljufal, da ni preterpel britkih bolečin, dokler ni slednjič spoznal — reče ter se poterka na persi — da je tukaj doli vse nečimerno? Pustite ga torej, da umerje v pribežališču, ki ga je našel proti svetu in njegovi bezupnosti. Pa reči vam tudi moram, da bi se trudili zastonj; bila bi to skušnjava, kjer bi on zmagal, pristavi dalje, ter se prekriža, ker Bog mu ne bo odtegnil svoje pomoči; Bog, ki ga je deržal za vrednega, da ga pokliče k sebi, ga ne bo pahnil izpred svojega obličja.“

„Ali, častisti oče, neumerjočnosti se odpoveduje, neumerjočnosti!“

„Ta neumerjočnost ni nič proti večnosti.“ Tako reče mnih, in potegne kapuco čez čelo, ter preterga govor takó, da ga Rubens ni mogel več nadlegovati.

Slavni slikar odide iz samostana in ž njim njegovi sloveči učenci. Zamišljeni in molče se vernejo v Madrid. Prior pa odide v svojo izbico, poklekne na slamo, ki mu je služila namesti postelje, in izmoli gorečo molitev.

Potem pobere čopiče, barve in druge reči, ki jih je rabil pri slikanji — ker on je bil slikar izverstne podobe brez imena — ter je verže v reko, ki je tekla pod njegovimi okni. Žalosten je gledal nekaj časa, kakó so valovi nesli dalje milo orodje.

Ko je vse izginilo v reki, poklekne zopet na slamo, in moli dalje pred lesenim križem.

IV.

Vitovec pri Trojanah.

(Spisal Jože Andrejčekov.)

Po véliki cesti, ki se vije po ravnem ljubljanskem polji proti Dunaju, dospé popotnik v kakih petih urah v ozko dolino, ki se vije med precej visokimi hribi proti štajerskej meji. Če ravno se ta kraj ne sme šteti med najprijetnije okolice slovenske, vendar ni tako dolgočasen, kakor bi si ga morda kdo mislil. Ob cesti verstí se vas za vasjó s prijaznimi hišami, na levej strani razprostirajo se zeleni travniki, kraj kterih se vije tikoma pod hribom majhen potok Radomlja, ki pa o deževnih časih tako naraste, da večkrat vse travnike zalije; na desni strani po hribih pa, kjer so bili pred kakimi sto leti še temni gozdi, nahajajo se sedaj plodne njive, ki dajó pridnim kmetom potrebnega žíveža.

Blizo štajerske meje že, med Blagóvico in Trojanami, je dolina tako ozka, da imata komaj dovolj prostora cesta in potok. Popotnik bi menil, da mu je tu pot zaperta dalje na Štajersko; kajti od vseh strani mu je ograjena cesta z visokimi hribi! Na levi strani razprostirajo se gozdi tje na Kolovraško in Čemšeniško, kterim pa že poje mnogo let neusmiljena sekira smertno pesem. Malo let še in molili bodo hribi svoje gole verhe proti nebu. Na severni strani ni znati, da bi bilo kedaj raslo drevje; ves hrib je peščen, le tu in tam nekoliko s travo poraščen. Če ravno je ta kraj ves gol in opuščen, zapazimo vendar le visoko nad cesto nekaj bornih človeških stanovališč, ki žugajo zdaj zdaj zvaliti se na spodej gredočega popotnika. — Naredimo majhen ovinek krog hriba in zopet se nam odpré pot dalje. Sedaj se nam pokaže iz zatišja bel zvonik z majhino cerkvico in dalje

ob cesti nekaj prav prijetnih hiš. To je Št Ožbald, zadnja postaja na Kranjskem. — Od tod se vije cesta v ridah vedno bolj navkreber čez presedelje Ovčijak. — Pomudimo se tu nekoliko časa in ozrimo se nekaj stoletij v preteklost.

Če ravno ta kraj ni dokaj znan po svetu, vendar je v zgodovinskem oziru zelo važen. Že pred Kristusovim rojstvom so rohnele tod mogočne rimljanske trume, ki so derle nad divje germanske narode, ter si napravile tod krog svoja naselišča. Še dan današnji izkopujejo krog Trojan rimske denarje.

Ko sem bil še deček, so mi oče večkrat pripovedovali, da je bilo nekdanj na Trojanah mesto, ki pa se je pozneje pogreznilo, da so še pred nekaj leti izorali na neki njivi zvezdo in križ mestnega zvonika. Rekli so tudi, da je bil krašnjiški mali zvon na Trojanah vlit iz samih srebernih dvajsetic. „Saj je ponujal za-nj“ rekli so, „ranjkemu gospodu fajmoštru neki žid poln zvon srebernih križakov, pa mu ga niso hoteli dati.“

Pa pustimo dalje opisovanje in vernimo se k glavni reči.

Slovenci so že od nekdanj zvesti svojemu poglavarju avstrijanskemu cesarju, zatorej niso nikdar mogli terpeti ptujih gospodarjev, ki so se silili v njihovo deželo. To se je pokazalo tudi v sedanjem stoletji, ko je prihrul Napoleon s svojo močjó v Avstrijo. Mnogo mnogo vojakov so mu potolkli kmetje okrog Trojan in Št. Ožbolda, posebno tedaj, ko se je vračal tisto nesrečno zimo 1812. leta iz Ruskega; če ravno se je godilo to tudi nekoliko iz sebičnosti.

Kako zoperno jim je bilo ptujstvo, razvidi se pa najbolj iz časa celjskih vojsk.

Zadnji celjski grof Ulrih je imel v službi nekega Jana Vitovca, kateremu je izročil povelje čez svojo konjico. Ker je bil Vitovec zvest svojemu gospodu ter se je v bojih posebno hrabro obnašal, podaril mu je Ulrih pozneje grajščino v slovenski okrajni. —

Po smerti Ulriha (1456) so se vneli med cesarjem Miroslavom IV., Ladislavom ogerskim in Janezom goriskim hudi boji zaradi dedšine celjskih pokrajin. Vitovca, ki je bil varuh celjske vdove, podkupi Miroslav, ter ga stori barona šternberškega, ker ž njegovo pomočjo je menil lahko premagati svoja nasprotnika ter se polastiti celjske grofije. Vitovec je bil od začetka zvest cesarju in se je pogumno obnašal v bojih, s čimur se je Miroslavu še bolj prikupil. Ali Vitovec videti, da je cesar v njegovih pestéh, tirjal je vedno več od njega, ker pa se mu je ta pozneje vendar le jel ustavljati, spert se je ž njim ter pristopil k Ladislavovi stranki. Ladislav, ki si je na vso moč prizadeval vsaj tista posestva si prisvojiti, ki so je imeli grofje na Ogerskem, pregovoril je Vitovca, da bi cesarja, ki je bil takrat ravno v Celji, nenadoma napadel ter se ga osebno polastil, kar je Vitovec tudi skušal storiti. V hudi stiski je ušel Miroslav komaj v gorno Celje, kamor so mu prišli potem kranjski vitezi na pomoč. Veliko listin pa in cesarski pečatnik so prišli Vitovcu v last.

Miroslav obsede Celje, zbere veliko vojsko na Kranjskem, Koroškem in Štajerskem, ter jo mahne naravnost proti Radoljci, ki je bila takrat celjska. Brez pomude si jo prisvoji, postavi v njo poveljnika Gašperja Lamberga in odrine na Koroško.

Ko Vitovec zvé, da je Radoljca v cesarjevih rokah, odrine neutegoma 1457. leta na Kranjsko, posede Loko in Kranj, potem pa jo mahne proti Radoljci. Lamberg videti, da se mu ni moč braniti zoper Vitovčevo vojsko, zažge mesto ter jo potegne stran. Vitovec pogasi hitro ogenj, popravi nekoliko obzidje, pusti v mestu posadko in odrine zopet na Štajersko. —

Miroljubni Slovenci pa so se bili Vitovčeve derhali že tako naveličali, da je že kar več niso mogli terpeti. Ker je vodja vedel, da bode s tem svoje vojake najbolj ohrabil in za se pridobil, ako jim pusti ravnati po lastni volji, počinjali so ti tako gro-

zovito po Slovenskem, kakor bi se bila privlekla kaka roparska derhal v deželo. Kar jim je prišlo v roke, vse so pograbili, vasi požigali in še več hudega počinjali. Kakor bi bil vstal Atila od smerti s svojimi divjimi Hunci, razsajali so po slovenskih mestih, tergih in vaséh. Vse je trepetalo pred njimi. Ni tedaj čuda, da so se vzdignili slovenski plemenitaši koj ko je Vitovec odšel proti Štajerskemu, napadli v Radoljci posadko ter jo popolnoma pokončali, rove krog mesta pa so zasuli, kakor jim je bil cesar velel.

Pa tudi Vitovcu se je slaba godila, ko se je vračal. Komej dospé s svojo vojno med hribe pri Trojanah, kar se naenkrat začuje grozen krik in ko bi trenil, valí se klada za klado z debelim kamenjem vred na Vitovčeve vojake. Ko so bili namreč kmetje čuli, da se Vitovec bliža, nasekali so nad cesto drevesa in pripravili velike kupe kamenja, da bi Vitovca bolje sprejeli. Ko se približa konjica nesrečnemu mestu, zagermé drevesa in kamenje na njo in so kakor červe mučkala vojake po cesti. Kar pa so drevesna debla premalo storila, pridali so debeli bati, koli in puške. Gotovo bi bila našla Vitovčeva vojska tukaj svoj grob, ko bi bili imeli kmetje kacega previdnega vodnika.

Vitovec videti, da mu ni moč priti čez Trojane, umakne se nazaj proti Krašnji, v hribe pa pošlje najhrabreje svoje pešce, da bi kaznovali uporne kmete. — Kmetje, ne pričakovaje sovražnika od nasprotne strani, veselili so se že svoje zmage, ali zdajci se zasvetijo težki meči nad njihovimi glavami, in ko blisk planejo Celjani nad nje. Dolgo so se branili kmetje in marsikteri Vitovčan se je zvernil pod močnim mahljejem; slednjič pa so vendar kmetje obnemogli, zarad premajhnega števila. — Od slej niso Vitovčeve čete več tako grozovito razsajale po Slovenskem.

V.

Jovana, francoska junakinja.

(Spisal J. Furlani.)

Jovana je bila hič francoskega kmeta, rojena okoli 1411 v vasi Domremi na Lotringijskem. Kot kmečko dekletko je pomagala svojemu očetu polje obdelovati, in ko je njo vërsta zadela, pasla je tudi selsko čredo. V cerkev je kaj rada hodila; gostokrat so jo našli samo v cerkvi klečati in moliti pred podobo Jezusa in matere Božje. Že v otročjih letih je bila Jovana tako pobožna, da se ji je zdelo, Bog bo ž njo kak čudež storil.

Vladal je tačas francosko kraljestvo kralj Karol VII. ki je zasedel prestol po smerti svojega očeta Karola VI. Že dolgo je terpela vojska med Angleži in Francozi, in v tej vojski pod Karolom VI. in VII. je pa šlo Angležem tako po sreči, da so si prisvojili skoraj vso francosko deželo, in kaj? celó glavno mesto Pariz je bilo v njihovi oblasti. Kralj Karol VII. je bil prisiljen bežati na južno Francosko. Edino upanje, ki ga je še imel, bilo je vterjeno mesto Orlean. Ali Angleži so tudi semkaj privreli, da bi se polastili tudi tega mesta. Karol vës preplašen, da se bodo Angleži skoraj tudi tega mesta polastili, umika se čedalje proti jugu francoske dežele.

Jovana je med tem odrasla prav čversta deklina. Neprenehoma je hodila v cerkev molit in se priporočat Bogu in njegovim svetnikom. Slišala je praviti o nekem prerokovanji, namreč: da bo francosko deželo devica rešila. Ona si je terdno domišljevala, da ravno ona je tista devica, izvoljena od samega Boga, da reši Francosko njegovih zatiravcev — Angležev. S to svojo živo domišljijo vsa navdušena, šla je k nekemu francoskemu poveljniku in prosila ga je,

naj bi jo peljal h kralju, ker jej je od Boga zapovedano rešiti mesto Orlean in kronati kralja Karola v Rêmu.

Bilo je ravno prvega dné meseca marca 1429, ko je Jovana pred kralja stopila. Po tem ko jo je ta preslišal, pokliče v zbor duhovnike in druge učene može ter jih popraša, kaj mu je storiti? Oni mu svetvajo, naj privoli v to, kar mu je svetovala Kralj, ki je bil v veliki zadregi, rad sprejme ponudbo, ter jo pooblasti, naj stori, kar le za dobro spozna v odrešitev Orleana. Jovana dá na to bërž napraviti zastavo (bandero), na ktorej je bil namalan Bog, z limbarji okrožen, deržeč v rokah kroglo celega svetá. In kedar so jej še zaželeni meč iz neke cerkve donesli, skliče vkup vojake ter jim ukaže se spovedati in sv. obhajilo prejeti. — Francozje, prevedeni z Bogom, živežem in orožjem so zdaj nastopili pot proti Orleanu; pred njimi je šla Jovana jezdeča na konju in v svoji levici vojskino zastavo deržeča. Ko so prišli v mesto, podá se Jovana najpred v cerkev molit, Orleanci pa jej napravijo veliko večerjo; toda Jovana po svoji navadi izpije le nekaj vina z vodo in sné kos kruha. Kmalo začne iz mesta vdarjati, in Angleže s takim uspehom napada, da jim je vsaki pot veliko škodo napravila in je za nekaj dni tako oslabila, da so morali že deveti dan obsedo popustiti in se s svojo armado umekniti. Kdo bi utegnil popisati preveliko veselje, ki je zavladalo zdaj med francoskimi vojaki? Jovanino serce je kipelo gole hvaležnosti do Boga, da jej je dal srečno pregnati sovražnike od orleanskega mesta, gré h kralju in povabi ga iti ž njo k Remu, da ga tam krona s krono kraljevo po stari francoski šegi. Mesto Rems je pa bilo še v pesti Angležev; in okoli Rema je bilo mnogo malih taborov — vterjenih mestic, v kterih so bili angleški vojaki. Kralj Jovano uboga, ta gré ž njo proti odločenemu mestu. Francozi so jemali tabor za tabrom, Angleži so bežali, mesta pa so odpirala svoja vrata

francoskemu kralju, Karolu VII. 16. julija je bilo, ko so Francozi šli v mesto Rems, in 17. ravno taistega meseca je bil že Karol VII. kronan za francoskega kralja.

Po taki poti je Jovana v malih tednih spolnila svojo nalogo; tem pa, ki so jej čast in slavo peli, je ukazovala: čast in hvalo dajte le Bogu, s kterega pomočjó je ona vse to srečno dognala.

Ko je bil kralj v Remu kronan, bila bi se Jovana rada vrnila na svoj rojstni dom in se počila posvetnega šuma; toda kralj jo serčno prosi, naj še ostane v njegovi armadi, ktera si je pod njenim poveljem toliko zmage in slave zadobila. Jovana dovoli v to prošnjo ter odide s kraljevo vojsko v mesto Kompjen, ki so jo še obsedali sovražniki kraljevi, Burgundčani in Angleži.

Ali od zdaj toliko hrabri júnakinji ne gre več po sreči; pri nekem izletu iz mesta jo sovražniki v svojo pest dobé ter jo obsodijo, da ima živa sežgana biti. Jovana, vselej v Božjo voljo vdana devica, tudi to svojo smertno odsodbo mirno zasliši, spové se in obhaja in trikrat klicaje v presveto ime „Jezus,“ je umerla 30. maja 1431; pepel sežganega telesa so pa Angleži v reko Seno vérgli. Tako je končala hrabra junakinja francoskega naroda, po kateri so se Francozi angleškega jarma popolnoma oprostili.

Jovana je lep zgled, kako imamo tudi mi biti junaki svojega naroda. Čeravno ni vsem dano biti junakom, kakor je bila Jovana, pa vendar zamoremo in imamo biti toliko, kolikor se nam Slovencem spodobi. Jovana je vse delala z Bogom in za Bogá, vse svoje žile je napenjala in gibala za svojega kralja in v blagor svoji domovini. Tudi mi Slovenci sprejmemo za svoje geslo: „Vse za vero, cesarja in domovino.“

I. Vse za vero. Vera je človeku v tej solzni dolini največa dobrotnica. Naj ga tudi vse zapustí, vse sovraži, vera je edina, ki ga v največih britkostih

tolažiti zamore takó, da se sredi največih nesreč srečnega in veselega čuti, enako pobožnemu Jobu, ki je hudo zadet vesel ponavljal: „Kakor je Bogu dopadlo, tako se je zgodilo, češčeno bodi Gospodovo imé.“ Gorje pa človeku, ako je brez vere; že v majhnih nesrečah si pomagati ne zná — obupuje, on je nesrečen časno in večno! Torej Slovenci! vse za vero; toda vse le za pravo vero — katoliško. Izjemši eno samo vas na Koroškem (Zagoriče blizo Kokova) smo mi Slovenci sploh katoliške vere. Večna hvala Bogu! Iz hvaležnosti za ta preveliki dar božji, bodimo pa katoliški veri iz vsega sercá popolnoma udani. Kot pokorni njeni otroci spolnujmo vselej in povsod véstno vse božje in cerkvene zapovedi. V tej sv. veri zmeraj podučujmo sebe in naše podložne; kot katoličanje spoštujmo in ljubimo namestnika Jezusa Kristusa na zemlji, rimskega papeža in vse druge duhovske in deželske oblastnike. Nikar ne pripuščajmo, da bi nam sv. vero sovražniki psovali ali jo nam kratili. Za to katoliško vero živimo in od nje nikar ne odstopimo, naj bi nam bilo za njo prelití zadnjo kapljico kervi, kakor so to storili naši slovenski rojaki: Sv. Mohor v Ogleji, sv. Just v Terstu, sv. Maksimiljan v Celji itd. Torej vseh nas geslo naj bode in ostani: Vse za vero — katoliško.

II. Vse za cesarja. Bili so pač žalostni časi. Naš narod slovenski je terdno spal. Razun dveh — treh Slovenci še vedeli niso, kakšna kri se po njih žilah pretaka. Skoraj vsi, ki so v šolo hodili in gosposko suktnjo nosili, so se sramovali, biti slovenskega plemena, in so pozabili svoj materni jezik in poptujčevali sebe in svoje otroke. In ko bi bil naš narod še kako stoletje spal tako smertno spanje, zibnil bi bil gotovo iz števila narodov, Slovenec ne bil več Slovenec, zbrisan bi bil z obličja tega svetá. Toda časi so se spremenili. Napočilo je leta 1848: Slovenec se zdrami ter se ozira ponosno po svojih bratih — po svojih gorah in dolinah. Dan danes se Slovenci

vedno bolj zavedajo; svoj materni jezik zmeraj bolj ljubijo; tudi po šolah in vradnijah zmeraj večo pravico zadobivajo. V šolah se naša mladina zmerom bolj na podlagi svojega jezika podučuje; v vradnijah je tudi naš jezik saj toliko obveljal, da vsaki Slovenec na slovenske vloge tudi terjati smé, da se mu v domačem jeziku odpisati mora. Slovenci! od kod nam le-té pravice in veljavnosti? — Naš presvitli cesar, Franc Jožef I., je pravicoljuben mož. On je izrekel in hoče tudi mož beseda ostati: „Enakopravnost vsem svojim narodom!“ To je cesarjeva volja in prizadetek, da mi Slovenci nismo več kot do zdaj zatiran narod, ampak da enako vsem drugim omikanim narodom Nemcem in Lahom, uživamo enake pravice v šolah, v kancelijah, in kjer koli si bodi — povsod. Enaka bremena — enake pravice. Po tem takem je naš cesar Franc Jožef I. nam Slovincem res velik dobrotnik, v narodskih zadevah je on naš rešitelj — on je naš pravični oče, ki hoče vse svoje podložne narode z enako ljubeznijo objeti in osrečiti. Slava mu! Toda ljubezen tirja ljubezen. Ako smo dolžni tudi krivičnim predstavljenim v vseh dopuščenih rečéh pokorni biti in je spoštovati, koliko več bomo pa ljubili in spoštovali našega pravičnega cesarja, ki se z enako serčnostjo tudi za blagor našega naroda poteguje? — Slovani! vaša zvestoba do cesarja je že od zdavnej znana. Tudi v prihodnje bodite mu vselej zvesti in pokorni. Z veseljem in voljno odrajtujte cesarju, kar je cesarjevega. Iz hvaležnosti do njega bodite pripravljene vse svoje dušne in telesne žile napeti, posebno ko bi šlo braniti mu krono in prestol zoper njegove sovražnike, bodisi znotranje ali vnanje. Vaše geslo naj bode in naj vedno ostane: „Vse za cesarja — Franc Jožefa I!“

III. Vse za domovino. Ko se je Slovenec zdramil iz stoletnega spanja, poprašal je skerbno: „Kje dom je moj? Kje dom je moj?“ — Na tem svetu je Slovenca dom tam, kjer se njegov mili jezik

v deržini in cerkvi glasi. Tedaj naš dom je med Slovenci: na Primorskem, Kranjskem, Štajerskem in Koroškem. Ta dom ali domovino, kjer smo beli dan zagledali in slovenske glasove se učili, moramo pa ljubiti, pravi domorodci moramo biti. Kdo pa je pravi domorodec? Le taisti, ki živi in se trudi in marsikaj vterpi v blagor svoji domovini. Slavno znan domorodec so bili ranjki knez in škof lavantinski, Anton Slomšek. Že takrat, ko drugi Slovenci še vedeli niso kaj, kje in kako, že tedaj je njih serce bilo le za blagor svoje domovine. Noč in dan so tuhtali, podučevali in svetovali, spisovali in na svetlo dajali koristne spise za vsako starost, za vsaki stan. In ako je bilo kaj koristnega v domovini podpirati, bili so oni gotovo med prvimi, ki so z veseljem v djanji prihiteli na pomoč. Oni so svojo škofijo prerodili. In vsaka vas, ki je v njih oblast spadala, vé gotovo več ali manj pričati o njih dobrotljivosti in domodstvu. Dokler slovenski rod diha, Anton Slomšek mu bo vedno v hvaležnem spominu. Slava takim domorodcem! Pravi domorodec, ki je svoji domovini tudi veliko koristil, je bil ranjki g. fajmošter, Matija Vertovec. S svojo „vinorejo“ in „kemijo“ so marsikomu na bolje pomagali. Šentvidčani, med katerimi so ranjki pastirili, imajo se veliko njemu zahvaliti, da imajo takó lepo ogleštane vinograde, in da toliko žlahnega grozdja in sladkega vina pridelajo. In tako bi mogli naštetí še veliko drugih mož; slava jim, da se toliko trudijo za mili naš narod!

Nas Slovencev ni dosti; komaj poldrugi milijon nas je; mi smo najmanjša vejica prevelikega slovenskega debla, ki šteje čez 80 milijonov duš. Toda ravno zavolj tega, ker nas je malo, moramo biti bolj složni — čversti korenjaki — eden za drugega — vsi za vse. Tedaj koristite svoji domovini, kakor li morete! Kdor je bolj zveden in učen, naj podučuje manj zvedene prostake, ki si pri rokodelstvu, na polji ali v hišnem gospodarstvu prav pomagati ne

znajo. Kdor je bolj premožen, naj z veseljem bolj ubožnim na pomoč prihiti, naj se nikar ne obotavlja kak goldinarček v prid svoji domovini darovati, naj se vpiše v družbo sv. Mohora in v Matico, naj si naroča naše časopise ali druge podučivne bukve, in sam jih prebravši naj je posojuje svojim manj premožnim pa podučevanja potrebnim sosedom itd. — Tedaj Slovenci! eden za drugega — vsi za vse, in vse to v blagor naši domovini. In zagotovim vas, po takej poti boste vi pravi korenjaki slovenski — vredni sinovi vašega doma, naša domovina bo zmerom bolj slavna, srečna in spoštovana tudi od ptujca, ki nas je ž njo vred do zdaj zaničeval in sovražil, — in le po tem takem bo vsak izmed nas ponosno zaukati zamogel: „Na Slovenskem dom je moj!“

Torej vseh nas Slovencev geslo naj bode in ostane: Vse za vero — katoliško, — vse za našega cesarja — avstrijanskega, in — vse za domovino — slovensko. — Serčnost tedaj verli junaki slovenski!

VI.

Juri Stephenson. *)

(Spisal J. Navratil.)

Juri Stephenson se je rodil v Wilamu blizo Njukasla (Newcastle, po naše Novigrad) na Angeškem 9. junija 1781. Starši so mu bili delavci. Oča je kuril v rudniku pod staro mašino, s kakoršno se voda polje (čreplje); zmerom je bil prost delavec, toda za svoj stan dosti pameten; tudi je znal veliko

*) Beri Stivenz'n, to je Stefanov sin.

lepih pripovedek; zato je bilo vedno veliko dece okrog njega v rudniku pri ognju. Mati mu je bila bogaboječa, pametna žena in dobra gospodinja, ki jo je imelo vse rado. Jurče je moral, dokler je bil še majhen, le po vasi sem ter tje hoditi in naročila izročati, svoje mlajše brate in sestrice pestovati ali je varovati, da jih kak voz ne povozi itd., — v osmem letu pa še verh tega vsak dan za dva angleška vinarja ali penez, to je za kakih 8 nkr. *), sosedove krave pasti. Po tem je moral za 6 takih vinarjev na dan oglje čistiti; v štirnajstem letu je počel pomagati staremu očetu pri njegovem opravilu za 1 šiling **) na dan. Čeravno si je služilo ta čas že vsako dete le-te verle rodovine svoj kruhek, pa so živeli vendar po siromaški. Ko je dobil Jurče pozneje malo boljšo službico, po dva šilinga na dan, od veselja je zakričal: „Zdaj sem pa mož!“ Pervo prihranjeno „gvinejo“ ***) je ogledaval na vse strani in se je neznano veselil, češ: kako sem obogatel! Tak je bil naš Jurče.

Pisati in brati še ni znal; pa je posnemal vse. Ves zaljubljen je bil v stroj ali mašino, ki jo je stregel. Tako jo je snažil in svitlal, da jo je bilo veselje videti. Naglo je prekosil očeta; le-ta pa ni bil nevoljen zato, nego je moževal tako, kakor star cerkovnik, ki si vidi sina duhovna na leci. Jurčetova bistra glava se je pečala neprenehoma z mašinami. Vedno je premišljeval, kako bi se dala ta ali una popraviti, ali kako nova in koristna znajti. Zdaj je videl, kako bi mu bilo treba bukve prebirati in se iz njih marsičesa priučevati. V večerno šolo počne hoditi in se že velik brati, pisati in računati učiti.

*) 1 tak vinar ali penez (penny) velja kake 4 nkr. (malo več).

**) 1 šiling ima v sebi 12 angleških vinarjev, to je kakih 49 nkr.

***) Gvineja ima v sebi 21 šilingov, to je kakih 10 fl. 30 nkr.

Vse to mu je šlo tako naglo od rok, da je pretekel berž vse svoje tovarše — celó učitelja.

Pil je malo, bukve prebiral jako marljivo, pre-mišljeval pa še bolj. Na zadnje je poskočil v službi še toliko, da je služil malo manj od funta šterlingov *) na teden. Napravil si je hišico in se je oženil leta 1802.

Kako vesel je bil, ko mu je povila pridna žena sinka. Oče in mati sta mislila, da sta v nebesih, če se je dete le nasmejalo. Kolika sreča je zadovoljnost tudi brez bogastva! Toda nesreča ni spala vedno tudi v koči teh siromaških ljudi. Pogoreli so. Koča jim je zgorela malo da ne vsa. To, kar ni zgorelo, zakajeno in premočeno je bilo vse z vodo, s katero so polivali.

Žalosten ogleduje Juri pogorišče in počne popravljanje — kdo bi si mislil! — najprej staro hišno uro. Pa tako dobro jo popravi, da je počel berž po tem sluti za najboljšega „zdravnika za ure.“

Leta 1804 se je preselil v Kilingvors (Killingworth), sedem milj od Njukasla. Ondi so še le spoznali, kako dobre glavice je Juri, posebno za nove najdbe. Ondi se je začela nova doba njegovemu imenitnemu življenju.

Ali nesreča ga ni pozabila: nesmiljena smert mu vzame preserčno ženo. Od prevelike žalosti prejde Juri v Škocijo dela iskat; pa se verne ves pobit, da bi bil blizo ljubega sinka, — ali glej nove nesreče! Ko pride nazaj, najde si očeta slepega in brez pomoči. Hvaležni sin vzame slepega očeta in revno mater k sebi in prečuje nektero noč, marljivo delaje, da bi mogel le ubogim staršem pomagati in si sinka dobro odgojiti. Juri je posnemal, kakor že vemo, vse; samouk je bil, da malo takih. Samotež se je naučil ure popravljanje, pa tudi črevlje in kopita delati, verh tega pa še krojiti za rudarje opravo (obleko),

*) 1 funt šterlingov je 20 šilingov, tedaj malo da ne 10 fl. našega denarja. (Kakih 9 fl. 80 kr.).

da so jim jo žene šivale. Še dan današnji se nosijo nekteri rudarji Kilingworški po kroju Jurjevem. Vse to je delal, da bi le živil sebe pa svojce pošteno na svetu. Jako težko ga je stalo, da se je moral ravno ta čas od vojaščine odkupovati in namestnika kupiti. Ali njegova beseda je bila „stanovitnost!“ in ta stanovitnost v nesreči mu je hodila potlej jako na hvalo.

V rudniku so se gólili poprej motozi jako naglo; on je znašel dober pomoček za to, da so rabili (terpeli) mnogo dalje. Razklecane in slabe stare mašine je znal tako popravljati, da so ga popraševali za svet celó taki mojstri, ki so se mu iz perva posmehovali. Za popravo neke take mašine je dobil deset „gvinej“ na dar in boljšo službo; še boljšo so mu pa obetali. Mašine si je priljubil najbolj in je premišljeval neprenehoma; vedno je risal in napravljaj obrise, izrezával majhine podobe različnih mašin itd. Po stanovitnosti in bistri glavici je postal „mašinar,“ in je služil po 100 funtov šterlingov na leto. V ti službi je začel le-ta bistroglavi mož s svojimi popravami in znajdbami po nevedoma veliko spremembo v vožnji po vsem omikanem svetu. Čeravno ni mislil od kraja na železnico, pa si je izmislil vendar marsikaj imenitnega. Nekteri so ga verno poslušali in se mu čudili, nekteri z glavami majali; taki, ki so imeli sami prazne buče, — taki so ga pa pitali z „bedaki (bebcí).“

Vemo, kako je dal nekđaj francoski minister Rišeljé učenega Francoza, ki se je pisal Salomon Kô (de Čaus) blizo Pariza k bebcem zapreti, zato ker jo je vedno terdil, da bi se ladije na vodi in vozovi po suhem lahko s soparom vrele vode gonili, in ker je hodil revež vlade francoske pomoči denarja prosit, da bi spravil to reč na dan. Dasiravno je Škotec Jakob V à t (Watt) pozneje uganil, kako treba s soparom vrele vode ladije goniti in je to reč tudi vresničil, toda minilo je nad 150 let, preden so počeli s soparom tudi po suhem vozariti. Res, da so popravljali v angleških rudnikih vožnjo po šinah ne-

prenehoma; res, da je obletela marsikoga misel, ne bi li se mogli po takih železnih potih ali cestah tudi ljudje in blago voziti; pa kakor koli so poskušali, spodletelo jim je vselej. Stephensona je doletela sreča, da je znašel preimenitno najdbo, namreč: vožnjo s soparom po suhem. Našel je bogatega dobrotnika, ki ga je zakladal z denarjem za prvi hlapon. *) Ta dobrotnik je bil angleški velikaš *Revensvors* (*Ravensworth*). Svet je pa štel zato *Revensvorsa* za neumneža. Po sreči izdelal *Stephenson* svoj hlapon. Vozil je 1600 centov za 1 uro po štiri milje daleč, in ker je bil pa ta hlapon tako drag, kakor na priliko kak konj, zabavljali so *Stephensonu* nasprotniki, češ: „Potem takem nismo kar nič na dobičku.“ — „Na dobičku smo,“ odreže se on, ki je berž vganil, kaj treba še popraviti. Nov pomoček znajde, da podvoji naglost svojega hlapona, in opravi tako, da je bilo mogoče potem vse, kar se je zdelo poprej vsem, da je nemogoče. To se je zgodilo leta 1815. — Svet je bil zdaj prena-rejen.

„Sila kola lomi.“ V *Manšester* so morali pavolo vedno iz *Liverpula* (*Liverpool*) dobivati; ali obe mesti vkup niste imeli dosti potov, cest in vodotokov, da bi je bili mogli kupcem dosta pošiljati. Tista pavola, ki je bila namenjena za v *Manšester*, morala je ležati v *Liverpulu* dalje, nego je trebalo od za morja v *Liverpul*. To je bilo strašno sitno in na veliko škodo kupcem in delavcem, ki so morali nehotoma postavati, zato pa tudi stradati.

Železnica bi prišla v okom vsem tem nadlogam; ali kdo misli na njo! Toda . . . kakor smo rekli — „sila kola lomi.“ S časoma, ko so videli, da ni drugače, pa počno *Stephensona* za svèt popraševati;

*) Hlapón pravimo tisti mašini, v kateri se nabira iz vrele vode s o p a r ali hlap, ki goni (vozi za seboj) s silno silno svojo močjo po železnici jako naglo cele vlake, to je po 20, po 40 velikih polnih voz.

zakaj njegovo ime je že slovelo ž njegovo mašino vred daleč okrog, in brez njega se ni upal takega posla nikdo polotiti. Ali joj svetomerom, ki so merili svet za to železnico. Koliko zaprek so jim stavili cestarji, lastniki vodotokov in suhega sveta, najemniki, kmetje, celó žene in otroci! Vsi so jih sramotili in kamenje nad-nje metali. Pomagače so neusmiljeno pretepali; unega, ki je vlačil svetomerom verigo, hteli so v jamo prekucniti; tistemu možu, ki je deržal v rokah neznanu, čudno merilo svetomersko, pomaljali so palice in puške pod nos; skratka, tako so se ustavljali, da so se morale te priprave za železnico med Manšestrom pa Liverpoolom odložiti.

Ta čas je videl bogat mož po imenu Piz (Pease) Stephensonovo mašino v Kilingvorsu in mu je dal mahom službo v svoji fabriki s 300 funti šterlingov na leto; pozneje se je pa združil ž njim. Napravila sta „na spoli“ fabriko za hlapone v Njukaslu. Tako je postal nekdanji delavec Stephenson zdaj velik fabrikant in gospodar, ki je ravnal s svojimi ljudmi pošteno in lepo. Vožnja po tej železnici se je počela leta 1825. Pervi č se je peljalo po nji le oglje, moka pa 250 ljudi. V vlaku je bilo 38 voz; vse skup je tehtalo 1800 centov. Gospod Stephenson (kakor so ga zdaj zvali) je vodil le-ta vlak sam, in priderdral v 1 uri 10 milj daleč.

To je bilo ondaj čudo, ki so ga razglašale novice po vsem svetu. Stephenson je imel poslej še več nasprotnikov in sovražnikov nego poprej. Ali železnice in naglih hlaponov opravljivi jeziki niso mogli ustaviti.

Iz perva ni mislil Stephenson, da bi prevažal kedaj ljudi po železnici, le za blago je bila namenjena. Po tem še le železnico delaje — počeli so misliti tudi na vožnjo za ljudi. Star poštni voz so kupili in ga posadili na leseno podstavo. Na tem samem vozu so se vozili ljudje prvi dan in še dolgo na to po železnici in to po deset milj daleč od Stektna

(Stockton) do Darlingtona (Darlington); več prostora, več voz ni bilo za-nje. Pa tudi popotnikov med imenovanimi mestoma ondaj ni bilo še mnogo, ker so se bali ljudje iz pervine kake nesreče pri tako čudni vožnji brez vprege. Gospod Stephenson je pa hotel po sili mahom za prvo poskušnjo z blagom, tudi voz za ljudi imeti, in tako so bili kupili in pripravili tisti stari poštni voz.

Zdaj so se lotili spet železnice iz Manšestra v Liverpool. Stephenson je bil pri tem poslu prvi izmed vseh. Lahko si mislimo, kako pisano so ga gledali lastniki vodotokov, ki so imeli jako velik dobiček za prevažanje blaga po teh vodotokih.

Njega in njegove ljudi so pitali s „tepci in potepuhi,“ ne le ustmeno (na besede), nego i pismeno; celó nekako nevarno prerokovanje so razglašali: Železnica bo kriva — tako so kvasili — sam Bog ve kolike nesreče, da bo vse zgorelo, da bodo celó kure nehale nesti. Bog daj bebecem pamet!

Tolažili so se pa ti preroki s tem, da ne bo moči železnice povsod napeljati. Ko so pa prešerni lastniki vodotokov videli, da to ni nemogoče, počeli so ponujati kupcem več dobička, nego poprej, ako si hočejo dajati blago po vodotokih (na ladijah) voziti.

Pa je bilo prekasno. Železnica se je daljšala vkljub vsem zaprekam. Vsi ki so poprej vedno z glavo odmajevali, morajo zdaj verjeti, da bodo na svetu skoro neznano velike preuredbe.

Spomina vreden je 15. dan septembra meseca leta 1830, ko se je začela vožnja po železnici manšestersko-liverpulske. Preprostega delavca sin se je poslavil, prekosal in osramotil vse svoje učene in imenitne nasprotnike (izmed velike gospode). Dva grajščaka, ki nista hotela nikakor privoliti, da bi delal železnico po njunem svetu, in sta ga s tem prisilila cesto po najslabejših krajih napeljevati, češ, naj mu spodleti, — ta bogata gospoda sta ponujala potem svojo pomoč vsakemu, kdorkoli bi hotel napraviti

drugo železnico od Manšestra do Liverpoola po krajšem potu in lepšem svetu. S tem sta hotela Stephensonu škodovati. Ravno s tem sta pa nehoté povikšala slavo nekdanjemu preprostemu delavcu Jurju, ki je pri vsem tem srečno dognal preslavno svoje delo, in dodelal drugo večo železnico, ki je bila živa priča, da bo kedaj mogoče, s soparjevo močjo voziti se od kraja do kraja po vsem svetu — po suhem, kakor so se že poprej vozili po vodi.

Ko so videli rojaki Jurjevi zdaj z lastnimi očmi, da ni to nikaka sanjarija, počeli so bogatini zidati železnico za železnico.

Do leta 1840 pa ni bilo na Angleškem skoro nobene železnice, da se je ne bi bil udeležil Stephenson. Tudi stranskih se je poprijemal. Do ravno tistega leta so mu nagajali še strašno nevošljivci pa sovražniki; pa vselej jih je vgnal, ter se vračal kakor srečen junak z vojske moški in vesel domu — v lastno svojo hišo blizo Č esterfilda (Chesterfield), kjer se je počival in oveseljeval.

Trideset let potem, ko je bil Juri Stephenson delavec v rudniku Njukaselskem, vozil se je od tega mesta do Londina (London) le po devet ur s hlaponom, ki ga je bil sam naredil.

Juri Stephenson je tedaj tista prebistra glava, ki ji gre čast in slava, da švigamo zdaj tudi po suhem — brez kake vprege naglo kakor tica od mesta do mesta, iz dežele v deželo.

Mesto Liverpoolsko je postavilo Stephensonu krasen spominek na čast. Več mest mu je podelilo častno meščanstvo, to je: dali so mu pravico pravega meščana tistih mest. Zahajali so k njemu celó tuji kralji in kraljice ter ga popraševali, kako bi se dala po njihovem svetu železnica napraviti.

Kralj belžanski (belgijanski) Leopold ga je počastil z redom (križcem) viteza belžanskega; pa Juri je bil tako spameten, da ni hotel nositi. Tudi vlada angleška mu je ponujala čast viteško, pa je ni hotel,

in se ne podpisuje drugače, nego „Juri Stephenson“ — brez kakega nazivka ali „naslova.“

Veš li zdaj, predragi mladenič slovenski! kdo in kaj je Juri Stephenson? Vem, da ga zdaj znaš, vem da ga boš pomnil vse žive dni; vem, da boš mislil na-nj — posebno kedar se boš vozil po železni cesti.

Spominjaj se ga pa tudi ondaj, kedar se bodo nevedneži posmehovali kaki novi znajdbi ali kaki po-pravi, ki si se je lotil po modrih naukih in podukih, bodi si pri obertnji ali pri rokodelstvu ali pri kmetiji. — Ako bi bil poslušal Stephenson ošabne modrijane, opravljivce, zabavljivce, težko da bi vozili zdaj po železnih cestah s preberzimi železnimi konji, ki jim ni treba druge piče nego vrele vode, iz ktere se nareja v njih trebuhu tista silna moč, ki jih goni tako naglo, da predirjajo za 1 uro po 7, po 10, — če je treba, celó po 12 milj, to je celo dan hodá.

VII.

Pohorje.

(Popisal J. G—k.).

Iz mnogih štajerskih in koroških krajev se vidi visoko bregovje, po imenu Pohorje, ktero sega od ptujskega polja do Goratana, od desnega dravskega obrežja s svojimi odrastki blizo do savinske doline. Razširjaje se v največ panogah proti jugo-vzhodu obsega nad trinajst štirjaških milj, in meri po dolgem nad osem, po širokem štiri milje.

Pohorje se sme prištevati najbolj znamenitim pokrajinam na Slovenskem. — Pokrito je z velikimi temnimi gozdi, posebno na podoljih (rebrih), in de-

loma s takimi, v katerih še menda ni nikoli pela nobena sekira. Na svojem sedlu ima velike in (res čudno!) močirnate planote, zvečma z mahovjem in z gostim cretjem prerasene. Daleč znano je pohorsko bukovje, smrečje in hojčje, ki je najlepši kinč obširnih gozdov. Po njih šumljâ brez števila bistrih virov, katerih vode ženó mnogo žag in mlinov. Iz zemlje se koplje na Pohorji na mnogih mestih mramor, apnénik, kvarec, zidavno kamenje, kremen, kamneno oglje itd.

Čez Pohorje, sosebno čez više planine, je razgernjena neka gluha tihota; le tû pa tam je slišati glas dervarskih sekir, šumenje potokov, ali mukanje govedi in beketanje ovac. Čelo gorovje se dá primeriti veliki samiji, v kateri se le redkoma nahaja sled življenja. Po gozdih je skrite dosti zverjadi; sem ter tje se potepa celó volk. Med ticami živé tu kanje, sokoli, jastrebi, redkoma divji petelini in slavci, pa v posebno obilnem številu sove in čuki. Po gozdih gomazi tudi dokaj gaščaric, pisanih modrasov, gadov in slepcev. V čistih potokih igrajo med drugimi ribami postervi nenavadne velikosti. — V černih jezerih na planotah živi neko posebno pleme žabnjakov.

Z gozdi ste preraščeni v obče dve tretjini Pohorja; ostalo tretjino pokrivajo pašniki, njive, travniki in vinogradi. Njive so jako rodovitne, pašniki tako lepo zeleni, da bi se smela švajcarska planina ž njimi ponašati; tedaj so goveda in ovce tu kaj lepe. Sadnega drevja in tersja stoji največ na vzhodnih, na južno- in severo-vzhodnih hribih, ki so vsi pohorski odrastki; ti hribje rodé glasovita, močna vina, ktera se razpošiljajo v butelah daleč po Avstriji. — Od leta 1848 sem se je na pohorskih bregovih več drevja posekalo, ko popred menda v celem stoletji. Ker pravo gozdnarstvo tu še ni prav znano, nahajajo se vmes že celó gole gore, in po neumnosti se dela od leta do leta večâ škoda. Pervotnih goz-

dov*) stoji še precej, zlasti od najviše pohorske gore, Vélike Kape (nad 4800') tje do sv. treh Kraljev in do Rakovca. Kakor beli labudi, gledajo tu pa tam lične cerkve iz zelenih gozdov. Žavolj krasnih planin in gozdov, posebno pa zarad prelepega razgleda obišče mnogo popotnikov te kraje. Kakor po celem Pohorju, deržé tù pa tam tudi na najviše gore čedne steze, da tujcu ni težko, celo gorovje v nekterih dneh prehoditi. Najlepši razgled se vživa z Vélike Kape, s ktere se neki vidi več dni daleč, nad tri sto cerkví, gradov in vesi; potem z gore Planine, od sv. Uršule, sv. Kungete, sv. Mohora, sv. Ane, sv. Ignacija, sv. Janža, sv. Antonija, sv. Danijela in z mnogih drugih višin.

Pohorski zrak je hladnejši ko v sosednih dolinah; časi pa je tudi po okolici hudo mrazovje, med tem ko so planine tople. Sneg zapade zgorej po štiri ali pet tednov popred, kakor po dolinah, in ostane s pomladi ravno toliko tednov delj. Zató pa drevje in trava zgorej neverjetno hitro zelení. Pohorje ne terpi le samo dosta od neviht in burij, ki mu časi debela drevesa rujejo in lomijo, ampak pošilja je tudi v sosedne krajine, posebno v slovenske gorice, vert štajerske zemlje. Take nevihte se vzdigajo najrajše v jasnih toplih dneh, in sicer tako naglo, da kmet komaj domú ubeži, če zagleda na polji černe oblake po nebu le-sem vreti. Pol ure je dosti, in njegove setve skoraj sledú ni, tako hitro mu jo toča podrobí.

Pohorje je tudi vremenski prerok, kakor daleč se vidi. „Velika Kapa ima klobuk“**) kliče kmet in ne gré sejat ali kosit, ker vé, da je dež blizo. In dokler se vzdigajo s Pohorja mlade megle, gotovo ni upati, da bo jasno. Na celo okolico ima torej to bregovje velik upliv; obernimo se zdaj k njegovim prebivavcem.

*) Pervotni gozd = Urwald.

**) to je, je z oblaki zagernjena.

Pohorjancev pa se šteje pet in dvajset do trideset tisoč. Bivajo v osemdesetih občinah, ktere spadajo pod pet okrajev, sedem dekanij in štiri in trideset far in lokalij. Po kervi so vsi Slovenci, razun majhnega števila dervarjev in delavcev po fabrikah. Poglejmo zlasti na une, kateri ne pridejo v dotiko s tujci in sosedi, in čudili se bomo nad temi posebnosti v tej tihi samiji. Ni večega razločka med dvema sosedoma, kakor med Gorčanom *) in Pohorjancem. Uni je omikan, jasnega duha, lahkomiseln, strasten, ljubi posebno petje, zabavo in spremembo; — ta je tih, resnoben in čmeren, kakor njegovo bregovje, zamišljen in malo besedi, vražast, plah in hraniven, pa nespačenega moškega značaja. Ker živi ločen od vsega sveta, je nezaupen proti tujcu, posebno če nosi gosposko suknjo. Pa s komur se seznanj, ostane mu najzvestejši prijatelj. Ni menda nikjer drugej na Slovenskem toliko vraž, kakor pri Pohorjancih. Na vsakem razpotji, v vseh globelih in prepadih, kakor v razvalinah stanujejo po njihovih mislih strahovi in copernice, ktere so po njih mislih krive vsake toče in nesreče. Brez števila pravljič spominja še na stare paganske čase; v černih jezerih živé neki drakoni, in če kdo kamen v vodo požene, hajdi, hitro je nevihta tû! — Želeti bi bilo, da bi se prazna vera z vsemi sredstvi zatirala, ker je ljudstvu v veliko škodo. Še leta 1851 jih je romalo na tisoče k neki hojki blizo Rakovca, ker se je glas razletel, da so verniki videli na njej Marijo; le po iskrenem prizadetji knezoškofa Slomška se je skoro pokazalo, da je bilo vse prazna goljufija.

Pohorjanci so tudi, kakor priprosti ljudjé, sploh pobožni in pridni. Najboljše priče tega so cerkve, katerih je po tem gorovji blizo osemdeset! Radi prebivavci romajo, posebno k cerkvam sv. Henrika, Antonija, Petra, Ignacija, na severni strani pa pred

*) Gorčan = poprek, prebivavec slovenskih goric.

vsem k stari glasoviti cerkvi Marijini v Rušah. Tù se jih snide včasì na tisoče, in se lahko poznajo od družih romarjev po postavi in po debeli sivi ali rujavkasti obleki; tù pa tam še nosijo mesto čevljev lesene coklje. Malokje so verniki svojim duhovnim pastirjem tako udani, svojim starim šegam tako zvesti ostali, kakor Pohorjanci; daleč znani so tudi po gostoljubnosti. — Stanujejo krog pod Pohorjem v malih vaséh, na podoljih (rebrih) pa v posamnih bornih kočah. Vsi so nenavadno terdne, vendar bolj neukretne rasti, in sploh najterpežniši delavci. V občë so precej siromašni, in njih živež je slab, ker so pohorske gorice (vinogradi) večidel lastnina bogatejših sosedov in tujcev; prvi viri njihovih dohodkov in zaslužkov so torej njive, pašniki, kupčija z lesom, sekanje derv, oglarstvo in — fabrike.

Poglejmo najpopred na oglarje in dervarje, kterih je mnogo sem naseljenih tujcev. Ob času velikih bojev z Napoleonom in tudi potlej je pribežalo vsako leto več fantov na to bregovje, da so se soldaščini ognili; našli so tù varno zavetje, in so bili večidel tihotapci in zverinski tatje. Ko se je začelo več drevja sekati, dali so se najeti za dervarje, kterih število se zdaj od leta do leta množi; dan danes je med njimi precej Čehov, Korošcev, Kranjcev, Talijanov in Furlanov, ki pa se vsi lepo zastopijo. Združenih jih je po trideset in več pod posebnimi mojstri, in stanujejo, kakor vojaki po kasarnah, v posebnih hišah. Po celem bregovji imajo raztresene svoje kočë in bajte, ki jim služijo za pribežališče o nevihtah. Derva in oglje se deloma rabi po fabrikah, deloma se terži ž njim v druge kraje.

Blanje, kterih se na žagah veliko nareže, vozijo se po Dravi doli do Belega grada. — Žalibog! da se po gozdih precej slabo gospodari, in se utegne kedaj Pohorju goditi, kakor Krasu.

Obernimo se zdaj k fabrikam. Šteje se šest steklarnic in ena popirnica, skupej z blizo šest sto de-

lavci. Gledé steklarnic se sme reči, da so med najboljšimi v naših deželah; steklo in steklene posode, v njih narejene, se pošiljajo daleč daleč v tuje dežele. Delavci po teh fabrikah so večidel marljivi, veseli Čehi z ženami in otroki. Tù še le spoznamo, kako se v potu obličja kruh služi. Bodi si šestletni otrok ali šestdesetletni starec, vsak je na svojem mestu, vsak pri posebnem primernem delu, nikjer ni križem rok in postavanja; pri vsem je taka gibčnost, pa tudi tak red, kakor bi bili vsi delavci skup členki (déli) velike mašine. Ti ljudjé, že od mladih nog pri delu, so najbistrejši in najbolj omikani po vsem Pohorji. Pri nekterih fabrikah so za deco tudi šole. — Razun teh fabrik stojé na pohorski zemlji nektere železne kovačnice, in med Vitajno in slov. Gradcem fužine, v katerih se izdeluje železo iz pohorskih rud. Z dervarji vred je pri njih nad tri sto delavcev.

Toliko o sedanjih Pohorjancih in njihovi domovini. Ozrimo se na zadnje še nekaj v minulost. — Pervi zgodovinski sled nam kažejo na Pohorji mnogi grobovi in ostanki iz rimskih časov, iz katerih moremo sklepati, da Rimljani niso imeli le naselbin krog Pohorja, v Hočah, v Rušah, v slov. Gradcu, v Vitajni in na drugih mestih, ampak tudi visoko na Pohorji; držala je najberž rimska cesta čez to gorovje. Kdaj so se prvi Slovenci sem in poprek v naše kraje naselili, to še ni jasno dognano; gotovo pa je, da so v petem in šestem stoletji že tù bili. O času preseljevanja narodov je pribežalo v goste pohorske gozde dosti stanovavcev iz vseh krajev. Luč kristjanstva je prisvetila na Pohorje pozneje, ko v njegovo okolico, ker je bilo malokjer pristopno; v bližnjem Ptuji najdemo že leta 304, in v Celji clo leta 284 po Kristusu škofovski sedež. Po mnogih preganjanjih in bojih je kristjanstvo spet zginilo; in še le v sedmem in osmem stoletji so prišli od južne in severne strani vdrugič oznanovavci sv. vere. Slovenjograški knezi, še poganske vere, so se najhrab-

rejše branili zoper napade Bavarov in tudi zoper novo vero. Oglejski in solnograški duhovniki so bili prvi, ki so žlahtno seme kristjanstva na pohorski zemlji zasejali.

Leta 900 je stala že cerkva v Rušah, tedaj je morala sv. vera že jako ukorenjena biti. Ko je dobila koroška opatija šent-pavlska na Pohorji mnogo zemljišč v last, pošiljali so se od ondod vneti misijonarji. Od te dobe se je stavilo na tem gorovji zmerom več cerkev, posebno kar je prišel velik kos Pohorja bližnjim in daljnim samostanom v last. Največ posestva so imeli tû celjski grofi, o katerih se med ljudstvom še dan danes mnogo pripovedek sliši; tudi oni so postavili precej cerkev.

Junaško so se obnašali Pohorjanci zoper Turke, ki so večkrat v naše kraje priderli; povsod se še dan danes popotniku pripoveduje o bitvi pri sv. Ahaciji. Nahajajo se tudi tako imenovane turške šance, zidovja in imena, ki nas spominjajo grozovitnih nevernikov. Potem ni bilo sovražnika sem do francoskih bojev, o katerih se je mnogo fantov na gorovji poskrilo. Leta 1760 je bila postavljena prva fabrika, kmalo za njo druge, in po njih se je začela za Pohorjance nova doba. Odslej se množi hitro število prebivavcev, pa tudi omika in blagostanje; bati se le je, da se s časom vsi gozdi posekajo, česar Bog obvari.

VIII.

0 telesni hrani.

(Spisal Fr. Marn.)

Ako primerimo živež človeški in živalski sploh s hrano, ki jo potrebujejo in sprejemajo v sé rastline, najdemo kaj velik razloček. Ne le, da je hrana drugačna, tudi pot, po kateri pride v truplo, je različna. Človek in žival ima posebno pripravo, s katero sprejema hrano v se, rastlina pa jo sesá skoraj na vsi poveršnini, zlasti pa po listji in koreninah iz zemlje in iz zraka.

Veči in važnejši pa je razloček, ako primerimo hrano živalsko in rastlinsko in pogledamo, kakova da je. Hrana rastlinska so tvarine neoživljene ali neorganične kakor voda, ogelno-kislina, amonijak, žveplo itd. ki nimajo nikakoršne podobnosti s tvarinami, iz katerih je sestavljena rastlina.

Rastlina ima torej to moč, da sprejema tvarine neorganične ali mertve v ožem pomenu iz zemlje in iz zraka, in je predeluje in spojuje v zveze organske ali oživljene, kakoršne najdemo v rastlini. Iz vode, ogelno-kislina, amonijaka stvari rastlina vlaknate nitke, škrob (štirko), sladkor rastlinski, beljakec in premnoge druge tvarine, iz katerih obstoji rastlina.

Te zmožnosti živali nimajo. Nobena žival ne more neorganičnih tvarin tako spremeniti, da bi mu bile v redivno hrano. Položen k oterpnjenim persim matere zemlje bi moral človek in žival poginiti; treba je torej posrednika, da jima za živež potrebne tvarine spreminja v organske — ta posrednik so rastline.

V rastlini je mnogo tacihi tvarin, ki so podobne tvarinam, ki jih najdemo v truplu živalskem, zato je

kermljenje živalsko veliko enoličnejše in prostejše, kakor predelovanje hrane rastlinske.

Živali ni treba več iz prvotnih tvarin sestavljati vlaknatih nitok, meščobe itd., ker vse to se najde v rastlini že pripravljeno. Žival nima v tem oziru družega opraviti, kakor da gotove rastlinske tvarine zmehta in po kervotoku na svoje mesto pripelje. Še bolj jasno je to pri taci živalih, ki se hranijo z mesom in kervjó. Tù vživa žival ravno take tvarine, iz kakoršnih je sestavljeno njeno teló.

Iz skušnje vemo, da prebavljamo tem lože, čim več je v jedi taci tvarin, iz kakoršnih se sklada naše teló. Zató je tudi želodec taci živali, ki se kermijo samo z rastlinami, na pr. prežvekovavcev, ves drugačen, kakor pri mesojedcih. Ti uživaje redivne, že vpodobljene in prestrojene tvarine prebavijo veliko hitreje in imajo tudi prej zadosti.

Govedo potrebuje v primeri prav veliko sená. Temu se ni čuditi; seno ima v sebi le malo beljakca (Eiweis) in meščobe ali tolšče, ki redi tudi živalsko teló, tem več pa drevnine, telesu neugodne. Tudi je znano, da govedo ali pa konj potrebuje veliko več časa, preden omehčá in prebavi povžito hrano, kakor pa človek ali pa take živali, pri katerih želodec nima druge naloge, kakor spreminjati meso spet v mesó. Zato tudi ostane hrana rastlinojedcem delj časa v želodcu; pri nekterih se poverne celó še enkrat v gobec, kjer se na novo prežveče in s slino pomeša, da postane k povžitku ugodnejši in pripravniši. Razun tega so tudi čreva rastlinojedcev posebno dolga; čreva ropnih tic in zveri, zlasti pa pri mački v primeri zeló kratka.

Konj potrebuje na dan kerme suhe in mokre (vode) $\frac{1}{10}$, krava $\frac{1}{6}$, domači zajček celó $\frac{1}{4}$ svoje telesne teže, mačka pa samo dva in dvajseti del. Odrastli človek potrebuje na dan živeža in pijače $\frac{1}{16}$ — $\frac{1}{20}$ svoje teže. Res je, da trebuhopasci vživajo več, toda brez vse koristi.

Vse, kar pride čez to mero v teló, zapusti ga spet večidel nespremenjeno in mu več škoduje, ker ga teži, kakor pa hasne. Se vé, da ne potrebujejo vsi ljudjé enako veliko hrani; potreba raste s truplom. V drugem letu svoje starosti potrebuje že trikrat več kakor v prvem; pri sedmih letih že šestkrat in pri dvajsetih dvajsetkrat več.

S štiridesetim letom je popolnoma dospelo tudi človeško telo, in teža njegova se navadno potem ne zvišuje ne znižuje več, razun v bolezni. Ko pa je telo popolnoma razvito, služi tudi hrana, ktero mu dajemo samo k ohrani, ne pa k zviševanju in pa razširjevanju postave telesne. Vse tvarine, jed in pijača, ki je v enem letu povžijemo, morajo ravno toliko tehtati, kakor vse to, kar gre v tem času iz našega trupla. Tu je gledati zlasti na sopare, ki puhté iz naše kože, časi v podobi pota, in pa na tiste tvarine, ki je izsopemo iz sebe.

Vsakemu je znano, da ni vsak živež enako koristen in rediven. Dostikrat vživamo jedí, v kterih je mnogo tvarin, ki jim pravi vednost škrob, gumi (to ste tvarine, ki se nahajajo zlasti v žitnem žganji, v krompirji, kostanji), sladkor (to je tvarina, od ktere prihaja sladkoba) in meščoba ali tolstoba (mastni sok v rastlinah), v nobeni teh tvarin pa ni gnjilca (stickstoff), zato se iz njih ne more narejati ni koža, ni meso, ker ravno za to dvojje je mnogo gnjilca potreba. Niti človek niti žival bi dolgo ne živela, ko bi vživala samo te tvarine. Množijo sicer gorkoto, pospešujejo dihanje in dajó truplu mastí ali tolščobe, ne redé pa mesá in tudi kosti ne vterdujejo. Saj je znano, kako tolsti postanejo prešiči in goske, ako se jim podaja hrana maščobna in škrobovita.

Da se množi mesó, zató je potreba živeža, v kterem je gnjilec. Ta pa je v rastlinskem beljakcu, to je tisti živež, ki ga najdemo največ v jajcetu; odtod ima tudi imé.

Kermimo li žival na pr. s samim škrobom in

beljakom, dajemo jej vseh k dihanju in množenju mesnih svalov potrebnih tvarin. Prepričamo se pa vendar, da jej ta živež kmalo več ne diši, ne ljubi se ji več jesti, peša in hira, dokler ne pogine. Vzrok temu je pomanjkanje fosforovega apna, iz kterega so kosti, in pomanjkanje kuhinjske soli, ktere je neobhodno potreba, da se nareja slina v želodcu, ker brez nje žival prebavljati ne more.

Tako hiranje se opazuje večkrat tudi pri govedi, ako se kermi s tvarinami, v kterih primanjkuje apna na pr. samo z oljnatimi prešami, z repo itd. Žival ne dobó potrebnega apna, povsod drugod se lepo redí; le kosti ostanejo slabe in krebke, tako da se dostikrat polomijo pod težo telesno. Ta bolezen se odpravi, ako se vmes dostikrat polaga detelje in sena, kjer je apna dovolj.

Znano je, kako marljivo iščejo in požirajo kokoši in golobje apnene tvarine, to je, pesek. Apna jim je za jajčno lupino potreba. Ako tedaj kokoši ležejo jajca brez lupin, jim gotovo primanjkuje apna. Tù ni treba družega, kakor peska jim dati zobati, pa bodo legle spet lepa jajca.

Tako iščejo tudi ljudjé in živali nehoté tudi soli, ker je truplu zeló potrebna. Studenčina ima sicer nekaj soli v sebi, toda premalo. Zato solimo skoraj vse svoje jedí.

Najprimerniša, najtečnejša hrana je tedaj taka, ki daje telesu vse te tvarine, ktere smo za potrebne našteali. Take so: zernje žitno, sočivje, mleko, tolsto meso, jajce in kri.

Tu podamo pregled poglavitniših tvarin, ki nam služijo v živež, da se lahko razvidi, ktera jed tekne bolj, ktera menj.

V 100 procentih naslednjih tvarin je	Škroba	Cukra C. Gumija G.	Tolščobe ali masti	Beljakca	Kuhinjske soli	Fosfornega apna	Vode
Pšenica	61—67	*)	1.42	12.3	—	0.16	10—11
rež			1.75	9.5	—	0.07	10—11
ječmen			—	2.5	—	0.24	10—11
moka	71	3.3 G 4.7 C	—	11.0	—	—	10
koruza	77	—	3.62	3.6	—	0.27	—
rajž	84	—	0.75	3.6	—	0.4	6
bob	36—38	0.2—3 C	0.70	19.6	—	9.27	23
grah	36—38	0.2—3 C	—	16.5	—	5.83	13
leča	36—38	0.2—3 C	—	37.3	—	—	—
krompir	14	—	0.16	1.4	0.43	0.33	75
meso	—	—	—	23.0	0.06	—	77
mleko	—	3.8	3.6	5.5	0.09	0.5	86
kri	—	0.01	0.4	20.5	0.42	0.9	78
beljak	—	—	—	13	—	—	87
rumenjak	—	—	28	17	—	—	54

Iz tega pregleda vidimo, da žitno zernje ima v sebi ne le tvarino za sopenje ali dihanje potrebno; ampak fosfor in apno, ki uterdita kosti, beljaka, v katerem je veliko gnjilca mesenim svalom potrebnega. Saj je že tudi iz skušenj dokazano, da dosti dobrega kruha in voda ohranita človeka čverstega in zdravega.

Rež in ječmen imata 18—24 procentov drevnine ali lesene vlaknine, ki ni za živež in odpada pri mletvi v podobi otrobov; od tod pride, da ima to žito toliko manj škroba in beljakca, kakor pšenica. Pšenica je, kakor sploh, tudi v tem oziru prva.

Tvarine, v katerih je gnjilec, so v žitu posebno pa v pšenici nakopičene zlasti v gornjih legah na površini in na verh zerna, v sredi je skoraj sam škrob. Čem čisteje in pridneje se torej v mlinu gornja lega odpravi, t. j. čem beleja moka se naredi, tem menj

*) V žitu je vedno nekoliko škroba v cukru ali gumi spremenjenega in sicer 0.9—19 procentov.

ostane v njej redivnih tvarin; najbeleji kruh je tedaj, kar se redivnosti tiče, najslabeji.

V rajžu in krompirji je sicer mnogo škroba; tvarin pa, iz katerih se dela kri, prav malo. Zavalj tega mora take jedi veliko priti v telo, preden zadosti vsem potrebam in mu da dosti potrebnega gnjilca.

Da je grah, bob in leča redivna, to je sploh znano, razviditi je pa tudi iz podanega pregleda. V nobenem pridelku pa se ne najdejo vse potrebne tvarine tako primerno razdeljene, kakor v mleku. Mleko podaja človeku vsega živeža, ki ga potrebuje, otroci so temu priča.

Vse te tvarine pa morajo ná-se vzeti podobo tekočo, ako imajo v resnici služiti telesu v hrano. Ako pomislimo, da je v vseh mehkejših delih našega života tudi voda, lahko verjamemo, da je treba veliko vode, da se razpusti in omehča vse to, kar povžijemo.

Nekoliko k povžitku potrebne vode je že v jedilih; ali to je premalo, treba nam je še posebej večkrat piti. Samo mleko ima, poleg vsega družega potrebnega, tudi vode dovolj. Toda mi potrebujemo več vode, kakor pa je mora biti, da se omehča jed v želodcu, ker je veliko iz nas izpuhti v podobi vodnih soparov.

Rekli smo poprej, da odrasel človek potrebuje na dan živeža 20—16sti del svoje telesne teže. Ta mera se vé, da ni za vse veljavna, menja se iz mnogoterih vzrokov.

Človek mora imeti tem več hrane, čem merzleje in vlažneje je podnebje, kjer živi. Nizka temperatura v zraku ohladi tudi telo, zgubljena gorkota se mora poverniti s hitrejšim in globokejšim dihanjem, kar pa životu odvzame mnogo redivnih tvarin.

Znano je, da prebivavci gorkih krajev menj hrane potrebujejo, kakor pa ljudje v srednje-gorkih ali pa celó merzlih pokrajin. Grenjanci, Lapi in drugi povžijejo toliko raznih jedi, zlasti pa ribje tolsti, da prebivavci gorkejših krajev kar verjeti ne morejo spo-

ročilom popotnih. Da severni narodje rabijo za svoje telo veliko več — to ni nobena zla navada ali pa nezmernost; lastnosti severnega merzlega podnebja tirjajo več hrane.

Ako je človek dosti nasiten, mu ne škodi najhujji mraz veliko. Mislim, da se nobenemu izmed vas to čudno ne zdi, saj ve vsak sam po sebi, da se človeku v mrazu veliko bolj ljubi jesti kakor pa v vročini, in razloček je v tem oziru že med nami in našimi bližnjimi sosedi Lahi.

Pri gibanju telesnih udov zgubiš tudi nekoliko od svojih mesenih svalov. Ta zguba se mora poverniti, ako hočeš, da bi kite ostale krepke, da bodo dolgo mogle gibati in premikovati ude telesne. Ravno zató tudi ni človek ni žival ni v stanu delati brez prenehljeja. Pri težkem delu je zlasti kmalo treba počitka, ker se kite posebno hudo napenjajo. Po dolgem delu nastopi pri ljudéh in živalih nekaka ohabljenost in trudnost in zavolj tega želja po počitku, ki ga imenujemo spanje.

Dospeli mož zamore delati k večemu 16 ur na dan, 8 ur mora imeti počitka. Med spanjem se delajo v mesu in v kitah nove vlaknate nitke in nadomestijo to, kar se je po dnevi porabilo.

Razvidno je iz tega, da potrebujejo ljudje, ki delajo težka dela, zlasti take hrane, iz ktere se razvijajo vlaknate niti, torej kruha, mesa, sočivja. Tudi sir je dober in še marsikaj družega.

Spoznali ste tudi iz doslej rečenega, da živež mora delati na tri strani, da telo raste in množi mesene svale, da dobó potrebne gorkote in pa da ohrani moč in postavo telesno.

Kakor je znano, smo poleg vsega tega vajeni še družih jedil in pijač, ki imajo tudi v majhni meri povžite, čudno moč na naše telo. K tem se prišteva vino, pivo, kava, čaj itd. Po ločbinih preiskavah se ne dá do dobrega razsoditi, v kakšni pomeri so proti našemu životu, da bi se jasno pokazala korist in

vžitek. To pa nas skušnja uči, da zmerno povžite posebno dobro teknejo, zato so se pa tudi razširile po celem svetu. Pripisuje se jim posebna moč na čutnice, ali kako in kaj še ni dognano.

Še manj znani pa so nam učinki korenin in zeli, ki je mnogotero pripravljene pridevamo našim jedém. Neznano je tudi še mnogo družega n. pr. kako spreminjajo strupi, zdravila in enake reči našo sestavo telesno.

To pa je gotovo, da vsaka nepravilnost v delovanju različnih udov in oddelkov telesnih pripelje za seboj različne bolezni. Opomniti je tu, da pri bolezni ne oživi v životu nikakoršna nova moč, menja pa se čas in mera prešnjega delovanja.

Ni nam mogoče tu popisati posamnih bolezni, kako se začenjajo, razvijajo in zdravijo. Omenimo samo to: Človeško telo je podobno uri ali pa kacemu drugemu umetnemu stroju, v katerem se vsi posamni oddelki in kolesca družijo k vzajemni delavnosti. Nobeden naj torej nikar ne kazi posamnih koles z nerazumnim in neprirojenim življenjem. Kolesca stojé tu eno nad drugim, dela vsako posebej in vse vkup. Kdor nepremišljeno ali pa celó prederzno prestopa meje, od Boga delavnosti posamnih strojev zaznamvane, ta ruši in spodkopava svoje zdravje, — katero hraniti in varovati uči tudi človeku prirojeni čut, žival pa skrivni nagon. Zver ne prestopi nikdar te meje, človeku je, se ve da, dana tudi v tem oziru svoboda; toda dan mu je tudi razum, da bi krotil strasti poželenja in se upiral vnanjim nagonom, ki lahko zmedejo ali pa celó razderó umetno, čudapolno sestavo telesno.

Zmernost povsod, pri delu in jelu, je edino in zlato pravilo, na katero se zaklada naše najboljše blago, zdravo telo in duša zdrava. To pravilo bodi nam zmeraj pred očmi, zlasti pa mladosti, kateri se telo še razvija in dospeva k delavnosti v poznejem življenji.

Nezmernost se meščuje vsigdar, posebno pa na životu mladem. Telo odrastlega in zdravega moža že lože premaga nepravilnosti v telesnem življenji in v resnici imamo izglede, ki so neverjetni; tako težavna dela so izveršili, tako silne napade in nevarnosti so prestali možjé, oživljeni in krepčani od moči duševne, ktera je povzdiguje nad vse druge zemeljske stvari.

IX.

Kitica slovenskih pesem.

I. Molitev.

V prahu tú zdihujem;
 K Tebi, o Gospod!
 Serce povzdigujem
 Za slovanski rod. —
 V varstvo ga mi vzemi
 Večni gospodar!
 Z milostjo objemi,
 Saj je Tvoja stvar. —
 Ti ga zopet združi
 V zveličavno vez,
 Da v radosti služi
 Tebi, kralj nebes!

V vez izveličavno,
 Združi nas Gospod!
 V vero sveto, — slavno,
 Ktero je Metod,
 Sluga Tvoj pobožni,
 Slávjanom prižgal,
 Da ti ves premnožni
 Rod bo čast dajal.
 Pošlji iz višine
 Sveti blagoslov,
 Da nesloga zgine
 Iz med Slávjanov!

Silvester.

2. Materino slovo sinu vojščaku.

Glasno bojna tromba poje,
 Slava kliče sine svoje:
 V slavni boj, junaki zvesti,
 Tam si slave vence plesti!

Že prisega cvet junaški,
 V krepki desni meč vojaški:
 Zmagati al slavno pasti
 Bodi Slave sinom k časti!

Sestra brata objemuje,
Oče sina oserčuje,
Mati pa mu duše vnete
Govori besede svete:

Srečno, sinko! z Bogom hodi,
Božji angelj tebe vodi,
Jezus, Jožef in Marija
Bodi tvoja tovaršija!

Kedar hodil boš po polji,
Spomni se, da za-te moli
Mati, ki je porodila
Te na sercu odgojila.

Kedar hodil boš po prodi,
Al pa vozil se po vodi,
Naj svet blagoslov ti sije,
Sreča te v svoj plašč zavije!

Kedar vojska bo germela,
Oserčuj te kip razpela,
Kedar kri junakov lije,
Varuj te ime Marije!

Skala stoj sovražni sili,
Brezoroženih se usmili!
Da bo tebe slave sina
Počastila domovina.

Zdaj pa z desno v desno sezi
In pred Bogom mi prisezi,
Da boš meni v čast in slavo
Branil vero, očetnjavo.

Glasno bojna tromba poje,
Slava kliče sine svoje;
Torej, sinko! z Bogom idi
In junak ovenčan pridi!

J. Virk.

3. Sini slave.

Cesar kliče: Sini Slave,
Rod junaški bistre glave,
Močni kakor oroslani,
Z duhom, srcem meni vdani,
Urno-gibčni kot posterve,
Vsi junaki verste perve —
Hitro, hitro v sveti boj
Nad sovražnika z menoj!

Vsi junaki, Slave sini!
Se glasí po domovini,
Hitro, hitro v boj kervavi
K srečni zmagi, k večni slavi!
V boj za vero, dom, cesarja
Mati Slava prigovarja:
Zmagati al slavno past,
Bodi mojih sinov čast!

Da smo sini majke Slave,
Vsi junaki očetnjave,
Bomo z mečem pokazáli,
Kedar v prvi versti stali,
Boj junaški zmage bili,
Z venci slave se ovili;
Da donelo bo z višin:
Vsak junak je — Slave sin! J. Virk.

4. Očetova vernitev.

(Svobodno po poljskem.)

„O deca! idite pred mesto
Pred sveto znamenje za cesto,
Klečé molite očenaš,
Da se poverne tatek vaš;

Predolgo že očeta čakam,
Obilne solze za-nj pretakam,
Gozdóvi polni so zverí,
Na cestah pa tolváj preží.“

Otroci slušajo prezvesto
Tekó pred známenje za mesto;
Pred mater božjo kleknejo,
V molitev se zaméknejo.

Tla kušnejo in križ storijo,
Presveto Trojstvo počastijo:
„Češčéno, Trojstvo, bodi zdaj,
Češčeno bodi vekomaj!“

In mol'jo očenaš in vero
In še molitev marsiktero,
In ko, kar znajo zmólijo,
Odpró molitno knjízico.

Brat starši bere litanije
Od božje matere Marije,
Dva mlajša odgovárjata:
„O mati! smili se táteka!“

V tem hipu kola priderdrajo,
Otroci prednji voz spoznajo,
Vsi skočijo, na glas kričé:
„Naš tata, ah! naš tata gre.“

To kupec vidi, solze toči
In hitro s kol na tla poskoči:
„Ha, kak je vam? kak je pri vas?
Po tati vam je bil dolgčas?“

„Jemama zdrava? teta? drugi?
Prinés'te evebe tam le v trugi.“
Takó vse križem govore,
In vsi se glasno veselé.

Voziti kupec več se neče,
Pognati konje slugam reče,
In deci milega glasú
Veli: „Mi gremo peš domú.“

Na glasni hi! že voz se gane,
Ta hipec okol njega plane
Na pot dvanajst razbojnikov,
Ki jih je kril tik ceste rov.

Bradá so dolzih, berk zavutih,
Pogledov serpih in serditih,
Obleko madežva jim kri,
In roka nož in bat vihtí.

Kupcú in slugam od pogleda
Zastaja kri in vsa beseda,
Otroci vprek prevpívajo,
Očetu v plašč se skrivajo.

Zaproši kupec: „Vse vzemíte,
Samó življenje nam pustite;
Sirót ne delajte otrók,
Prihrán'te ženi vdove jok.“

Derhál nič ne posluša tega, „Prinesli davno so mi vésti
En ropar hitro konje sprega, Da kupci pridejo po cesti;
In drugi nož in bat vihtí, In sklenil sem pri kipu tem
In tretji: Dnarje sem! kričí. Zagosti tergovskim ljudém.“

„Postojte!“ poglavár zavpije, „Ko danes pridem, kraj zgle-
dujem,

Poslušni trop jo v kraj zavije, Otroke tu moliti čujem,
Kupcu odpré zasterto pot; S početka sem se jim smejál,
„Le mirno pojdite od tod;“ Al smilnost me premaga kmal.

Kupec se mu zahvalit' hoče, Na misel mili dom mi pride,
Razbojnik pa zahvale noče, In bat mi kar iz rok uide,
Veli: „otrokom hvalo daj, Domá imam ženo in sinú
Brez njih že bil bi mertev zdaj;“ Tak ljubega ko ta-le tu.

Ti hodi z mirom, vi pa mladi!
Hodite semkaj molit radi
Pred božji kip, in kdaj pa kdaj
Molite tudi za-me kaj.

M. V.

5. Sobotno solnce.

Zakaj ob sobotah nam solnce posije,
Če grom tudi treska, če burja tud' brije?

Ob petkih po noči se v vice podá
Kraljica nebeška, kraljica svetá;
In duše uboge se bližajo vse,
In duše verstijo se hitro krog njé;
Vsaktera poljubi jej rob oblačila,
In britke preliwa solze brez števila. —
V soboto Marija se verne nazaj;
Ko sprejme na novo jo spet sveti raj,
Jej Seraf premenja obleke mokré,
Od kterih se solze pregrenke cedé;
In angelček mili je jej posuší —
Zato ob sobotah nam solnce svetí.

Luiza Pesjakova.

X.

Arabec in njegov konj.

(Poleg Lamartina.)

Arabec s svojimi srenjčani je napadel v puščavi karavano iz Damaska. Zmagali so popolnoma in že so začeli nakladati bogati plen, kar pridirjajo konjiki, ktere je paša iz Akra poslal tej karavani naproti, pa se veržejo z vso močjó nad Arabce, ter je v kratkem popolnoma premagajo. Mnogo jih je obležalo mertvih, druge pa so ujeli, pa je zvezali in odpeljali, da jih darujejo paši v Akru. Abu-el-Marš, takó je bilo ime onomu Arabcu, je bil ranjen v ramo; krogla mu je ostala v rami, ki pa vendar ni bila smertna. Zato ga posadé na velbjuda, ujamejo tudi njegovega konja, pa odpeljejo obadva s sabo. Zvečer pred tistim dnevom, ko so morali priti v Aker, ostanejo s svojimi jetniki v Jafadskih hribih, da tam prenočé. Ranjeni Arabec je imel noge zvezane z jermenom, in je ležal zunaj blizo šotorá, kjer so spali Turki. Rana ga je sklela, in zató ni mogel spati po noči. Kar zasliši rezgetati svojega konja med drugimi konji, ki so bili privezani ne daleč okoli šotorov po navadi jutrovcev. Koj spozná njegov glas in taka žalost ga prime, da se ni mogel zderžati, da se ne pogovori še enkrat in to pač zadnjikrat s tovaršem svojega življenja. Z velikim trudom se začne plaziti po tleh z eno roko in po kolenih, pa se slednjič vendar srečno priplazi do svojega konjiča. „Uobgi prijatel, mu reče, kaj boš počel med Turki? Zaperl te bo v konjak s svojimi konji kakšen aga ali pa paša. Žene in otroci ti ne bodo nosili velbludjega mleka, ne bodo ti na perišču ponujali ječmena; ne boš več dirjal prost po puščavi enak vetru v Egiptu; ne boš več s svojimi persi rezal valov Jordana, ki je močil tvojo grivo takó belo, kot je tvoja pena. Jaz

sem suženj, o da bi ostal vsaj ti svoboden! Čuj! Pojdi, verni se k šotoru, ki veš dobro za-nj, pa reci moji ženi, da Abu-el-Marš ne pride nikdar več, pa pomoli glavo skoz zagrinjala mojega šotoru, in obliži ročice mojih ubogih otrok.“ Takó je govoril Abu-el-Marš, in med tem razgrizel verv iz kozje žime, kakor jih navadno rabijo pri arabskih konjih, in konj je bil svoboden. Ali ko vidi gospodarja ranjenega in zvezanega, spozná zvesta in prebrisana žival sama od sebe, kar bi jej noben jezik ne bil mogel razložiti; pobesi glavó, poduha svojega gospodarja, pa ga zgrabi s zobmi za usnjati pas, ter ga odnese kakor veter proti njegovi domačiji. Ko pridirja zvesti konj do njegovega šotoru, položi ga v pesek pred ženo in otroke, pa še enkrat zasopiha, in pogine od truda. Cela srenja je žalovala za njim; pesniki so skladali pesmi, in še dan današnji je poje vsaki Arabec iz Jerihe.

Zvestoba, bratje, naj bo sveta vsakemu izmed nas!

XI.

Prave sreče pot.

(Spisal F. Primorski.)

Akoravno je prave sreče pot na vitez ostra, vendar jih je veliko, ki so po njej hodili in še hodijo. Kdor hoče za njimi hoditi, naj posluša njih zlate nauke in naj si je dobro vtisne v serce. —

Varčnost je vsaki čas koristna; kdor zna pridobljeni vinar hraniti, ta kaže, da ni brez pameti. Pa varčnost dan danes še ne zadostuje. Delati moraš več in vsakdanja opravila drugače vrediti, ako hočeš pošteno shajati. Kdor ni delaven ali se dela ne zna prav prijeti, ta kmalo zaostane in zabrede v dolgove.

Varuj se tedaj vsake potrate, delaj pridno, pa s pametjo in s prevdarkom, in od vinarja prideš do groša, od groša pa do goldinarja.

Verh tega da si varčen in delaven, glej še na red pri vseh svojih opravkih. Vse naj bode o pravem času storjeno; to obeta dober vspeh in dela veselje. Kjer je red domá, tam so tudi pametni ljudjé. Kdor red ljubi, temu vse spešno od rok gre.

Kdor hoče srečen biti, naj se varuje postopanja in pivnic ko živega ognja. Ne stradaj, pa tudi ne zapravljaj brez potrebe. Ostajaj rad domá, pa delaj vsako jutro in vsak večer za eno uro več ko po navadi, in obilno plačilo bodeš žel. Potrata prazni mošnjo, varčnost pa jo polni in te prikupuje poštenim ljudém. Ne kupuj, česar ne potrebuješ, sicer bodeš moral v kratkem prodati, kar ti je neobhodno potrebno. Marsikdo jo je po tej poti že zavozil.

Zgodaj navadi se misliti, da naše življenje je vedna šola, in da kdor v Boga zaupa, v stiskah sercá ne zgubi. Z veseljem hodi na delo, obračaj večkrat k Bogu, k delivcu vsega dobrega, svoje okó, in ako ti kaj spodletí, ne mermraj, kajti človek ni vstvarjen, ne da bi bil vedno srečen, ne da bi bil vedno nesrečen, marveč da vse svoje duševne in telesne moči skerbno uri, k dobremu obrača in po kreposti hrepení. Kdor to vedno pred očmi ima, ta ne pripisuje vsega opotočni sreči, marveč pridnim rokam in blagoslovu od zgorej.

Postopanje, mati mehkužnosti, krati življenje. Postopanje več škoduje, ko rija železu. Ključ, s katerim večkrat odpirajo, ostane vedno svitel, delavni človek pa bolezni ne pozna. Ako ti je življenje drago, ne trati časa, kajti iz časa je stkano življenje. Koliko ga po nedolžnem zapravljamo le s tem, da več spimo ko je potreba, dobro vedé, da lesica, ki spi, kokoši ne vjame. Čas, ki uide, nikdar nazaj ne pride. Delajmo tedaj, dokler je čas, dokler imamo zdravje in moči. Lenemu je vse pretežko; kdor pa je de-

laven, temu gre vsako delo spešno od rok. Kdor pozno vstaja, ne more z delom nikamor; preden začne, že ga noč prehití. Lenoba se tako počasi vlačí, da jo uboštvo lahko dojde. Hodi na delo, da ne bode delo za teboj hodilo. Navadi se zvečer kmalo k počitku hoditi, zjutraj pa zgodaj vstajati. Zgodnja danica pridnim zlatica; jutranja ura zlata ura.

Kaj pomaga želeti si boljših časov, ako se sami ne poboljšamo. Vredi drugače svoje življenje in časi bodejo kmalo boljši. Kogar upanje redí, gleda naj, da lakote ne pogine. Brez truda ni moke, brez moke ni kruha. Komur delo diši, za tega povsod dosti kruha zori. Akoravno nisi na zaklade naletel, akoravno nisi kupov zlata podedoval, pa imaš pridne roke in ni se ti treba bati pomanjkanja, kajti marljivost je mati sreče in pridnim Bog obilno delí. Delaj na polji, kedar se lenuh še v postelji valja, in imel bodeš žita še za na prodaj. Ne odlašaj dela. Pridnemu en dânes več velja, kakor lenuhu jutri dva. Privezan pes ne vjame zajca. Res je, da imaš mnogo dela in morebiti še mlado kožo, pa ne straši se tega; le začni in kmalo ti bode delo igrača. Če dolgo sekaš, mora pasti tudi najmočnejši hrast. Miš debelo verv pregrize, kapljica terd marmor prevrta in to — polagoma.

Pa s pridom se ne opravi še vsega. Ne zanašaj se preveč na druge. Drevó, ki ga večkrat presajajo, v rasti zaostaja. Trikrat se preseliti je enkrat pogoreti, pravi pregovor. Kdor hoče pri drevesu obogateti, mora ga sam deržati. Gospodarja oči več opravijo, kakor pa roke. Kdor nima pri delavcih svojih oči, ta jim svojo mošnjo odperto derži. Majhina zanikernost dokajkrat velik požar porodí. En sam žrebelj je kriv, da konj podkev zgubi.

Temistokel, sloviti Gerk, je svojo hišo na prodaj ponujal. Da bi jo bolj priporočil, dál je naznaniti: Moja hiša ima dobrega soseda. Glej! to te naj uči ceniti dobro soseščino. Dober sosed ti je desna roka, dober

sosed boljši od desetih stricev. Ako ti česa zmanjka, kmalo ti dober sosed postreže. Hudoben sosed pa ti kalí lepi hišni mir in sladko zakonsko zastopnost. Tvoji otroci se po hudobni, jezični sosesčini duha razpertije navzamejo, in kaj bode iz njih, kedar gospodarstvo prevzamejo? Ako se mejita s travniki, in tvoj sosed meni, da mu ne daješ, kar mu gré, stori kar je storil miroljubni Abraham in blagra nebeškega bodeš deležen. Ako so tvoji otroci razpertije krivi, posvari je po očetovsko, pojdi k sosеду, prijazno ga ogovori, spravita se in mir se ti zopet poverne v hišo.

Bodi mož beseda! Dobro prevdari, preden kaj obljubiš, če si pa kaj obljudil, naj ti bode sveta dana beseda. Kdor ni mož besede, zgubi vse zaupanje pri ljudéh. Dobro ime je pa boljše od bogastva in žlahtnejše od druzega mazila. Kdor dobro sloví, dobro po soseski rosí; kdor pa ni mož beseda, nad tem se dobri in vestni ljudjé spotikajo. Ne dajte se osramotiti davnim Slovencem, vašim očetom, katerim je več veljala beseda, ko vam prisega.

Nosi se po svojem stanu. Poslušaj lepo prigodbo, ki so nam jo rajniki knezoškof Slomšek zapisali *): „Barantavec dojde iz Holandije v Pariz, ter plačilno pismo prinese, da bi pri nekem tergovcu denarjev 100.000 gold. vzdignil. Izpraša pohišstvo, in na dvorišču veliko ljudi najde cape prebirati, ter pobara, kje bi bil oni veliki tergovec? „Jaz sem, kaj hočete?“ oglasi se mu neki capín. Holandec se ustraši in misli, da revež toliko dnarjev gleštal ne bode. Le z menoj pojte, mu reče, in ker se le obotavlja, velevajo mu caparji, naj le gre. Pelje ga v sobo, katerih je bila ena lepša od druge. Zala hči se s tujim možem pogovarja, dokler oče denarjev ne prinese in Holandcu do peneza odšteje, rekoč: „Kaj ne, da vas je skerbelo, kako bi vam jaz toliko naštel?“ „Ne zamerite mi,“ izgovarja se Holandec; „res sem se zbal, ko sem vas v taki obleki

*) Glej „Drobt.“ leto 1856 str. 182.

ugledal.“ „Rad pomnim,“ je djal, „kdo sem svoje dni bil, in ne pustim obleke, v kateri sem rojen. Nosil sem v mladih letih korbico in sekiro. S tem orodjem sem našel neki dan v smetéh velik zaklad, prejel sem lepo rešvo, začel kupčevati, in obogatel sem. Poglejte, še zdaj orodje svoje perve sreče imam.“ Lepo je bilo sicer to za njega, kakor gerdo je za mnogoterega, ki je berač, pa se po gosposko oblači. Nosi se priprosto, pa čedno. Obleke pokojnih očetov se ne sramuj, tudi po oblačilu novega kroja ne segaj, da ne bodejo tudi tebi veljale besede starega Krajnca, ki govori:

Oblačila vse imajo Vsem domačim slovo dajo,
 Iz angleškega blagá, Kar je tujga, to veljá.

Ljubi svojo domovino. Tica ljubi svoje gnejzdo v gori, zverina svoj berlog v hosti, in človeku bi ne bil drag kraj, kjer je njegova zibelka tekla, kjer ga vsak kamen spominja rajsko preživljenih dni, kjer mu rajnih očetov gomila stoji! Ako pa domovino za res ljubiš, veseli se ž njo, kedar se jej dobro godi, pa tudi žaluj, kedar jej nezgoda pretí, kakor sta storila prerok Jeremija in Jezus, večna Resnica. Jeremija je v tužnih pesmih obžaloval lepe domovine sip in prah, Jezus se je pa nad jeruzalemskim mestom milo milo jokal. Pošiljaj goreče prošnje k Večnemu, naj pusti vedno sijati solnce milo na ljube domovine krilo. Prosi, naj jej dá verlih sinov, katerih geslo bode: Vse za vero, za dom, za cesarja. Prosi zaupno, in uslišane bodejo tvoje prošnje, domovini pa premila zarja boljše bodočnosti zablíšči. Besede naj ti bodo vedno v sercu in na jeziku:

Beseda sladka, domovina!
 Ne prideš več mi iz spomina;
 Kot iskra živa v sercu tlišč,
 Ljubezen k sebi mi budiš.

Te zlate resnice Vam podaja letošnji „Koledarček.“ Vtisnite si je dobro v serce vsi, posebno pa ti mladina, nada boljše bodočnosti! V cvetji svojega živ-

ljenja že si moraš kakor pridna bučelica zlatih naukov nabirati, ako hočeš varno hoditi po ostrem potu življenja, kajti sveto pismo veli: „Mladeneč svojih navad, tudi če bo star, ne pozabi.“ Ako se boste po njih ravnali, polival Vam bode Bog s svojim blagoslovom dela vaših rok; dnevi Vašega življenja bodo enaki tihemu potočiču, ki se pretaka po zelenih livadah, cvetlice napaja ter se pod trato počasi zgubi. Nastopite tedaj to pot, da Vam enkrat zasije jasno solnce boljših dni.

XII.

0 gnoju in gnojniščih. *)

(Spisal Fr. Jančar.)

Bral sem v nekih bukvah sledeče besede: „Kedar hočeš svojo hčer omožiti, pojdi in poglej pri snubaču najprej njegovo gnojnišče, in berž boš vedel, komu boš hčer dal in ali bo pri prihodnjem tvojem zetu kruh imela ali ne.“ — In zares že star slovenski pregovor pravi: „Kakoršno gnojnišče, takošen gospodar.“ Gnojnišče mora biti hlevu na senčni strani; ako pa to ni mogoče, naj se pri njem oreh ali kostanj zasadi, da gnoju senco dela in ga solnce ne osuši. Mora se pa tudi okoli gnojnišča graben izkopati, da se deževnica in snežnica mimo gnojnišča odtekate. Gnojnišče naj bo nagnjeno proti jami, v katero se steka gnojnica. Ta jama mora biti na najnižji strani gnojnišča tako napravljena, da iz hlevov vsa gnojnica (scavnica) po žlebeh va-njo teče; preobilna pa in po gnojnišči polita se lahko spet v jamo cedí. Sila ne-

*) Na poskušnjo iz druge pomnožene izdave „Mlad. vinčarja,“ ki pride v kratkem na svitlo.

umno ravnajo tam, kjer gnojnico iz hlevov naravnoč po vrezanih jarkih na pote, klance in ceste napeljujejo! Tak gospodar si sam podkopava lastna tla, na katerih vendar misli terdno stati, da se prej zgrudi z gospodarstvom vred. —

Gnojnišče naj bo tako veliko, da se vsikdar z novo izkidanim gnojem vès gnojni kup enako na debelo pokrije, ali saj polovica. Da boš vedno veliko gnoja imel, torej tudi kruha, skerbi za to, da ti nikoli ne zmanjka zemlje na drugi strani gnojnišča, in ako je ni blizo, navozi ali nanosi je, da jo vsakrat na novo izkidani gnoj 3 do 4 palce in še bolj na debelo razgerneš in ž njo gnoj pokriješ. Nikoli pa ne opusti, da berž ves kup z gnojnico poliješ, kar se mora vsak teden najmanj dvakrat, ako ni mogoče trikrat, zgoditi. Za polivanje so najboljša majhna vedra z ročnikom, kjer sesavek ni. Pripravljena perst ali zemlja, posebno pa peščenina, je tudi kaj dobra nastelja v hlevih pri govedih; s tem se veliko slame prihrani; kar posebno takrat veliko zaleže, ko se je malo slame in merve pridelalo. Tudi pepela na gnojnišče potrositi ne zanemarjaj; sicer spravljalj vse: blato, rušje, saje, plevel, rožje, smeti itd. na gnojnišče. Okoli hiše naj bo vse znažno.

Tako napravljeni gnoj je za njive, travnike, posebno pa še za vinograde dober; ni se bati, da bi se terta od gorkega novega gnoja smodila: koristi že prvo leto.

Vidi se to. Ako je svet, ktereга misliš gnojiti, peščen, moraš na gnojnišče ilovce nametati. Ako pa moraš ilovnati svet gnojiti, poskerbi si peska za gnojnišče: tako boš zboljšal rodívno zemljo.

Tak gnoj je masten, vlažen in ni plesniv; plesniv gnoj ni vreden, da se kramp zamahne va-nj, to so mi že moj pokojni oče pravili. Ako je gnoj masten in vlažen, mora se navadama izvažati, ko si ga na vozu z desko pogladil; ináče se pa brez škode le v pletenih koših odpeljava, kamor ga je treba, in berž

naj se podorje ali podkoplje. Sicer se pa mora z zemljo pokriti, kakor v goricah, kamor se v jeseni ali pa po zimi nanosi, kolikor le mogoče. Po travnikih se pa berž v jeseni raztroši.

Ne čudi se, moj prijatelj, in ne rekaj: to je sitno delo, tako nikdo ne ravna itd. Ni res. Jaz že od leta 1852 tako gnojnišče oskerbljujem, in prav zadovoljen sem. Tudi drugi umni gospodarji se tega deržé in jim ni žal. Poskusi torej tudi ti, in se pred pre-pričaj, ako te pod pazduho ne boli, in potlej reci: To ni prav, to ne veljá. —

XIII.

Kar bodi za domače potrebe.

(Kako žarkovo sirovo maslo zboljšati.) Večkrat se prigodi, da po letu sirovo maslo gospodinji v malo dneh zažarkoví. Ako hočeš tako žarkovo maslo spet zboljšati, da zgubi neprijetni žarkovi okus, pregneti ga dobro v pomolženem mleku in spet bode dobro za rabo.

(Da prešiči spet radi jedó.) Kedar prešiče pitaš, primeri se včasi, da se jim jed uprè in se potem nič ne redé. Da temu v okom prideš, vzemi o v s a in ga deni v kako posodo, potem ga posuj s soljó in čez to nekaj vode vlij. Prešiči, katerim te mešance vsak dan nekaj jesti daš, ostanejo ti ješči in požró vse, kar se jim le da navadne piče iz kuhanega krompirja, korenstva, otrobi itd.

(Da krave dolgo molzejo.) Da ostane krava prav dolgo pri mleku, molzi pervesnico (t. j. tako kravo, ki je prvo tele imela) kar najdalje je mogoče. Skušnje so do dobra poterdile, da breje krave vselej še le v tistem času ob mleko pridejo,

v katerem so je po prvem teletu molzti nehali. Ako na primer kravo, ki se je po prvem teletu spet ubrejila, nehamo v 5. mesecu molziti, bode se molža pri vseh poznejših teletih, če ne pred, saj v 5. mesecu ustavila. Če tedaj krava po prvem teletu tudi malo mleka imá, molzite jo vendar najmanj osem mescev in pol in videli boste, da ste natoro prisilili k dalji molži, pa treba je, da jej dosti pa dobre klaje dajete.

(Pomoč, če se krave pojati nočejo.) Večkrat se primeri, da se krave zavoljo kake bolezni ne pojajo. Pri tacih kravah se mora bolezen poiskati in ozdraviti; če ne vsi drugi pomočki nič ne zdajo. Če se pa pri kravi nobena bolezen ne najde, ravnaj tako-le: Seneni drob stolči v prav drobno stupo in perišče te štupe deni v leseno škatljico, ki se dobro zapre. Na to štupe vlij počasi eno žlico tinkture španskih muh (Spanische Fliegen-Tinktur) takó, da se drob s tinkturo prav dobro zmeša in se imenovane tinkture dobro napije. Ta tinktura se dobi v apoteki, pa le če jo zdravnik zapiše, ker se mora zavoljo njene hude moči varno ž njo ravnati. Te štupe se da taki kravi vsak dan na tešče toliko, kolikor je s tremi persti zagrabitni moreš; spravi naj se jej na jezik, skerbeti pa je, da jo tudi požrè. Po 6 ali 10 dneh se večidel že pokaže, da je to zdravilo pomagalo. Tačas pa naj je kravi nikar ne daje poparjena ali sicer mokra piča, žeje naj pa nikar ne terpi.

(Najboljši gnoj za sadna drevesa.) Najboljši gnoj za sadna drevesa je blato iz mlak in luž. Stare češplje, ktere več ne rodé, se po tem gnoju tako oživé in okrepčajo, da začno prav dobro roditi. Takega blata nakidaj po tri črevlje na debelo okoli češpljevih debel; po verhu ga včasih porahljaj in precej dobro z lužnino polij. Se vé, da tak gnoj tudi drugim sadnim drevesom dobro tekne, da prav veselo rastejo.

(Kedar živino napenja.) Kedar živino napenja, napravlja se v vampu veliko vetrov (gazov), ki utegnejo

tako silni biti, da se vamp razpoči. Treba je tedaj te vetrove hitro odpraviti: ali da s pripravnim nožem skozi trebuh na b o d e m o vamp in izpustimo vetrove, ali pa da živini v vamp vlijemo tako stvar, ktera ima lastnost, da vetrove v se poserka kakor goba vodó, in tako zginejo vetrovi. Najbolje take dve stvari ste: salmijak in pa živo apno. Živega apna se za veliko živino vzame 4 lote in raztopí v 4 maslecih vode (na vsak lot apna tedaj 1 maslec vode) in ta apnéna voda se vlije živini noter. Še skor manj dela pa napravi in hitro pomaga salmijak (Salmiakgeist), ki se v apoteki dobi; 1 lot salmijaka zmešaj z 1 maslecem vode, in to salmijakovo vodo vlij živini noter. Ko bi pihnil, ji vpade vamp: salmijak požrè vse vetrove, da zginejo, kakor da bi pihnil. Salmijak je dober kup; če si gospodar dá v apoteki napraviti 4 male flaške, vsako z 1 lotom salmijaka, in prav terdno že v apoteki zmešane shrani, ima hitro pomoč pri rokah, kedar živino napenja.

(Zoper bolezen v gobcu in na parkljih.)

Dobro zdravilo zoper bolezen v gobcu in na parkljih je navadna resa (Heidekraut). Na vsacega pol funta rese naj se vzame bokal vode in se v kakem precej velikem kotlu toliko časa kuha, da se polovica vode pokuha. Od resje vode se dá bolnemu govedu zjutraj in zvečer po poliču, mlademu pa le po maselcu, ovcam pa le po kozarcu. Tudi taki živini, ki še ni bolna, ktero pa hočeš obvarovati bolezní, se more ta resja voda dajati pa nekoliko manj, na priliko govedom po maselcu, mlajšemu živinčetu tudi menj. Parklji se morajo pridno z merzlo vodo, kateri se utegne tudi nekoliko astramontane, to je, hribovskih primoškov ali rože sv. Antona pridjati. — Se vé, da pri hujši bolezní na parkljih je treba še noža, s katerim se odreže, kar sè je rogá ločilo ali segnjilo.

(Kako konje kermiti.) Da kerma več zaleže, ni ne vse eno, kdaj da daš konju ovsa; sila veliko ležeče

je na času, kdaj ga mu daš. Gotov dobiček je, ako konja poprej napojiš in potem še le kermiš, — gotova zguba pa ti je, ako narobe delaš. Tudi je napačna navada, ako konjem, ko pridejo iz težkega dela v štaló, berž sená ali ovsa daš. Hitro ti žró, malo žvečejo in želodec slabo prekuhuje povžito kermo. Ako ti pride konj od dela, ko je zlasti še večkrat vroč, daj mu četert ure počitka; potem mu daj malo sená, čez pol ure ga še napoji — in potem še le mu daj ovsa. To odverne tudi, da se konj z napanjem ne prehladí. — Zdrobljeni oves pa redi konja bolj kot celi oves, in najmanj si ga prihraniš p eti del, ako ga pokladaš zdrobljenega.

(Novice.)

Drobtince za novo leto. Četeljem in učencem, staršem in otrokom v poduk in kratek čas. gr. 8.

Leto 1847, 1849, 1850, 1851, 1854 po 60 kr.

Leto 1855 po 1 fl. — „

Leto 1856—1858 po 80 „

Ni bukev v slovenskem jeziku tako koristnih in za ljudsko omiko tako pripravnih kakor so Drobtince. V raznih predalih hranijo sestavke vsake verste, kakor razlaganje Božje besede, premišljevanje svetih resnic, zanimive životopise imenitnih mož; pripovedujejo žalostne in vesele prigodbe, prilike in basni; obsegajo tudi izverstno ogledalo za šolo in domačo rejo otrok in h koncu ne manjka svetih in posvetnih pesmic. (Drobtince za l. 1848, 1852 in 1853 niso več na prodaj.)

Bog nikomur dolžen ne ostane. Po nemškem. Z eno podobo. 8. 2. natis. 1866.

Velja 28 kr. terdo vezana 42 kr.

Prelepa povest je namenjena ljubi mladini v poduk, pa tudi odrasčnim dela korist in kratek čas. Kaj pripravna je za šolsko darilo.

Slovenski Goffine ali Razlaganje cerkovnega leta. Izdalo društvo sv. Mohora. Z dovoljenjem visoko častitega Lavantinskega knezoškofijstva.

Veljajo mehkovezane 1 fl. 6 kr.; v papir vezane 1 fl. 34 kr.;
v usnji 1 fl. 60 kr.

„Slovenski Goffine“ razlaga cerkovno leto v raznih delih. V vvodu I. dela uči, kaj je in kako se deli cerkovno leto; potem sledi poduk o posamesnih časih cerkovnega leta, ki so advent, božični, velikonočni in binkoštni prazniki. V drugem delu podučuje napred v obče o častitvi in priprošnji svetnikov in potem sledijo nauki za praznike svetnikov in svetnic. Njih posebno vrednost povišuje lahko razumljiva, prav umevna, vsakemu pripravna razlaga cerkovnega leta.

Janežič Anton. Slovensko berilo za Nemce s kratkimi razjasnjenji in potrebnim abecednim imenikom gr. 8. 1854.

Veljajo 40 kr.

Obsega sploh lahko razumljive sestavke: pregovore, liste, pesmice, basni, povesti in druge manjše zgodovinske in nato-

roznanske reči. Vse je prav primerno izbrano. Manj znani izreki so vselej v dodatku razloženi. Na koncu je pridjan tudi abecedni imenik; v njem najde bravec blizo vse bolj ptuje besede po nemško razjasnene, da mu ni treba zmirom slovarja pri roci imeti.

Keršanski mladeneč ali ogledalo pobožnega življenja. Za mlade in odrasčene ljudi. 8. 1861.

Drugi natis. Veljajo mehko vezane 28 kr.
prav prijetno vezane samo 42 kr.

Razun Slomšekovih spisov za mladost ni skor lepših in pripravniših v slovenskem jeziku od ravno omenjenih. Vlahko razumljivem domačem jeziku učijo mladenca vse važnejše dolžnosti in podajajo mu zlate nauke za življenje.

Likar A. Sveti zakon. Kaj je, odkod in pa ktere dolžnosti naklada. Ženinom, nevestam, posebno pa zakonskim v poduk, po mnogih izvirnikih. 8. 1842.

Veljajo le 40 kr.

Priporočamo omenjene bukve keršanskim mladenčem in devicam, ki mislijo se podati v zakonski stau. Ženini in neveste najdejo v njih prelepe nauke, kako naj se vedejo in pripravljajo, da bodo tudi z Bogom v ta stan stopile.

Likar A. Venec lepih molitev pri sv. maši in o drugih priložnostih. Z eno v jeklo rezano podobo. 8. 1852.

Obsegajo 261 strani in veljajo mehko vezane 36 kr.

Ravno imenovane bukve se dajo prištevati nar boljšim molitvenim bukvam, ki jih v slovenskem jeziku imamo. Obsegajo 12 vsakdajnih molitev, 3 mašne in molitve na vsaki dan v tednu; 17 molitev o praznikih Gospodovih, Marijinih in svetnikovih; dalej 19 zdihljejev k svetnikom in okoli 30 molitev k zakramentu sv. pokore in presv. rešnega Telesa.

Majer Mat. Pesmarica cerkvena ali svete pesme, ki jih pojo ilirski Slovenci na Štajerskem, Krajskem, Koroškem, Goriškem in Benetskem; in nektere molitvice in svet križev pot. 12. 1852.

Ta vževčna knjiga obsega na 12 polah 236 + XVIII strani in velja 36 kr.; napevi za orgle pa veljajo 42 kr.

Pesmarica je zares zaklad ar starejših, nar navadnejših in nar lepših pesem, ki jih ilirski Slovenci iz glave znajo in jih pri božji službi pojo. Zbranih jih je vseh kup 81.

Spisovnik za Slovence. 8. 1850.

Velja 10 kr.

Omerjena knjižica prav dobro vstreže sem, ki imajo pisma in različne liste spisovati. Deli se v 4 razdelke.

Peter in Pavl ali Bog vbozih sirot naj boljši oče. Povest za otroke in mladenče, za odrasčene kakor tudi za starše in učitelje. Iz nemškega poslovenjena z eno podobo. gr. 8. 1852.

Veljajo 28 kr. v papir vezane 42 kr.

Pričujoče bukvice obsegajo dve prelepi povesti, ki ste vzete iz življenja dveh očetov. Njih mnogi dogodki kot sirot, kot vbozih pa pobožnih mladenčev, kot poštenih mož in kot zvestih deržavljanov in srečnih očetov se po domače prav kratkočasno pripovedujejo.

Robida Karl. Domači zdravnik v navadnih človeških boleznih poleg Hufelanda, Rusta, Tissota in drugih, Drugi natis. 8. 1861.

Veljajo 64 kr.

Ni jih v slovenskem jeziku bukev enacega zapopadka kakor je „Domači zdravnik“. One obsegajo skor vse navadne bolezni človeške prav modro po abecednem redu razložene in naznanujejo njih navadne zdravila. Dodane so tudi zdravilne vodbe, poduk o solnem žganji, Hufelandova domača apoteka i. t. d.

Zdravo telo nar boljše blago, ali nauk zdravje obraniti.

Obsega 12 pol v osmerki in velja le 32 kr.

Omenjeno knjigo priporočujemo vsakemu, ki mu je mar svojega zdravja. Z veliko marljivostjo so spisane po nar imenitnejših zdravniških spisih modrih zdravnikov n. pr. Tissota, Hufelanda, Pavlička in družih.

Naj bi tako koristna knjiga bila pri vsaki hiši posebno po deželi, naj bi se bolj razširjala zlasti med kmetiškim ljudstvom, ker je prav za kmeta izdelana.

Rohves J. N. Domače živinozdravstvo v boleznih konj, govedja, ovac, prešičev, koz in psov ali nauk, kako mora kmetovavec svojo živino rediti. Ji streči. Jo kermiti in ozdravljati. Poslovenjeno po XIX. natisu. Od Potsdam-

skega kmetijskega društva pohvaljena knjiga. S štirimi podobami, gr. 8. 1856.

Veljajo mehko-vezane 1 fl.

Zraven obširnega živinozdravilstva od dr. Bleiweisa in Dr. Strupita so imenovane bukve edine tacega zapopadka. Čeravno niso preobširne, so vendar prekorigne za živinozdravnika, živinorejca, kmetovavca in sploh za posestnika živine. Obsegajo namreč na 16 polah v osmerki poduk, kako domačo živino rediti, ji streči in jo ozdravljati.

Rozman Jožef. Cvetje keršansko slovenske zemlje pridnim mladenčem in dekličem v darilo nabral in v venec povil Jožef Rozman z 6 podobami, gr. 8. 1857.

Cena je 80 kr.

Prekrasna knjiga obsega venec životopisov tistih slavnih mož in žen, ki so vedno nar večji dobrotniki našemu narodu, pa žali Bog Slovincem komaj po imenu znani.

Verh krasnega obsega zalša Cvetje lična in prijetna zunanja oblika in 9 v jeklo rezanih podob.

Kateketika ali poduk pervencev v sveti Jezusovi veri. Spisal Jož. Rozman. gr. 8. 1855.

Velja 40 kr.

Kateketika razlaga znanstveno in skladno pravila, po katerih imajo pervenci v sveti veri se podučevati, kakor je primerno njih namenu in zmožnostim.

Živo jih priporočimo zlasti gosp. katehetom kakor sploh častitim duhovnim voditeljem in učiteljem.

Življenja srečen pot, potrebni nauki, izgledi in molitvice za mladenče. Spisali mladi duhovni in na svetlo dal Anton Slomšek. Četerti natis gr. 8. 1859.

Cena teh bukev, ktere že četertič natisnjene obsegajo 404 strani s podobo v jeklo rezano, je 72 kr.

Res je, da je veliko pobožnih bukev mladini posvečenih že natisnjenih, med kterimi se prav lepe in koristne najdejo. Gotovo je pa tudi, da je silno malo taci, ki bi zraven lepih naukov in molitvic imele tudi kratkočasnega in podučivnega branja. To pa velja zares od imenovanih bukev. Te zlata vredne bukve, kterih izverstnost dovolj spričuje slavnoznanu

ime gospoda izdatelja, so darovane, kakor naslov kaže, mladencem slovenskim. V njih najde keršanski mladene vse, česar mu je vedeti, kakor m. je ravnati treba, da srečno potuje po nevarni stezi svoje mladosti.

Odveč bi bilo, zares zlatá vredne bukve na dalej hvaliti. Naj bi ne manjkalo teh kukev nobeni slovenski hiši, naj bi jih posebno mladenči bolj in bolj prebiralí! Naj bi segli po njih tudi duhovni vodniki in učeníki, ker so kaj pripravne za šolske darila.

Hrana apostolska bogoljubnim dušam, dana po branji apostolskih listov in drugih bukev svetega pisma za nedele ino svetke; 2 dela, gr. 8. 1850.

Hrana evangeljskih nauk, bogoljubnim dušam dana na vse nedelje ino zapovedane praznike v leti.

Vsaka knjiga obsega dva dela in velja mehkevezana 1 fl. 60 kr.

Spisali dušni pastirji na spodnem Štajerskem; na svetlo dal Anton Slomšek, nekdanji kaplan pri Novicerkvi. Drugi pomnoženi natis.

Imenovanih dveh knjig posebej hvaliti ni treba; priporočita se in kažeta svojo vrednost vedno že dovolj skoz to, da sta delo slavno znane roke, delo rajnega knezoškofa Lavantinskega, pervaka slovenskih pisateljev. Le eden glas, glas občnega dopadenja, občne pohvale ste si povsod pridobile. Po pravici zamoremo reči, da od knjig enacega zapopadka, ki jih slovensko slovstvo več ima, še nobena Hrane ni prekosila.

Salezija Franciska svetega, nekdanjega škofa v Genevi Filoteja ali prijazna roka, pobožno živeti. Poslovenil in z molitvami za cerkev in nekterimi drugimi pomnožil nek dušni pastir Lavantinske škofije. Pregledal in priporočil A. Slomšek.

Obsegajo 336 strani v osmerki in veljajo mehkevezane 80 kr.; terdo vezane. 1 fl.

Občno znana je prekorigna knjiga z naslovom „Filotea“ ki jo je spisal sloveči škof v Genevi sv. Francišek Zalezi.

Želimo, da bi te bukve polne zlatega poduka bolj in bolj našle pot tudi med slovensko ljudstvo in se njemu enako prikupile kakor drugim narodom.

Keršansko devištvo. Potrebni nauki, izgledi in molitve za žensko mladost. Spisal Anton Slomšek. Sedmi natis. 8. 1858.

Veljajo mehkovvezane 42 kr. v papir 64 kr.

Kar je „Življenja srečen pot“ mladenčem, to je „Keršansko devištvo“ ženski mladosti. Vse hvale in živega priporočila vredne bukve popisujejo v kratkočasnem, zraven skoz in skoz podučivnem branji vse deviško življenje od sončne in senčne strani.

Kako se je Slovencem prikupila, sledi iz tega, da je v kratkem času že sedmikrat natisnjena. Naj bi ne bila nobena devica brez tako koristnih bukev, ki so vedno vodilo deviškemu stanu k pobožnemu srečnemu življenju.

Blaže in Nežica v nedeljski šoli. Učitelom in učencom za pokušno spisal Anton Slomšek, nekdanji Vozeniški fajmošter. Tretji natis. gr. 8. 1857.

Velja 48 kr.

Gotovo ni mogoče več koristnih naukov iz toliko različnih stvari, ki so človeku vediti potrebne, v tako umevni domači besedi na malo polah bravcu razložiti, kakor jih nahajaš v teh neprecenljivih bukvah.

Učencu so zares šola za srečno življenje, učeniku pa kažejo, česar mu je pred vsem potrebno znati, kako ima šola na pošteno življenje modro vravnati in tako svojim učencem naznamovati stezo srečnega življenja.

Mnemosynon Slavicum suis quondam auditoribus ac amicis carissimis dicat Antonius Slomšek.

Cena je 60 kr.

Izverstne, za slovenskega duhovna skor neobhodno potrebne knjige ne bomo na dolgo in široko priporočevali. Njo že dovelj hvali slavnoznano ime gospoda spisatelja.

Šmida Kr. spisi za mladost:

**Dve lepe rezhi sa pridne otroke I. Velikonozhna pisanka
2. Kresniza 8. 1838.**

Velja 10 kr.

Kratkozhasne pravlice otrokam v poduzhenje. Poslovenili mladi duhovni v Zelovski duhovbnizi. 8. 1835.

Veljajo 10 kr.

Prijetne pripovedi sa otroke. Drugiga natifa 8. 1836.

Veljajo 10 kr. v papir vezane 18 kr.

Dvoje fantov. Blagi Fridolin in hudobni Briz. Poflovenil Feliz. Globozhnik. 8. 1841.

Velja 20 kr.

Bog čuje nad pravičnimi. 8. 1849.

Velja 28 kr.

Troje ljubesnivih otrok. Tri vesele pripovedi sa otroke. 1. Pavle Hraftovski. 2. Sgubleno dete. 3. Kapeliza. 8. 1838.

Velja 12 kr.

Šmidovih spisov za mladost priporočevati in hvaliti ni treba.

Naj jih ne zamudi nobeden prijatelj mile mladine. Pridana je vsaki povesti ena podoba. Tiskane so večidel v starem pravopisu.

Stric Tomaž, ali življenje zamorcev v Ameriki od Henriete Stowe. Svobodno za Slovence izdelal J. B. Z 6 podobami.

Velja 32 kr.; terdno vezana 42 kr.

V priporočbo imenovanih bukev omenimo samo, da, kar je v preteklem in sedajnem času povestnih bukev prišlo na svetlo, nobene niso ljudem tako se dopadle kakor ravno omenjene, ki jih je spisala Henriete Stowe v Ameriki.

Knjiga je olepsana z 6 podobami, beseda domača in lahko razumljiva.

Ziegler Janes Shivenje sv. Heme, brumne korofske grofinje. 8.

Cena je 16 kr.

Gotovo je marsikteri slišal pripovedovati marsikaj o sv. Hemi. Kdor želi obširnejše zvedeti, kako se je brumni grafinji godilo, naj si priskerbi omenjene bukve. Obsegajo 70 strani; pridjana jim je lepa podoba sv. Heme.

Molitvene bukke.

Molitev bogoljubnih otrok. Molitvene bukvice za slovensko mladost. II. natis. 1866.

Veljajo 18 kr., v papir vezane 22 kr., in še boljše vezane 28 kr.

Ni jih mladosti bolj ročnih molitvenih bukvic od ravno omenjenih.

Prikupi jih verh vsega lična zunajna oblika in prav dopadljiv tisk. Zraven so pa prav dober kup.

Molitvice in potrebni nauki za pridne mladenčce.

Veljajo 28 kr.

Mične bukvice obsegajo na 247 stranéh mladini pripravne molitve. Zraven navadnih juternih, večernih in mašnih molitvic se najdejo tudi lepe litanije in drugi nauki, mladenčcem nar potrebnejši. Cerkvenih pesem tudi ne manjka. Molitve pri sv. maši imajo 9 podob. Primerne so posebno za šolske darila pridnim šolarjem.

Molitevne bukvice.

Tretko vtisnjene. Obsegajo 168 stran in veljajo 24 kr.

Čeravno že bolj stare hranijo vendar silno lepih molitvic: juternih, večernih, mašnih, spovednih i. t. d. Molitvam se pridruži premišljevanje Kristusovega terpljenja in več posebnih zdihljejev v čast Mariji Devici in svetnikom.

Posebni nauki ino molitve za žensko mladost.

Cena je 20 kr.

Kar so „Molitvice in potrebni nauki“ mladenčcem, ravno to so omenjene bukvice pridnim deklicam. Priporočujemo jih učitelom in starišem kot lepo darilo za žensko mladost. Obsegajo več podob in 221 strani.

Sgodnja Daniza. Molitvene bukvice v zhaft Mariji Devizi.

Drugi natif. 1847.

Veljajo 20 kr. v papier vezane 30 kr.

Namenjene so te bukvice, ljubezen do presvete D. M. pri slovenskem ljudstvu zbudjati, hraniti in Njeno čast poviševati

Voditel proti obljubljeni desheli. Nauki, tolashljeji ino molitve za bolne in umirajozhe kristjane. Na svetlo dal mafbnik Lavantinske škofije. 8. 1843.

Obsegajo z dodatkom vred 211 + XXXV strani in veljajo 64 kr.

Omenjene bukve so zavolj veliko prelepih koristnih naukov in molitvic vse hvale vredne.

Ž njimi si morejo bolni in zdravi v veliko dušno korist čas krajšati in za srečno zadnjo uro se pripravljati.

**Vodnik poboshniga kriftjana ali nar potrebnejši molitve
v raznih okolifhinah shivljenja. 8. 1867.**

Veljajo 24 kr. terdo vez. 40 kr.

Na 340 stranéh obsegajo omenjene bukvice več kot 120 nar lepših molitvic, ki so zbrane iz nar boljših molitvenih bukev. Ni okolišine v človeškem življenji, da bi Vodnik ne imel tolažljive molitve za njo. Komur je tedaj mar dobrih in pripravnih molitev, naj si omisli te bukve.

**Sveti križev pot ino litanije od terpljenja ino smerti
Jezusa Kristusa.**

Posebej v bukvice vezan in čedno tiskan na 24 stranih v osmerki velja 6 kr.

Janežič Anton, Glasnik slovenskega slovstva.

Pervi zvezek. gr. 8. 1854. 20 kr.

Ta knjiga obsega mnogo zanimivnega blaga za poduk in kratek čas, kakor: Slepa Marica, Nestor ruski letopisee. Terst i. t. d. in se priporoča posebno odrasli slov. mladini.

Bogomir, mladi puščavnik.

**Priповest za otroško mladost in njene prijatle. Poleg
Krištofa Šmida. S 6 podobami. 1867. 32 kr.**

Sveti večer.

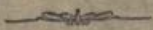
**Povest v božični dar pridnim otrokom. Spisal Krištof Šmid.
Poslovenil J. Bilec. S 6 podobami. 1867.**

Cena je 32 kr.

Krišt. Šmidovo imé sloví po vsem katoliškem svetu: njegove pripovesti za otroško mladost so ravno tako prijetne kakor podučne. Pisani ste tudi pričujoči povesti tako mično in lahkorazumljivo, da ji bođe tudi najmanjši otrok z veseljem in pridom prebiral, olepšana je vsaka s 6 podobami; zató jo priporočamo čast. duhovščini in g. učiteljem sosebno za šolska darila slovenski mladini!

Naznanilo.

Ker se je letašnjih „Večernic“ premalo iztisov napravilo, ker se družba ni nadjala tolikega števila novih udov, zató prejme letos vsak ud „Življenje svetnikov“, „Kortónico“, „Prilike“, „Koledarček“ in vsaj eden zvezek letanjih „Večernic“; namesto drugega zvezka Večernic pa naj prejmo nekteri novi družniki: „Berilo iz Koledarčka za l. 1863 ali 1861“, ali „Ogledalo keršanskih čednosti“ ali pa kak zvezek starših Večernic. Tako naj blagovolijo čast. dekanijski in farni predstojniki prejete bukve razdeliti.

Poprava v Koledarčku za l. 1866.

V lanskem Koledarčku naj blagovoli vsak ud popraviti:

2. septembra je angelska nedelja (ne 9. sept.)
 9. „ „ „ praznik Marijinega Imena.
 7. oktobra je roženkranska nedelja (ne 30. sept.)
-